

Biblioteca Municipiului Deva
SALA DE LECTURĂ

51
72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 915
16 DECEMBRIE 1972

În șapte zile

...Și iată-ne ajunși pe parcursul ultimelor zile din an ale acestei pe cât de fierbinți pe atât de energice curse de autodepășire. Acum trei sute cincizeci de zile am pornit la drum, pășind cu entuziasm în întâmpinarea unor evenimente de majoră însemnătate pentru întregul nostru popor, pentru viața și munca fiecăruia dintre noi. Eram cu tot altele zile mai tineri, și pentru cei mai mulți dintre noi un an înseamnă atât de puțin, trece atât de repede... A avut însă anul acesta — 1972 — o substanță aparte care l-a definit, cel puțin în istoria acestui sfârșit de mileniu, ca pe un timp distinct, cu însemnele sale specifice, de durată. Este anul în care partidul, conducerea sa superioară, ne-a înarmat cu documente de o însemnătate deosebită în istoria țării și a partidului, ne-a deschis noi perspective în edificarea socialistă a țării. Este anul în care am învățat cum să ne cunoaștem și mai bine, adâncindu-ne convingerea că tot ceea ce este închinat patriei, poporului, mersului mai accelerat spre multilaterală noastră dezvoltare și o mai înaltă bunăstare — se poate. Că totul se poate pentru că totul stă în puterea și atârna de voința noastră. Se poate să producem mai mult, mai bun, mai ieftin. Și nu orice, ci ceea ce este imperios necesar țării, poporului. Ne-am reevaluat forțele și potențialul și am spus într-un singur glas, un întreg popor, că se poate ca acest deosebit de important cincinal să-l realizăm mai repede, sarcinile lui să le înfăptuim cu șase luni mai devreme. Ne-am întărit convingerea că pentru aceasta fiecare la locul său de muncă trebuie să fie mai concret, gestul său de muncă să fie cîntărit exigent în balanța eficienței. Am început să renunțăm să ne judecăm rezultatele efortului în valori abstracte. Chiar și la nivelul economiei naționale numărăm cu bucată, produs cu produs — singurul mod autentic de a avea măsura exactă a eficienței. Pe primele 11 luni ale acestui an, constructorii de mașini anunțau zilele trecute că au realizat suplimentar 15 locomotive diesel hidraulice, 250 tractoare, 30 strunguri, 141 000 rulmenți, 505 pompe centrifuge; metalurgiștii: 11 651 tone laminare finite pline din oțel, 16 395 tone oțel aliat, 66 791 tone cocs. La fel chimiștii, textilii, muncitorii din economia forestieră etc. Este dovada grăitoare că indicațiile date de partid au fost bine și temeinic însușite, că efortul este judicios concentrat spre ceea ce este esențial, adică spre realizarea nominalizată a producției de primă necesitate. Este aceasta totodată dovada unei economii bine gândite, a unei producții bine organizate. Sigur, neregulii mai sînt. Cheltuielile productive sînt încă prea mari, risipa nu a fost stîrpită din toate locurile; mai sînt și unii responsabili care din indolență sau incapacitate nu-și realizează atribuțiile la nivelul cerințelor actuale. Impotriva unor asemenea stări de lucruri sînt angajate întreaga inteligență a poporului nostru, voința și hărnicia sa. Dominant însă rămîne elementul sănătos, dinamic al vieții noastre economice. Și succesele pe care presa, radioul și televiziunea ni le anunță zi de zi, au un puternic efect tonifiant asupra fiecăruia dintre noi. Am așezat în fruntea tuturor rezultatelor înregistrate în săptămîna pe care o comentăm, momentul memorabil înregistrat la Sistemul hidroenergetic și de navigație «Porțile de Fier», în ziua de 11 decembrie orele 19,28, înscris ca un succes de prestigiu închinat aniversării republicii. În telegrama adresată Comitetului Central, personal secretarului general al partidului, Comitetul județean de partid Mehedintzi raporta: «comuniștii, toți muncitorii, inginerii și tehnicienii acestui grandios obiectiv au înscris, în ziua de 11 decembrie, în bilanțul muncii lor o nouă și prestigioasă izbîndă, cu care cinstesc gloriosul nostru partid și cea de-a douăzeci și cincea aniversare a proclamării republicii: pulsarea în sistemul energetic național al celui de-al cincilea miliard kWh energie electrică — atingîndu-se astfel, chiar în anul inaugurării, parametrii proiectați, creîndu-se posibilitatea să se dea în plus, pînă la sfîrșitul anului, peste 200 milioane kWh». Către toți cei care au contribuit la proiectarea, construirea și realizarea acestei izbînzii, să îndreptăm gîndul nostru cald.

Petru ISPAS

Marti, 12 decembrie 1972

cincinalul în patru ani și o lună!

Acesta este angajamentul pe care și l-a asumat recent colectivul de muncitori, ingineri, maiștri și economiști de la Centrala industrială a confecțiilor din Sibiu. Suportul îl constituie realizarea încă din luna noiembrie a planului de producție pe primii doi ani. Merită a fi consemnată în primul rînd noua tehnologie de confecționat haine prin termocolare, aplicată la «Steaua roșie» din Sibiu, metodă care se caracterizează printr-o productivitate sporită — cu 25% mai mare decît procedeul clasic — și reducerea cheltuielilor de fabricație cu cel puțin 10%. Se adaugă, evident, și avantaje pentru clienți: noul procedeu conferă produsului o calitate deosebită, haina avînd o linie modernă, e mai ușoară, cu o durabilitate mai mare și e complet neșifonabilă. Toate aceste schimbări sporesc competitivitatea confecțiilor executate aici atît pe piața internă cît și peste hotare. Exemplul oferit nu este singurul. Aceleași lucruri laudabile se pot spune și despre alte unități ale centralei, ca Fabrica de confecții «Mondiala» din

Satu Mare, «Secuiana» din Tg. Secuiesc, «Tîrnava» din Sighișoara etc. Indiferent de zona geografică în care își desfășoară activitatea, colectivele de muncă din aceste întreprinderi fac totul pentru îmbunătățirea calității produselor, pentru continua ridicare a eficienței economice. Aceste preocupări constituie garanția sigură a realizării pînă la sfîrșitul anului a unui număr însemnat de costume, raglance, impermeabile, rochii etc., în valoare de circa 400 milioane lei producție peste planul anual. În vederea îndeplinirii cincinalului în patru ani și o lună au fost luate, de asemenea, încă de acum măsuri concrete, stabilindu-se sarcini amănunțite în cadrul fiecărei unități.

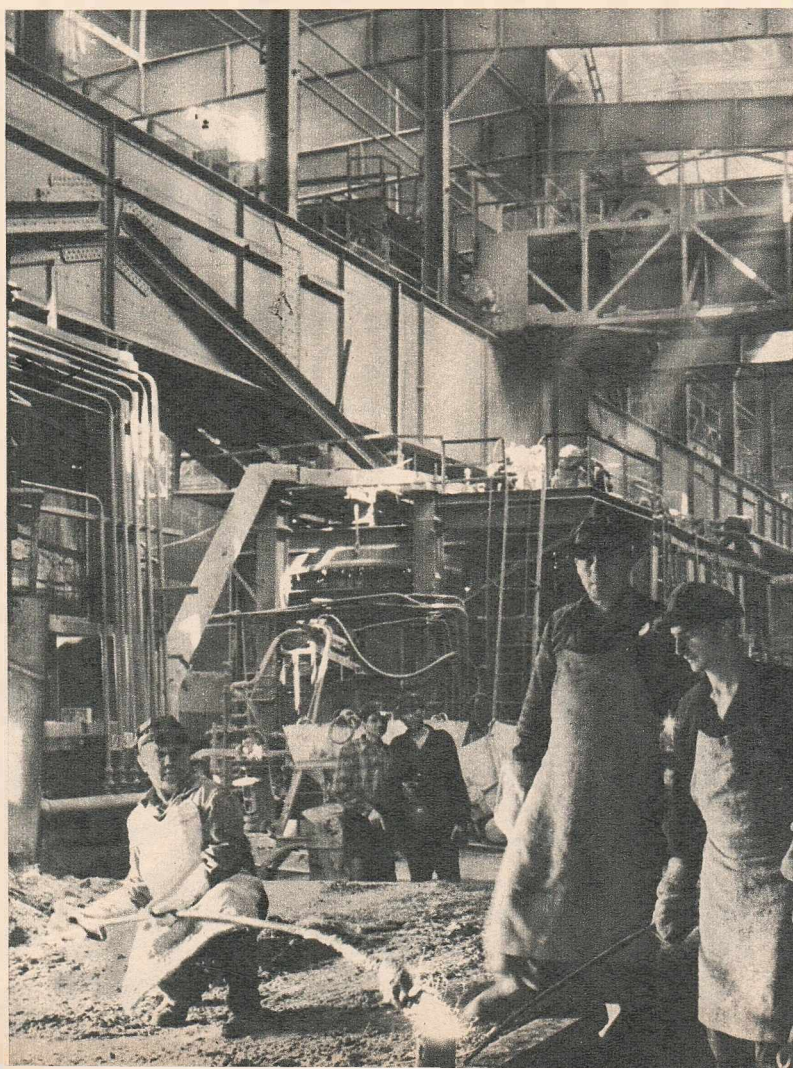
Despre rodul activității acestor întreprinderi pot vorbi nu numai vizitatorii diverselor expoziții sau beneficiarii de fiecare zi ai costumelor și lenjeriilor fabricate aici, ci și unanimitatea aprecierilor primite din partea a circa 20 de țări în care se exportă produsele centralei.

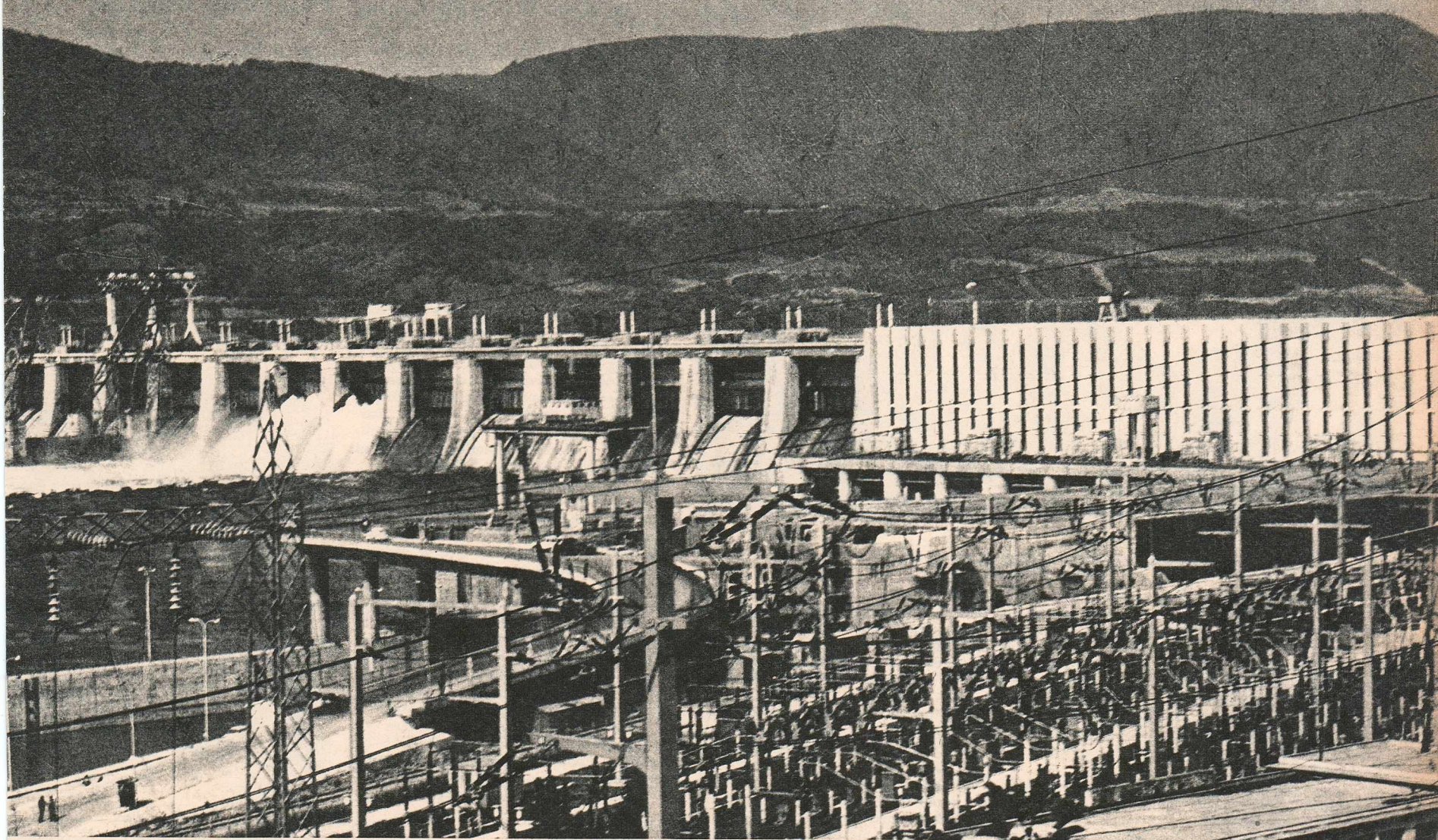
V. BARBU

100 milioane lei producție suplimentară

Harnicii siderurgiști din Hunedoara au realizat pînă acum o producție globală suplimentară în valoare de 100 milioane lei, depășind astfel angajamentele asumate în cînstea celei de-a 25-a aniversări a proclamării republicii.

Aceste rezultate au fost posibile prin atingerea la toate agregatele și secțiile de producție a unor indici de utilizare și de productivitate superiori celor din anul precedent, creînd astfel premisele ca în anul 1973, an hotărîtor pentru îndeplinirea sarcinilor din actualul cincinal în 4 ani și jumătate, realizările să fie cu mult deasupra celor planificate inițial. Obținînd pe fiecare metru cub util de furnal o producție mai mare decît cea stabilită, furnaliștii hunedoreni au elaborat de la începutul anului, peste sarcinile de plan la zi, circa 38 000 tone fontă.

CINCI MILIARDE KWH LA PORȚILE DE FIER

Porțile de Fier — cetatea luminii care părea că nu mai are nimic de spus, după ce constructorii își dovediseră din plin forța creatoare, terminând executarea lucrărilor înainte de termen și la un nivel calitativ ce depășea proprii parametri proiectați. O hidrocentrală care a devenit a noastră nu numai pentru că fusese înălțată de noi și pentru noi, ci și pentru că poate constitui un permanent punct de referință, etalon al marilor edificii pe care neamul românesc le poate consolida în urma unor milenii de înțelepciune, dar numai după 25 de ani de libertate, de muncă făcută de om și închinată omului.

Autorul acestor rânduri are posibilitatea să stabilească în fața colosului de la Porțile de Fier comparații. A trăit zile în șir printre constructori și în ciuda grandorii edificiului totul părea calm, liniștit — fiind vorba, în fapt, de un sentiment al siguranței, de certitudinea calculului și a opțiunilor. Apoi, fire melancolică, a revenit după ce constructorii își mutaseră casa pe alte meleaguri, mînași de rosturile industrializării. Cetatea era impetuoasă și la fel de liniștită ca după o bătălie cîștigată.

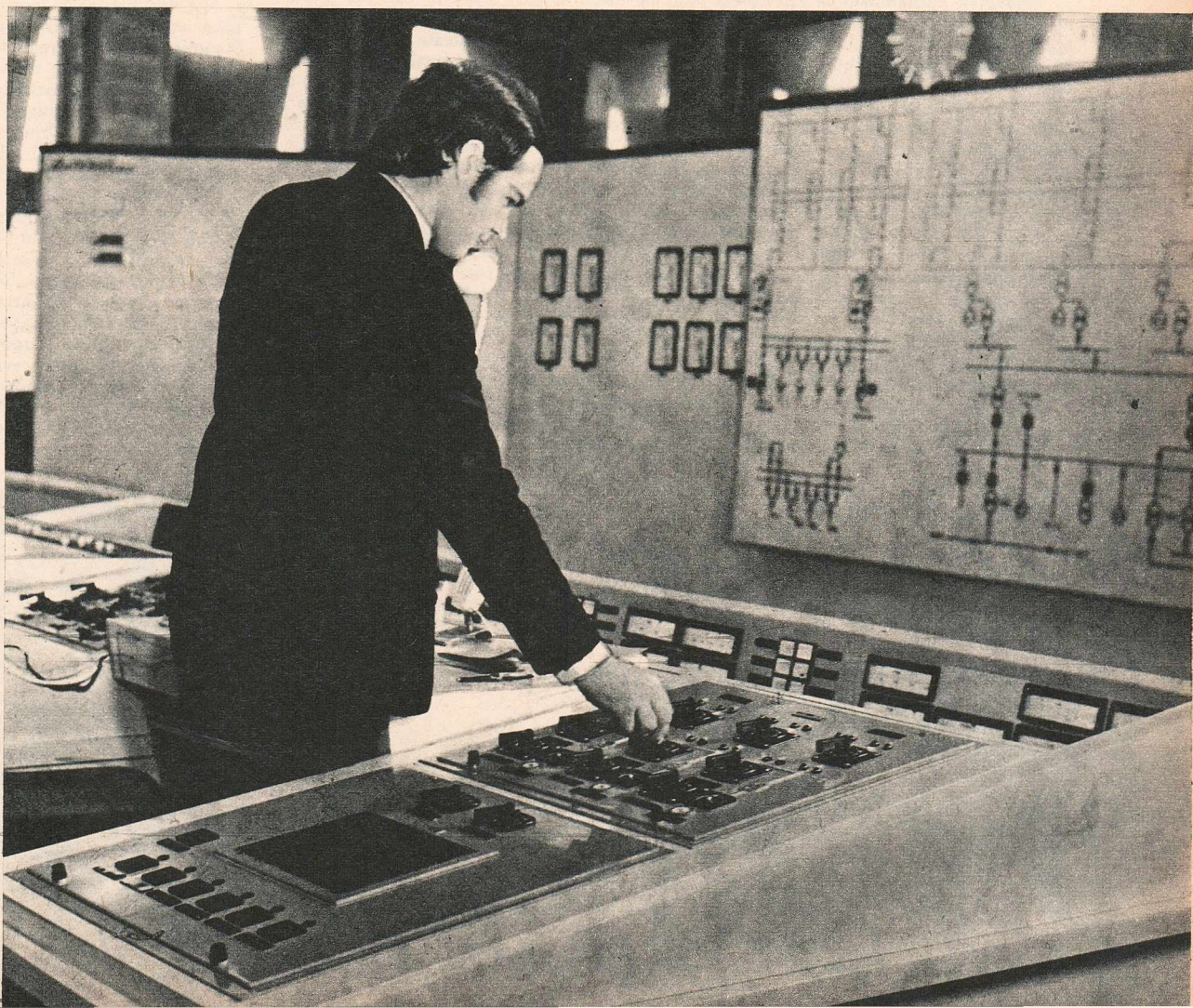
Cu cîteva zile în urmă, calmul aparatului de înregistrat a consemnat pulsarea în sistemul energetic național a celui de-al cincilea miliard energie electrică — atingîndu-se astfel, chiar în anul inaugurării, parametrii proiectați, creîndu-se astfel posibilitatea să se dea în plus, pînă la sfîrșitul anului, peste 200 milioane kWh.

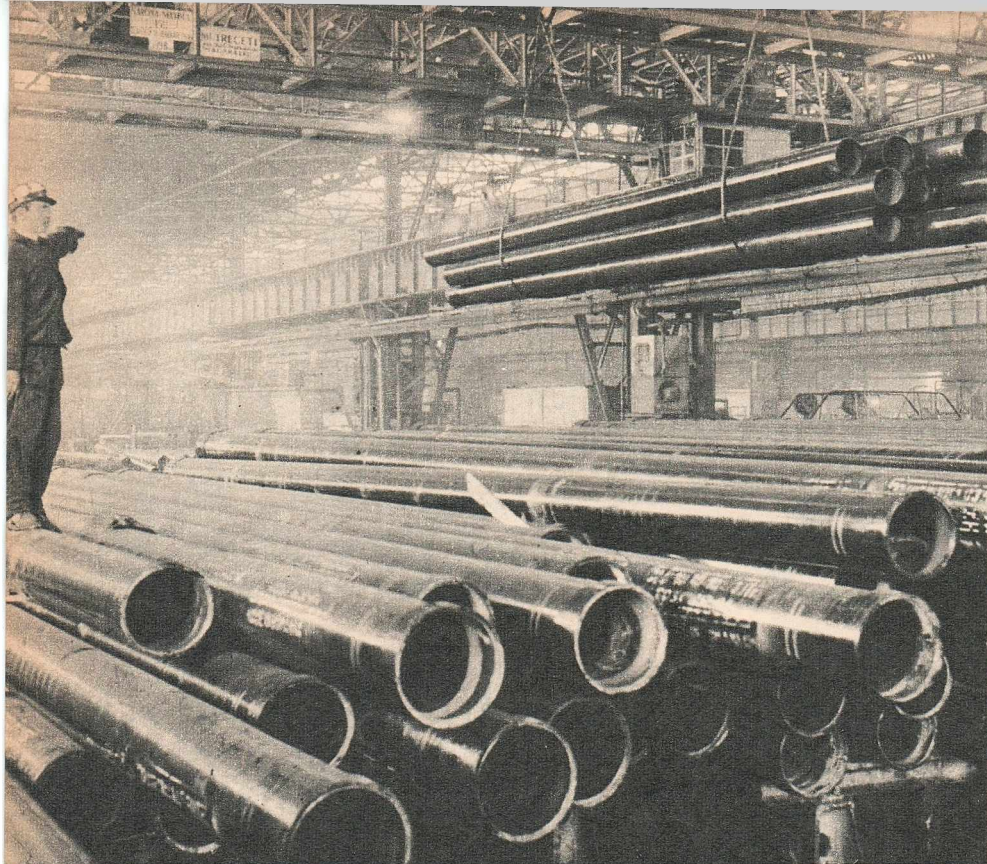
Cetatea luminii revine așadar în actualitate, îndemnîndu-ne o dată în plus să facem bilanțul, să stabilim treapta pe care am ajuns în 25 de ani de republică. La mai puțin de un an de zile de la inaugurare, locul celor 10 000 de constructori și montori a fost luat de nici 300 de muncitori, tehnicieni și ingineri, cîți deserveșc acum hidrocentrala, ceea ce poate să ne ofere o imagine despre ce înseamnă tehnică modernă, aparate și agregate de înaltă productivitate.

Și oricît ar fugi de metafore, reporterul se simte obligat să consemneze că lungul drum al apei spre lumină, timpul redus pînă la o incredibilă condensare, poate constitui simbolul trecerii noastre spre comunism, tocmai prin zidirea unei cetăți a calculului riguros și a luminii.

Petre ANGHEL

Stăpînirea furiilor apelor cabătă în fața tabloului de comandă siguranța pe care o conferă tehnica modernă supravegheată cu competență.

anul 1973 a început încă de acum

La ora când citiți aceste rânduri, numeroase colective de muncă din țară, întreprinderi sau județe continuă să transmită încheierea sarcinilor de plan pe anul 1972. Așadar, în întreaga țară timpul a fost scurtat prin eforturile și priceperea oamenilor muncii. Anul calendaristic a fost condensat, realizându-se pe alocuri în 11 luni planul producției globale anuale prevăzută inițial. Acest al doilea an al cincinalului a creat astfel premisele unui bun start pentru producția anului 1973, producție care a putut fi pregătită din vreme, eșalonată pe trimestre, concretizată acum în sarcini bine stabilite.

Fiecare zi care a mai rămas în acest decembrie fierbinte, prin entuziasmul care a cuprins masele largi de salariați, anunță apropierea scadenței planurilor de producție și a angajamentelor asumate în întrecerea desfășurată în întreaga țară în cinstea marii sărbători a republicii.

Industria județului Maramureș, de exemplu, a fost printre cele dintâi care a atins sarcinile primilor doi ani ai cincinalului. Datorită ritmului intens în care continuă să se desfășoare activitatea în toate întreprinderile maramureșene, față de sarcinile inițiale ale planului se va realiza pînă la sfîrșitul anului o producție de metal, chimicale, produse de lemn și bunuri de larg consum cu desfacere asigurată evaluată la circa 370 milioane lei.

Muncind sub semnul îndeplinirii hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului și al angajamentelor asumate în cinstea aniversării republicii, colectivul întreprinderii mecanice din Roman și al Fabricii de postav din Buhuși și-au îndeplinit planul de producție cu mult înaintea de termen, creînd astfel posibilitatea ca pînă la sfîrșitul anului să producă suplimentar mărfuri în valoare de circa 62 milioane lei. În județele Prahova, Buzău și Dimbovița colectivele de muncă a peste 80 de unități, care și-au propus ca în acest an să furnizeze economiei naționale o producție globală de circa 45 milioane lei peste prevederi, anunță de asemenea îndeplinirea planului pe anul 1972 la toți indicatorii.

Exemplele consemnate de noi, culese dintr-un noian de știri sosite la redacție, au menirea de a sublinia efervescența creatoare care a cuprins întreaga țară la finele acestui an, hotărîrea tuturor oamenilor muncii de a da viață angajamentelor asumate în cinstea celei de-a 25-a aniversări a republicii. Ele atestă, în același timp, voința clasei noastre muncitoare de a traduce în viață hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. de îndeplinire a cincinalului înainte de termen. Tocmai de aceea, răspunzînd chemării Plenarei din 20-21 noiembrie, care a subliniat necesitatea de a se asigura în fiecare întreprindere eșalonarea corespunzătoare, echilibrată a producției pe trimestre și luni, încărcarea uniformă a capacităților de producție în tot cursul anului, înlăturarea practicii dăunătoare a muncii în asalt, majoritatea unităților economice au trecut la fixarea de sarcini concrete care să permită încă din prima lună a anului 1973 realizări de producție la cote maxime. La Uzina «Semănătoarea», de exemplu, s-a urmărit printr-o mai bună redistribuire a forței de muncă și angajarea unor noi muncitori, mărirea coeficientului de schimb. În alte întreprinderi, datorită acțiunilor întreprinse pe linia organizării mai bune a producției și a muncii s-au înregistrat progrese în îmbunătățirea indicilor de folosire a mașinilor și utilajelor, urmînd ca acest indice să sporească considerabil în anul viitor. În ansamblu, la Grupul de uzine pentru producția de utilaje și piese de schimb, prin folosirea judicioasă a metalului, a deșeurilor, prin revalorificarea fierului vechi, în anul 1973 se va renunța la o repartitie de 467 tone de metal. Aceste exemple de valorificare a rezervelor interne pot continua; ele trebuie să capete caracter general, astfel încît, așa cum s-a subliniat și la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., fiecare unitate să întîmpine noul an temeinic pregătită, fiecare colectiv de muncă să poată atinge, chiar de la începutul anului, indicatorii maximali prevăzuți în plan

pentru revelion

Salariații Fabricii de produse zaharoase din București au fost printre cei dintâi care s-au gîndit la sărbătorile de iarnă. Dovadă: sporul de producție realizat în aceste ultime două luni ale anului, cînd s-a solicitat livrarea a nu mai puțin de 4 000 tone bomboane de ciocolată, tablete cu ciocolată, bomboane de salon, toate prezentate într-un ambalaj specific.

economisirea metalului — o îndatorire patriotică a fiecărui salariat

Sporirea eficienței economice a producției la nivelul exigențelor maxime cuprinse în planul pe anul 1973 impune, așa după cum se sublinia la Plenara C.C. al P.C.R. din 20-21 noiembrie a.c., reducerea costurilor de producție și a cheltuielilor materiale pe unitatea de produs prin diminuarea substanțială a normelor de consum, reproiectarea produselor cu gabarite depășite, folosirea înlocuitorilor, perfecționarea tehnologiilor de fabricație etc. Bunăoară, la Uzina «Autobuzul» din Capitală, printr-o serie de modificări constructive ale unor reperi componente ale autoutilitareii — reproiectarea barelor de șoc, a instalațiilor de combustibil și de evacuare a gazelor etc. — consumul de metal pe unitatea de produs a scăzut de la 1 234 kg în anul 1968 la numai 1 125 kg în acest an.

Cu toate preocupările evidente pentru realizarea unor produse care să încorporeze cantități cît mai mici de metal, economiile obținute pînă în prezent sînt minime, nu reflectă în totalitate adevăratul potențial al colectivului. Cauzele constau, pe de o parte, în livrarea metalului de către siderurgie la dimensiuni mai mari, altele decît cele solicitate de uzină, iar pe de altă parte unor preocupări mai puțin susținute din partea colectivului de aici, în vederea extinderii folosirii înlocuitorilor de metal, în special a maselor plastice. Iată de ce, cum bine se preciza la Plenara C.C. al P.C.R., în acțiunea de economisire a materiilor prime sarcini complexe revin atît furnizorilor de metal, care vor trebui să manifeste o mai mare receptivitate la cererile beneficiarilor privind livrarea unor profiluri și laminate conform solicitărilor acestora, dar mai ales unităților consumatoare, care vor trebui să adopte măsuri mai hotărîte de întărire a disciplinei tehnologice, de extindere a gamei înlocuitorilor, să atragă în procesul de îndeplinire a acestor obiective,

alături de oamenii muncii, toți factorii de concepție tehnică și organizatorică răspunzători. Este un lucru bun faptul că, pentru anul 1973, colectivul uzinei bucureștene și-a propus, pe baza unui program concret de măsuri temeinic fundamentat, să obțină economii de metal însumînd aproape 600 de tone. Pentru aceasta însă, alături de măsurile cu caracter tehnic adoptate vizînd reproiectarea unor reperi, extinderea înlocuitorilor prin construirea unui atelier propriu de prelucrare a maselor plastice, este necesar să se desfășoare o mai intensă activitate politico-educativă în rîndul salariaților în scopul gospodăririi mai judicioase a acestei prețioase materii prime, creării unui curent de opinie de masă împotriva oricărei manifestări de risipă.

manifestări dedicate aniversării republicii

În cinstea apropiatului jubileu, în sala Ateneului român a avut loc Festivalul formațiilor corale de amatori din București «Cîntare republicii», care s-a bucurat de un deosebit succes. Au participat formații corale de prestigiu, între care corul Uzinelor «23 August» (foto jos), corul «Gh. Dingă» al Casei de cultură «Nicolae Bălcescu» și corul Sindicatelor sanitare. Și tot de curînd, în amfiteatrul Institutului agronomic «N. Bălcescu» a avut loc Seminarul național studentesc «Contribuții științifice studențești la creșterea producției vegetale și animale», eveniment închinat de asemenea apropiatei sărbători naționale a poporului nostru (foto dreapta).

COPERTA NOASTRĂ

Creatorii

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Științei 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIRARUL executat la Combi-
nata poligrafică «Casa Științei»

o nouă premieră industrială românească

În nomenclatorul cunoscutului Uzine prahovene «1 Mai» din Ploiești a fost inclus recent un complex agregat pentru siderurgie, — încărcătorul automat pentru aprovizionarea furnalelor — premieră românească în acest domeniu. Agregatul, prevăzut cu cabină, platformă de conducere pe linie de fier uzinală, cupe, benzi rulante și comenzi grupate, este folosit la încărcarea și descărcarea în depozite a materiei prime necesare furnalelor. Disponind de un înalt grad de tehnicitate, agregatul lucrează la o capacitate orară de 750 mc. Primul agregat de acest fel a și fost expedit Combinatului siderurgic de la Galați, unde a fost omologat. Pentru anul 1973 sînt prevăzute a fi furnizate economiei naționale alte 6 agregate similare, eliminîndu-se astfel complet importul acestor produse.

poftă bună dar... atenție!

Presupunerea ne-au fost confirmate. Dacă în zile «obișnuite» apelează la serviciile Spitalului de urgență circa 150 de pacienți iar la cele ale Salvării circa 600, cu prilejul sărbătorilor de iarnă aceste cifre se urcă pînă la 200 în ce privește spitalul și pînă la 1 000 în ce privește Salvarea.

Accidentele încep în perioada pregătirii sărbătorilor de iarnă. Sînt în primul rînd cele de circulație — care vizează atît pe automobiliști cît și pe pietoni. În goană după cumpărături, oamenii de la volan cît și cei de pe trotuare uită uneori norme elementare de circulație pe care de obicei le respectă.

O a doua categorie: excesele alimentare și în special alcoolice. În preajma sărbătorilor, spitalele se golesc literalmente, convalescenții preferă — e și firesc asta! — să petreacă Anul nou în mijlocul familiilor lor. Nu toți însă respectă indicațiile primite la plecarea din spital. Cu scuzele «o dată pe an e Anul nou» și «o viață are omul», ei se înfruptă fără friu din mîncărurile și băuturile de la care de obicei se abțin, după care... urmează telefonul la 06. Nenumărate ulcere gastrice și duodenale perforate (într-o singură noapte, de revelion, acum trei ani, doctorul M. Constantinescu, directorul Spitalului de urgență — interlocutorul nostru — a trebuit să opereze de urgență cinci asemenea cazuri), colicistite perforate cangrenate, pancreatite acute, hemoragii digestive la bolnavii hepatici, ocluzii intestinale, stări grave în afecțiunile cardiovasculare (infarcturi de miocard, insuficiențe cardiace care se decompensează, puseuri de hipertensiune arterială ș.a.) sînt provocate de asemenea excese, ducînd bolnavii direct în sala de operație a Urgenței.

Alții, ni s-a mai povestit, vin cu intoxicații provocate din imprudență sau din inconștiență.

Sticla de insecticid de sub raft este confundată cu sticla de țuică de pe raftul cămării. Sau soda calcinată cu zahărul pudră presărat pe prăjitură.

Un capitol special: farsele. Pocnitore într-o țigară, un scaun tras «la timp» de sub cel ce dă să se așeze și alte asemenea «nevinovate glume», făcute atunci cînd consumul excesiv de alcool împiedică buna judecată, au provocat nu de puține ori unor cardiaci infarcturi sau altor oameni, buni-zdraveni, fracturi, luxații, contuzii grave.

Ar mai fi de spus apoi că toxiinfecțiile gastro-intestinale sînt provocate nu numai de cantitățile mari de alimente interzise unor organisme sau altora, ci chiar și unor oameni sănătoși. Aceasta pentru că pregătirile pentru festin întinzîndu-se mai multe zile, duc adesea la stocarea unor alimente un timp prea îndelungat și în condițiuni neprielnice și deci la alterarea lor. În sfîrșit, nu putem trece și peste un alt fenomen, frecvent de astă dată în spitale. Bolnavi în stare de convalescență, adesea post-operatorie, prezintă în aceste zile stări grave, la prima aparență de neexplicat în raport cu evoluția de pînă atunci a bolii. Dar o explicație există. «Să guste și el, săracul!», spune cîte o mamă sau o soție drăgăstoasă, ori cîte un amic, aducîndu-i pe ascuns bolnavului din spital două sarmale («numai două, maică!»), o bucățică de cîrnă («doar o bucățică!»), o sticluță de țuică («o gură, să simtă și el că are suflet!») etc. Socotind că «puțin» nu poate să strice, ei îl reîmbolnăvesc, adesea foarte grav, pe cel care le e, de fapt, foarte drag...

O dată pe an e Anul nou! — desigur. Și merită să-l sărbătorim. Dar fără a uita prudența, cumpătarea, decența, bunul-simț.

V. SAVIN

CU SPRIJINUL CETĂȚENILOR, ÎN AJUTORUL CETĂȚENILOR

Comisiile de control obștesc în acțiune

În municipiul Pitești comisiile de control obștesc, organizate în lumina noilor sarcini, și-au dovedit din plin utilitatea, atît prin semnalarile neregulilor și prin propunerile concrete făcute, cît mai ales prin sprijinul pe care-l aduc zi de zi în îmbunătățirea activității diferitelor unități. Consecvenți în munca întreprinsă, membrii comisiilor au posibilitatea să constate dacă de la un control la altul neregulile semnalate au fost remediate. De-a lungul controalelor efectuate, membrii comisiilor, acești mandatar ai obștei, exprimînd interesele maselor de cumpărători au depistat numeroase nereguli, semnalîndu-le în vederea înlăturării lor de urgență. La unitatea C.L.F. numărul 4 din str. N. Bălcescu, (responsabil Ion Cernătescu), de exemplu, la controlul efectuat de comisia obștească numărul 71, nu s-au găsit prețurile afișate la o serie de produse, ceea ce a ușurat vînzarea onora dintre ele cu suprapreț!

În multe unități de alimentație publică, în afara unor deficiențe cum ar fi lipsa carnetelor de sănătate sau a vizelor medicale de mai multă vreme, ținuta restaurantului și grija pentru igiena produselor puse în vînzare sînt încă sub exigențele unui comerț modern. Alte aspecte sînt de-a dreptul curioase: comisia de control obștesc nr. 68 constată că la Complexul alimentar din strada Craiovei activitatea se desfășoară pe... întuneric. La Autoservirea numărul 1, mărfurile erau agățate în tavanul magaziei pentru a nu fi atinse de... șobolani.

Aspecte alarmante au fost surprinse și în unele unități ale T.A.P.L. La bufetul «Teilor», comisia obștească nr. 492 a constatat lipsă la gramaj. Aproximativ aceeași situație se constată și la alte restaurante și bufete ca: «Ne-

goiul», «Doi cocoși», «Autobuzul» sau «Lotrul».

Comisia imputernicită cu legitimația nr. 569 a vizitat recent Complexul de croitorie din cartierul Trivale (responsabil Ene Alexandru), «S-au găsit 5 haine de piele aduse la reparat, dar nu sînt tarife pentru aceste lucrări. Se aplică tarifele de la hainele de stofă. Propunem tarife separate întrucît există deosebiri de manoperă. Așteptăm răspuns de la conducerea cooperativei Arta meseriașilor... — se spune în procesul verbal încheiat.

Dacă la început aceste comisii au abordat unitățile din imediata apropiere — rețeaua unităților alimentare și de alimentație publică din zonele aglomerate — recent unele comisii au «vizitat» și spitale și policlinici, unități ale cooperativei meșteșugărești sau ale cooperativei de consum (ultimele în comunele suburbane), plecînd de la convingerea că aceste comisii trebuie să devină organisme cu o arie largă de activitate.

Rezultatele acestor acțiuni n-au întîrziat să se arate: conducerile unităților au trecut la înlăturarea neglijențelor și neregulilor constatate, dovedind din plin utilitatea comisiilor de control obștesc. Depășind stadiul de organizare, de experimentare, comisiile de control obștesc s-au dovedit astfel de un real folos prin propunerile făcute, dar mai ales prin îmbunătățirile pe care le-au determinat. Totodată activitatea lor trebuie să depășească munca în salt, caracterul de campanie, devenind astfel ajutoare de preț, continue, ale cetățenilor și ale unităților în sprijinul cărora vin prin propunerile și controalele efectuate.

Cicerone MUȘAT

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

caietele princepelui

Eugen Barbu publică primul caiet din cele șase, făgăduite, ale Princepelui, carte stranie și tulburătoare, fiindcă nu e o simplă carte, ci o carte a citorva sute de cărți citite și a citorva zeci de cărți, viitoare, posibile, scrise de Eugen Barbu sau de alții. Compendiu de sugestii, propuneri, ipoteze, proiecte sau ambiții, primul caiet e mai mult decît un jurnal de șantier al unui scriitor necrutător cu sine pînă la automacerare, se prezintă ca un caleidoscop fascinant, în permanentă rotire, instabilitate și fugă, dezvăluind cele mai neașteptate și surprinzătoare planuri ale investigației: însemnări de drum, note de lectură, crochiuri ale unor portrete, înfîlinate sau vizate, proiecte literare, iubite și abandonate, alături de cele mai insolite notații: astrologie, medicină, muzică, pictură, religii, eresuri, prospectii ale unui veac fanariot adorat, toate însoțite de cele mai felurite citate, reținute nu pentru savoarea intrinsecă sau pentru risipa lor de inteligență, ci pentru că reprezintă încă o modalitate de trimitere la alte asociații, la noi explozii ale spiritului. Dacă e cu neputință de stabilit o tablă de materii, cît de aproximativă, a acestui prim Caiet al Princepelui, rebarbativ față de orice principiu ordonator, e poate mai potrivit să semnalăm, în acest haos echilibrat, resortul care l-a declanșat: sinceritatea, împinsă pînă la cruzime, a unui scriitor care notează ca să se cunoască și scrie ca să se explice. Primul caiet e mai mult decît o mărturisire publică de o exemplară cinste profesională, e un act de credință.

Citind volumul, prilej de desfășurare reluată, m-am întrebant: cîți scriitori, cîți artiști au curajul unei dezvăluiri ce frizează psihanaliza, și asta nu din veleități de exhibiție intelectuală, ci din necesitatea imperioasă a unei confruntări cu propria sa conștiință, singura judecată de apoi reală ce-l așteaptă pe artist, clipă de clipă, și pînă la ultima, trăită.

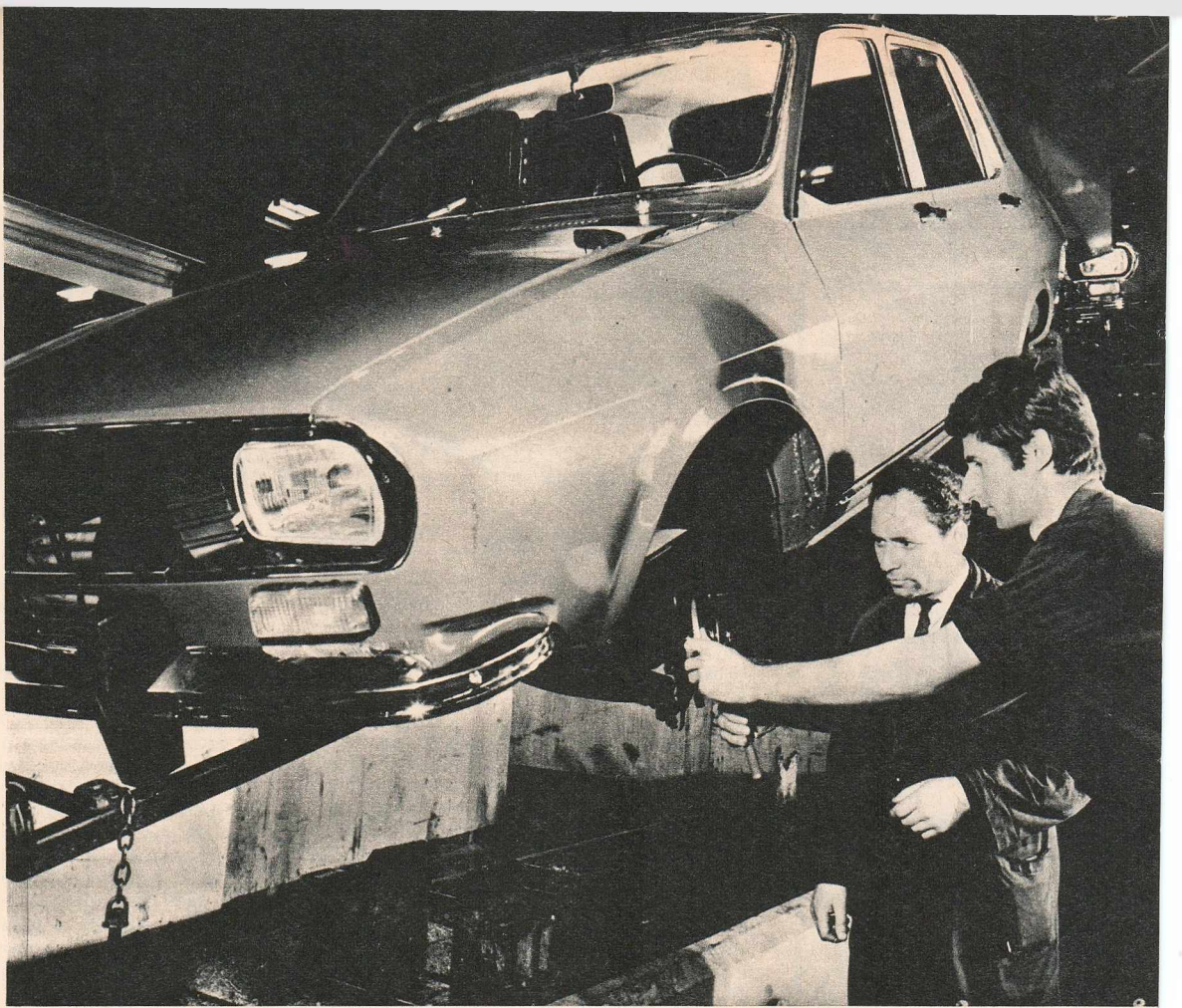
Într-un veac de frivolitate literară, într-un timp în care se simulează orice, și vocația, și talentul, dar mai ales geniul, cînd atîtea imposturi dobîdesc drept de cetate, într-un veac în care arta literară se socotește eliberată de orice servituți, dar mai ales de răspundere, gestul lui Eugen Barbu de a se prezenta în fața lumii fără mască și fără gardă e mai mult decît un act de onestitate. La proporții de provocare și de avertisment. Un cuvînt de laudă pentru ținuta grafică excepțională a cărții, și unul, de ocară pentru corectură.

GHEORGHE TOMOZEI:

efigii

Sensul plachetei *Efigii*, publicată în Editura militară în colecția *Columna* și dedicată memoriei neuitatului Nicolae Tăutu, e definit foarte propriu de autor însuși în succintul text de prezentare: «Aceste *Efigii* își propun să aducă lauda cuvenită pământului țării, istoriei și oamenilor ei». Într-adevăr, acest caracter de *celebrare* este peste tot evident și cu atât mai mult în prima secțiune care deliberat se așază în descendența unei opere cum este *Cinturea României*, patetică gloriificare a patriei într-un moment de intensă și decisivă afirmare a energiilor naționale, document moral al pașoptismului încă atât de viu rezonant în conștiințele românești. Poetul adoptă tonalitatea liturgică, solemn-evocatoare a scrierii lui Alecu Russo, turnând în tiparele consacrate reprezentări lirice care exprimă viziunea sa înnoită: «Peste sufletul meu calci/peste zăpada mieilor./În urma lăsată de pașii tăi/îmi așez casa./arborii/și voioasele dobitoace./În tiparele sonor alungite mi-adun/lumina./albul./duminica/și, printre ierburile golașe./Sfintele somnului mădule./Doar aerul tău îl visez/și-ți visez griul/cu spicul lung/de care Machedon își priponea calul./țară a mea...».

Toate poemele sînt structurate de o unică, absorbantă trăire: patria — prezentă tutelară și însumare de valori spirituale, redusă a vieții în timp, realitate fizică dar și sufletească în aceeași măsură, activizînd perpetuu resursele noastre de afirmare și creație: «Țara-i fîntîna în care se întoarce/amară, apa noastră cîntătoare./vad pur ivit din lepezile clare/cetăți fantastice cu-ndrăznețe arce./Argonauții vin pe-oglinzi de mare/și jînduie lumina ce se toarce/din lîna auritelor mioare/sub cerul nins de păsări călătoare./Țara-i fîntîna. Apa e poporul/și drept și blînd și învățat cu greul./cu pierderea deprins, mai rar cu sporul./dar hotărît să-și fie sieși zeul/ce-și făurește-n pace viitorul/și-aruncă peste zare curcubeul...». Să remarcăm prozodia fără cusur, limpiditatea versului, armonia ritmurilor și a rimelor — efigie sonoră într-adevăr, destinată să exprime lapidar însă memorabil un mesaj poetic ce traduce o convingere morală. Aceasta e înainte de toate a poetului, bineînțeles, dar trebuie arătat că lirismul acestor poeme este prin excelență unul exponențial, năzuind și reușind să capteze elanuri colective, o stare de spirit resimțită unanim. E o față nouă, mai puțin cunoscută a liricii lui Tomozei, altădată atât de mult retransată în proiecțiile sale intime, iar acum deschisă către exterior și aspirînd să înfăptuiască un act de reprezentanță, misiune nobilă și profund angajată cu care poetul se simte investit: «Desenul frunții mele sînteți voi./de pretutîndeni, oameni, și în voce/mi se strecoară veșnic glasuri noi./prin mine năzuind să se evoc.../Cu pașii voștri peste lezeși trec./voi odihniți pe degetele toate/și sîngele-într-al inimii înec/secunda voastră, neclintit o bate». Un sentiment peste tot insinuat în poemele lui Tomozei este acela al solidarității cu istoria. Momente din trecut, siluete de voievozi, umbrele lui Ion Vodă, ale lui Mihai, Petru Cercel sau Tudor, apoi imaginea Voronețului sau a unei coloane de pridvor țărănesc, toate acestea sînt elemente care creează o atmosferă și generează o atitudine sufletească, o pioasă și rodnică îndreptare spre tot ceea ce istoria a clădit durabil în conștiințele noastre. Sînt depunerile cele mai prețioase, fiindcă alcătuiesc pămîntul fecund din care se înalță prezentul, viața noastră de toate zilele pe care o tutează spiritual. Poemele afirmă, în modul lor specific, această dialectică a continuității și preluării, această perpetuare a unor idealuri de existență de-a lungul generațiilor, faptul exprimînd statornicia și congruența ființei morale, a colectivității care ne însumează. Poemele lui Tomozei au meritul de a ilustra cu gravitate și talent un domeniu al liricii prea adesea primejduit de retorism și generalitate, sufocat de locuri comune și emfaza declarativă. El scrie despre patrie, despre civism, despre istorie, cu emoție reală și organică participare. Versul său e limpede, cald, convingător, impresionînd ființa noastră interioară.

CONSTRUCȚIA DE MAȘINI PE POZIȚII AVANSATE ÎNTR-O ECONOMIE ÎN PLIN PROCES DE MODERNIZARE

Deosebit de sensibilă la schimbările pe care le determină evoluția tehnicii, industria constructoare de mașini a cunoscut în anii republicii o creștere sistematică a nivelului calitativ al produselor, a îmbunătățirii performanțelor de exploatare ale acestora. De la începuturile timide, din primii ani de după eliberare, pînă la înscrierea în orbita celor mai valoroase realizări mondiale s-a parcurs un drum care probează capacitatea inginerilor, cercetătorilor și proiectanților noștri de a produce mașini la nivel competitiv pe piețele lumii.

De la an la an, construcția de mașini a beneficiat de fonduri de investiții substanțial sporite. Această accelerare a ritmului față de dezvoltarea celorlalte sectoare este o dovadă grăitoare a importanței acordate de partid construcției de mașini, ramură de construcție care asigură potențialul productiv al întregii economii. În spiritul legilor progresului tehnico-științific și al necesităților economiei țării noastre, angajate într-o ascensiune continuă, anumite subramuri cum sînt construcția de agregate energetice, de mașini-unelte, mecanică fină, electronică și automată, industria construcțiilor navale au fost promovate prioritar, cu ritmuri superioare ramurii.

Atingerea unei eficiențe calitative ridicate a reclamat sporirea permanentă a ritmului de înnoire și modernizare a produselor. Așa se face că performanțele și construcția mașinilor unelte, de exemplu, sînt într-o permanentă evoluție. Ca urmare a acestui imperativ, proiectanții și producătorii români de mașini-unelte au reușit să găsească soluții optime pe care să le prezinte beneficiarilor la intervale de timp cît mai scurte. Deși a trecut doar un deceniu de la începerea fabricării mașinilor-unelte și agregate de mare precizie, astăzi producem exemplare care se înfruntă cu deplin succes — în întreprinderile românești în a căror dotare au intrat sau pe piața externă — cu creațiile similare ale unor firme de peste hotare cu îndelungată tradiție în domeniul construcțiilor de mașini.

Dinamismul care caracterizează dezvoltarea acestei ramuri este exprimat prin ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale, care a înregistrat circa 16 la sută în ultimul cincinal, devansînd cu aproape 40 la sută ritmul de creștere pe ansamblul industriei naționale. Nivelul producției anului 1970 a fost de 2,1 ori mai mare decît cel din anul 1965 și de 26 de ori decît cel din 1950. Unitățile constructoare de mașini realizează astăzi în numai 6 zile întreaga producție a anului 1938! Țara noastră a ajuns să se numere astăzi printre fruntașii în producerea de utilaj petrolier, ocupînd locul trei în ordinea volumului

producției și locul doi la export. Utilajul petrolier este acel domeniu în care dezvoltarea s-a făcut numai pe baza concepției proprii, fără importul de licențe.

Considerată a fi una dintre cele mai mari unități constructoare de locomotive din lume, Uzinele «Electroputere» din Craiova execută locomotive electrice și diesel-electrice ale căror performanțe satisfac pe cei mai exigenți beneficiari externi. Dealtfel, materialul rulant a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare de-a dreptul spectaculoasă. Vagoane de cele mai diverse tipuri, locomotive de puteri și cu destinații diferite constituie astăzi obiectul de export în multe din țările lumii.

Ca urmare a prevederilor planului de electrificare de 10 ani, 1951—1960, a luat ființă în țara noastră industria electrotehnică și electronică — creație a orînduirii socialiste. Producția industriei electrotehnice a fost în anul 1970 de 8,3 ori mai mare decît în 1965, cu un ritm mediu de creștere de 20,2 la sută pe an. În prezent industria electrotehnică produce în cea mai mare parte sortimentele de care are nevoie economia națională, asigurînd și un export în continuă creștere. Nivelul performanțelor la care se realizează aceste produse este comparabil cu cel al produselor similare străine. Încă din cincinalul trecut au fost inițiate acțiuni care au permis înregistrarea unui progres evident în realizarea elementelor de automatizare românești.

Un loc însemnat ocupă țara noastră și în rîndul producătorilor de autocamioane, autoturisme și tractoare. Practic, acestea pot fi înfîlțite astăzi pe toate continentele lumii.

Rod al politicii înțelepte a P.C.R., al grijii permanente a statului de edificare a unei economii moderne, construcția de mașini reprezintă în cel mai înalt grad posibilitățile reale de valorificare a potenței creatoare a unui popor liber și stăpîn pe destinele sale. Succesele obținute în dezvoltarea accelerată a industriei constructoare de mașini se reflectă nemijlocit în valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor, în reducerea consumurilor specifice și a cheltuielilor materiale, în creșterea nivelului de trai al celor ce muncesc. De la tribuna Conferinței Naționale a partidului din vara anului 1972, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că: «Realizarea unei productivități superioare necesită nu intensificarea efortului fizic, ci a muncii de concepție, în vederea extinderii mecanizării și automatizării, aplicării proceselor tehnologice moderne». Este un imbold, o direcție programatică pe care constructorii de mașini din țara noastră o situează la baza ridicării continue a nivelului tehnic al produselor și a perfecționării metodelor de fabricație.

O industrie care n-are nici 25 de ani...

de ing. ... AITEANU

În peisajul citadin mașina este un element de bază. Străzile fără ea și-ar pierde parcă din funcționalitate. Orașele ar deveni mai pustii, iar viața modernă, cu toate atributele ei bune și rele, ar fi total sărăcită dincolo de perimetrul locuit. Ne-am obișnuit deci să avem la dispoziție acest «robot» călător pentru o mie și una de necesități. Să ne transportăm la serviciu sau duminica la munte, să cărăm diferite mărfuri sau medicamente, să umplem, într-un cuvânt, modul nostru de a trăi cu un element primordial. Așa se face că astăzi mașina a impus pe întreg mapamondul dezvoltarea unei puternice industrii cu ramuri și subramuri nenumărate. În acest circuit de valori tehnice nu putea, evident, să nu se înscrie și România în triumfalul ei marș economic din toți acești 25 de ani de existență a republicii. Rînd pe rînd au apărut uzine specializate la Brașov, Cîmpulung, București și Pitești ...

Istoria motorului auto este lungă și plină de peripeții. De la apariția primului vehicul autopurtat se poate vorbi de «secolul motorului de automobil».

La noi, industria constructoare de mașini este de dată recentă, ca atare și industria motoarelor auto. Cît privește industria de automobile, deși se află la început de drum, ea cunoaște realizări de seamă. Se merge cu pași repezi pentru a ajunge din urmă țările a căror producție de automobile este cunoscută în toată lumea.

PUȚINĂ ISTORIE...

Cînd au apărut primele mașini auto în România? Cercetătorii au descoperit că la sfîrșitul secolului trecut s-au adus în București două autovehicule cu abur Gardner-Serpollet pentru transportul materialelor.

La Muzeul tehnic din București «Prof. ing. Dimitrie Leonida» se găsesc expuse unele dintre primele automobile venite în țară la sfîrșitul secolului XIX și începutul secolului XX. Vizitatorul poate vedea aici primul automobil înregistrat oficial, în București, în anul 1900, automobil care este prevăzut cu un motor cu ardere internă fabricat în Belgia. Acesta seamănă cu o trăsură a timpurilor trecute. Pînă în anul 1904 s-au importat circa 50 de automobile de diferite tipuri. Mai tîrziu s-au adus și autovehicule electrice cu baterii de acumulare produse de diferite firme străine.

NUME ROMÂNEȘTI PE FIRMAMENTUL REALIZĂRILOR DE PRESTIGIU

Și în domeniul automobilului s-a petrecut o situație oarecum asemănătoare cu cea din aviație. O mare pasiune îndreaptă spre acest domeniu numeroase talente tehnice. Se trece la îmbunătățirea unor tipuri de automobile și la crearea de tipuri noi. Și dacă pînă la urmă nu apar ca în aviație un Traian Vuia sau un Aurel Vlaicu, contribuția românească la dezvoltarea automobilului este totuși foarte însemnată.

Deosebit de apreciat a fost aportul lui Dumitru Văscu, care a construit în 1880, la Paris, un automobil cu aburi, stîrnind interesul parizienilor pentru vehiculul fără cai. Automobilul avea toate elementele cerute unui vehicul cu motor, în special roțile fabricate cu ajutorul unor inele de cauciuc care, așa după cum s-a dovedit mai tîrziu, sînt

socotite precursorile roților pneumatice Dunlop corespunzătoare anului 1890.

Dar experiența românească nu se oprește aici. La expoziția din 1926 inginerul Gogu Constantinescu — creatorul sonicității — prezintă un tip de automobil cu schimbător automat de viteză, al cărui motor avea o putere de 5 CP și o viteză de 60 km/h. Aceasta după ce, în 1923, prof. ing. Aurel Persu realizează un automobil de formă aerodinamică, brevetat în Germania. Românul, pentru a reduce rezistența aerului, include roțile în interiorul forme aerodinamice, reușind să parcurgă peste 100 000 km cu automobilul ce dispunea de schimbarea automată a vitezelor cu ajutorul unui convertizor de cuplu.

Forma ideală, aerodinamică a automobilului a fost definită însă de savantul român de renume mondial Henri Coandă — părintele aviației cu reacție — care încă din 1911 a tratat această formă asemănătoare unei picături de apă în cădere, formă care prezintă rezistență minimă în mișcare.

APAR POSIBILITĂȚI, SE NASC IDEI...

După cum se vede, experiența tehnică în domeniul automobilului nu este deloc neglijabilă, cu toate acestea în perioada dinaintea de 1944 nu se poate vorbi de o industrie de automobile românească.

Transporturile în comun se asigurau într-o mică măsură prin autovehicule, și acelea din import. Chiar și automobilele particulare nu treceau cu mult peste numărul de 25 000.

În tot acest mediu dezangajat există totuși, în continuare, realizări tehnice de marcă. De menționat este colectivul creat de către ing. Petre Carp, care în cadrul Arsenalului aviației a construit prototipul unei mașini cu motor cu 3 cilindri, așezat în spatele vehiculului și care dăduse bune rezultate. Dar aceasta a fost singura realizare atunci. În epoca de după război, în anul 1945, în cadrul fostei fabrici I.A.R.—Brașov, ing. Radu Manicatide realizează automobilul monocilindric echipat cu motor de motocicletă, plasat de asemenea în spate, cu răcire forțată de aer cu ajutorul unei turbine. Este interesant de remarcat că transmisia era realizată prin lanț și că viteza ajungea la 70 km/h cu un consum de combustibil de numai 4,5 l/100 km.

Gîndirea tehnică românească își spune mai departe cuvîntul, în ciuda tuturor vicisitudinilor, și se manifestă plenar după eliberarea României și mai ales după proclama-

rea republicii. Astfel, în 1947, tot la I.A.R. s-au mai construit trei autoturisme cu motor cu patru cilindri în linie, în doi timpi, cu compresor cu o putere de 45 CP și o viteză maximă de 124 km/h. De data aceasta motorul a fost denumit IAR 002 și a fost realizat de un colectiv condus de prof. ing. Radu Mărdărescu. Abia de atunci încoace se dezvoltă interesul pentru fabricarea în țară a diverselor tipuri de autovehicule, ceea ce duce la crearea unei industrii proprii a mijloacelor de transport cerută impetuos de dezvoltarea industriei grele și de dezvoltarea agriculturii.

OAMENII BRAȘOVULUI ÎȘI DESCOPERĂ O NOUĂ VOCATIE — ACEEA DE CONSTRUCTORI DE AUTOVEHICULE

Este de fapt perioada de răscruce, cînd oamenii de pe întreg cuprinsul țării se angajează la scrierea celei mai mari poezii din istoria României. Nașterea industriei constructoare de mașini și în special nașterea unei industrii de automobile se înscrie printre evenimentele memorabile ale acestor decenii. Brașovenii în special își descoperă vocația de constructori în acest domeniu.

Și astfel, în 1953, la Brașov, Uzinele «Steagul roșu» încep producția de serie a autocamionului românesc SR-101. Acest autocamion este dotat cu un motor cu aprindere prin scînteie, o viteză de 65 km/h și o sarcină utilă de 4 000 kg.

Astăzi autocamioanele «Bucegi» și «Carpați», fabricate de către Uzina de autocamioane—Brașov, circulă pe toate șoselele țării noastre.

Acum, uzina din Brașov a trecut la construirea autocamioanelor de mare tonaj — respectiv de 10,17 și 30 tone — pe baza licenței MAN. De subliniat însă faptul că nu este vorba de o preluare ad litteram a licenței. Specialiștii români sînt autorii unor soluții originale. La autobasculanta de 30 de tone, de exemplu, s-au folosit din licență cutiile de viteză și ambreiajele. Puntea din față, punțile motrice din spate, șasiul ansamblu, instalația hidraulică, transmisia cardanică și suspensia constituie obiectul unor soluții originale, elaborate de tehnicienii și inginerii uzinei.

ACUM, DUPĂ 25 DE ANI...

Dar construcția de autovehicule își continuă epopeea și pe alte meleaguri, nu numai la Brașov. De partea cealaltă

(Continuare în pag. 10)

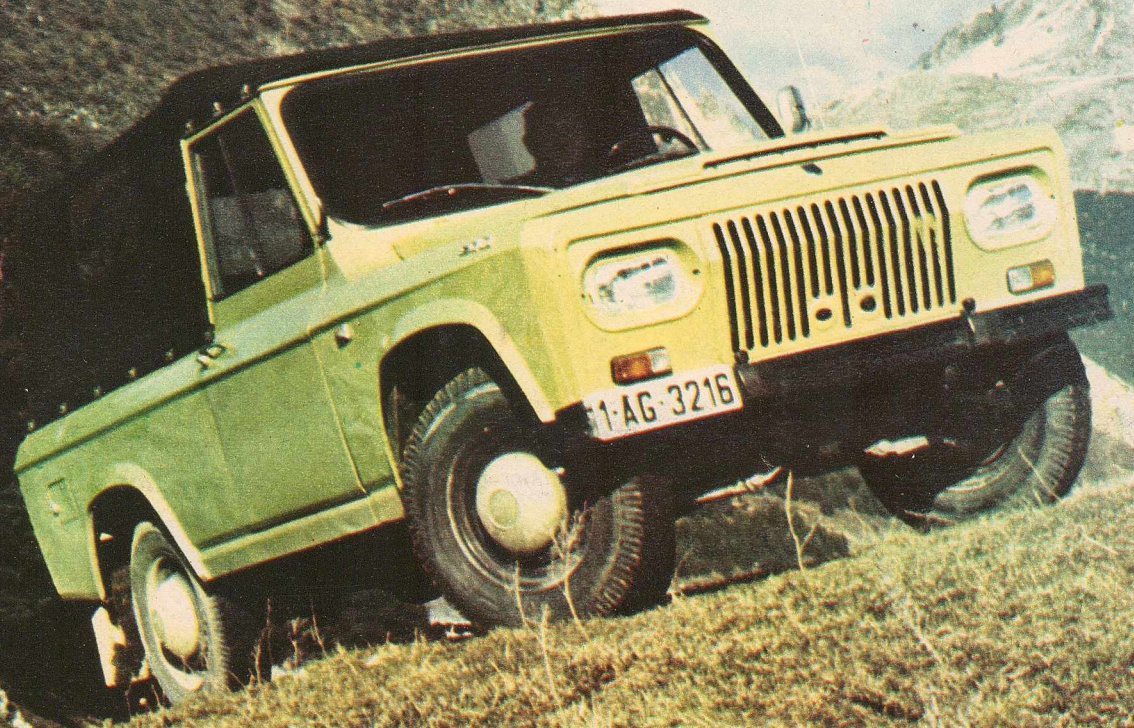
1947 1972

30 DECEMBRIE

ARO — o prezență
românească
pe toate meridianele.

Fotografii de
Radu
CONSTANTINESCU

(Urmare din pag. 7)

a munților, sub culmile Măgurii, încep să bată la porțile consacării alți «copii teribili» ai constructorilor de autovehicule destinate terenurilor greu accesibile. Aici s-a construit cu ani în urmă primul autoturism de teren. Actualmente Uzina mecanică-Muscel fabrică autoturismul «ARO», echipat cu un motor de 70 CP.

Inițialele «ARO» au ajuns să fie astăzi cunoscute pe toate meridianele și paralelele lumii. Ziare și reviste de specialitate din zeci de țări i-au dedicat lui M-461 pagini întregi. Motorul de 83 CP cu care acesta este echipat este capabil să escaladeze povârnișurile din Cuba sau nesfârșitele nisipuri ale Irakului, să traverseze pădurile din țările nordice. Dacă «ARO» urcă astăzi pante de 32 de grade, e o performanță de nivel mondial. Dar nu unica. Față de «Land Rover» și «Scout», autoturismele românești de teren au un consum de combustibil mai mic cu unul, respectiv doi litri la suta de kilometri, dezvoltând în același timp viteze superioare. Referindu-se — cu prilejul recentei ediții a Tîrgului Internațional București — la cea mai recentă creație a colectivului uzinei muscelene, «ARO-240», un tehnician din R.F. a Germaniei spunea: «Așteptăm să-l vedem pe șoselele lumii».

Dar în anii socialismului și alte mărci de fabrică și-au făcut apariția pe autovehicule de fabricație românească

Uzina «Automecanică»-Mediaș produce autovehicule speciale ca, de exemplu, autocisterne pentru lapte, pentru combustibili, camioane frigorifice, autogunoiere etc. În București, Uzina «Autobuzul», construită în anul 1953, a produs până în 1957 diferite autovehicule utilitare, iar din 1957 produce și autobuze de tip TV. Astăzi se fabrică în serie mare autobuzele TV-20 și TV-71 R, dotate cu motor SR-211. Până în anul 1975 este prevăzut ca această uzină să producă până la 34 tipuri de autobuze și autoutilitare, atît după licențe străine cît și după concepție proprie.

Ultima uzină care s-a construit după cele mai moderne cerințe este Uzina de autoturisme-Pitești, care a fabricat pînă de curînd autoturismul Dacia -1100 și care acum a trecut la producția de serie a autoturismului Dacia -1300 după soluția «totul în față».

În ritmul actual de dezvoltare se prevăd asimilări de noi autovehicule echipate și cu alte tipuri de motoare, pentru a satisface activitatea de transport din țară, mereu în creștere.

Inexistentă pînă în 1944, industria de autovehicule a cunoscut în anii socialismului un ritm de dezvoltare intens. Ea se înscrie printre importanțele realizări ale economiei românești din ultimii 25 de ani.

arhitectură și culori pastelate

Harnicul colectiv bucureștean de la «Autobuzul» pregătește fabricația unei noi autobuz TV din clasa utilitatelor destinate transportului de mărfuri de mic tonaj. Încă de la începutul anului viitor aceste mașini vor circula pe străzile orașelor: camioane, microbuze și sanitare dintre cele mai moderne.

Este o distanță mare și semnificativă între vechea clasă de autoutilitare și clasa care se pregătește: este de fapt distanța dintre posibilitățile tehnice ale anului 1972 și cele ale anului, să zicem, 1947, anul proclamării republicii.

Arhitectura nouă tip de mașini utilitare este dintre cele mai plăcute. Ea ține cont de doi factori principali: de destinația vehiculului și de tehnologia de fabricație. Dacă la autoturisme proiectanții imprimă caroseriilor forme adeseori neobișnuite, în cazul utilitatelor cerințele funcționale impun niște canoane: pereți drepecți în loc de pereți înclinați, pentru a se obține un volum mai mare de încărcare, sau un acoperiș mai puțin bombat, pentru același motiv. Din punct de vedere al fabricației, avem aceeași relație «algebrică de influență». În timp ce autoturismele se produc în cantități sporite, mașinile pentru mărfuri reprezintă o producție mai scăzută. De aici și alegerea mai judicioasă a tehnologiilor, care să permită obținerea rentabilității.

Oricum însă, colectivul de arhitecți, proiectanți și decoratori a realizat un TV-12 care asigură o variație străzii și o încadrare în arhitectura ei.

Au fost stabilite culori pastelate și combinații între ele pentru diferitele subansambluri și la diversele tipuri de autoutilitare.

Autovehiculele TV-12 pot fi fabricate atît în varianta

cu simplă tracțiune cît și cu dublă tracțiune (pentru drumuri nedomernizate) într-o gamă mare de tipuri derivată de la vehiculul de bază. Proiectanții au avut deci o grijă deosebită pentru a realiza o diversificare în măsură să satisfacă cît mai multe necesități. Anul 1973 va aduce în circulație autolaboratoare, autoateliere, camioane pentru transportul buteliilor de aragaz, mașini pentru pompieri, furgioane pentru poștă și pentru transportat valori. Și încă ceva: se vor produce camioane pentru transportul containerizat cît și microbuze. Acestea din urmă vor fi fabricate în diferite variante, în funcție de numărul mai mic sau mai mare de scaune (13,8 sau 6) sau după spațiul destinat bagajelor. Astfel s-a reușit ca, în general, sarcina utilă să fie mărită la TV-12, ajungînd la 1 320 kg.

«Dar nu numai aspectele diversificării au stat în atenția creatorilor, ne informează tov. Constantin Deaconu, inginerul șef concepție al Uzinei «Autobuzul», omul care s-a aflat permanent în fruntea colectivului care a dat viață lui TV-12.

După lungi studii s-a ajuns la reamplasarea motorului, la noi soluții constructive pentru scaune, grinda bordului pentru cabina conducătorului auto, care are acum condiții mai mult decît optime de lucru. Toate acestea la un loc fac ca noile autovehicule să satisfacă integral normele de circulație în ceea ce privește sistemul de frinare, nivelul zgomotului și estimarea efortului a frînă și la volan.

În procesul de asimilare a nouă tip s-a avut deci în vedere găsirea acelor soluții tehnologice care să conducă în final la obținerea unor parametri superiori. În acest sens, două exemple sînt semnificative. Mai întî trebuie subliniat faptul că asamblarea carcasei metalice se va realiza printr-un procedeu modern de sudură și că datorită noilor metode tehnologice productivitatea a crescut vizibil. O furgonetă TV-12, față de vechiul tip, va include o manoperă de execuție cu circa 40% mai mică.

Această proporție, ne asigură inginerul Deaconu, se va realiza și pentru celelalte produse din clasa utilitatelor. Este desigur un nou succes al constructorilor de la «Autobuzul», care ne anunță că nu peste mult timp vor produce și un nou tip — evident tot modernizat — de autovehicule pentru transportul în comun.

Fotoreporterul a surprins în trei imagini (pag. 6-7-10) ultimele operații de montaj la Dacia-1300. Ultramoderna întreprindere piteșteană, servită de un personal cu înaltă calificare, își onorează așa cum se cuvine prestigiul cîștigat. Mașinile ce poartă marca «UAP» s-au impus nu numai pe piața internă, ci și, din ce în ce mai mult, și pe cea externă.

Fotografii de S. STEINER

de Ioan GRIGORESCU

peredelkino

O fi acum sub omăt, căci așa se cuvine să fie la acest anotimp, tulpinile piniilor au prins creste de zăpadă și lumina lunii se lasă strivită sub tălpi, scoțînd același scrîșnet de sticlă pisată de cîte ori este călcată. Pădurea de mesteacăn strînge în trupurile albe de mirese despletite suc pentru stînsul setei de primăvară, cînd iar vor cresta copiii satului învăluit în fuioare de fum coaja tulpinilor tinere pentru a strînge în stacane de tablă zeama dulceagă și a o bea, bătîndu-se cu viespile trezite din amorfie. Mălinii au încremenit cu seva înghețată în rădăcini, iar riul cu moriști de șindriță doarme sub carapacea gerurilor rusești.

Luați riul acesta, care nu știu de unde izvorăște și unde se varsă, ca punct de reper. În dreapta lui, cum văi dinspre calea ferată care leagă Moscova de Kiev, la vreo 30 km de capitală, un cimitir opoșit sub legănatul unui pîlc de pini nordici cu coaja năpîrlită, o veche biserică cu măciulile turlelor ca niște bulbi uriași de ceapă, în stînga, cîteva izbe de birne închegate cu cilți de cîneapă, cu garduri știrbe prin care țîșnește primăvara liliacul înflorit, apoi un drum de vreo jumătate de oră pînă într-un loc unde pădurea nu mai e chiar pădure și nici așezarea omenească nu pare oraș sau sat, căsoaie de lemn numite rusește «dacea», cele mai multe cu un cat, cu balcoane și pridvoare ocrotite de geamlîcuri largi în sticla cărora se oglindește viscolul. La capătul drumului din care se desprind cîteva ulițe trimise să șerpuiască printre copaci, un lac ținut în frîu de un stăvilar de lemn, vara cu ape verzi și întunecate, iarna cu un panțir de gheață în care taie crivățul crevase adînci iar oamenii în pufoaice amplete cu vată și cu pîslari pe care zornăie țurțurii croiesc scurtături pentru înșelatul distanțelor. Acesta e Peredelkino, dar localizarea lui încă nu îi dă identitatea. Ea este închisă între pereții de birne cu miros de rășină și numele ei înseamnă Ehreburg, Fadeev, Selvinski, Leonov, Marșak, Treniov, Ciutkovski, Pavlenko, Serafimovici, Tvardovski, Tihonov, Pasternak... Pronunț numele acestea și îmi dau seama că evoc o identitate trecută din viața acestei tănuite așezări din pădurile de la sudul Moscovei, căci locatarii pomeniți mai sus s-au mutat pe rînd dincolo de riul care desparte cimitirul de sat și mălinii nu le mai înfloresc acum sub ferestre, ci se tînguie pe cîte o palmă de pămînt fără suflare. Dar Peredelkino, «orașelul» scriitorilor sovietici, există, știu bine asta, căci uneori primesc scrisori cu frunze vechi, uscate, în hîrtia împăturită a epistolelor, și lămpile de la ferestrele în care bat toate vîfornțele pămîntului luminează alte tîmple. Nu le mai numesc, căci și identitatea aceasta se poate dovedi peste timp vremelnică, dar știu că ne vor rămîne cărțile scrise acolo, romanele prozatorilor și poemele poezilor care nu uită niciodată să pună sub ultima frază de manuscris ziua, luna, anul și locul: Peredelkino.

Am vrut odată să am puterea de a face ca toți eroii cărților ce se scriau acolo să capete suflare și consistență fizică și să apară vîi în pădurea de pini și mesteceni. Ce nemaipomenită priveliște ar fi fost! Bărbați și femei, tineri și bătrîni, prieteni și neprieteni, înclistați în iubiri pătimașe și în uri atroce, cu toate dramele și năzuințele lor, cu omenescul întru chipării de vis a tuturor eroilor care populează o mare literatură, cu lupta lor pentru o viață care să depășească viața din cărți. Așa șă fi avut, poate, adevărata identitate a acestui colț de lume al cărui nume nu apare pe nici o hartă, căci locul este, din punct de vedere urbanistic și geografic, cu totul neglijabil. Neglijabil?

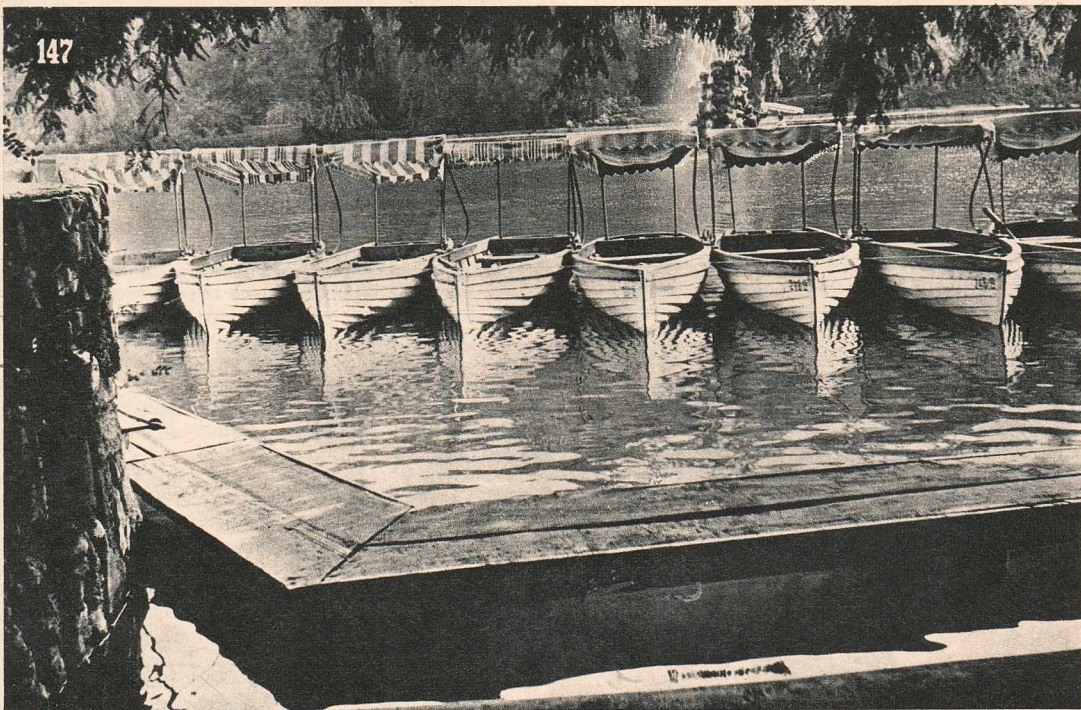
concurusul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

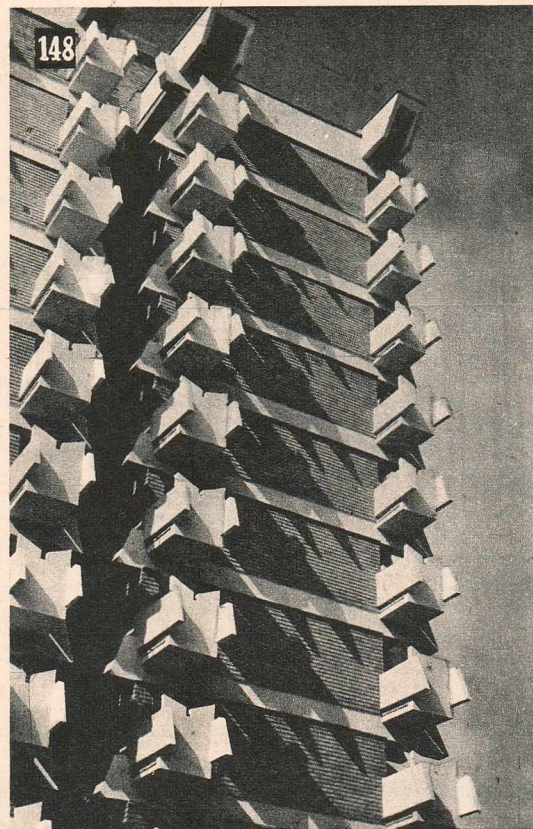
145

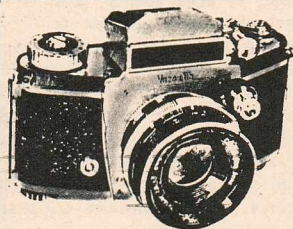
146

147

148

concurusul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
cititorului

POȘTA CONCURSULUI

Nicu Dan GELEP — Craiova. Interesantă scrisoarea dv., și cu o seamă de propuneri demne de a fi ținute în seamă la organizarea concursului nostru foto pe anul 1973 despre care — dealtfel — vom vorbi în curând în revistă. Vă mulțumim.

Nicușor și Angelica — Arad. Sînteți extrem de amabili. Se înțelege că nu putem (nici nu dorim) să vă privăm de bucuria de sîmbătă cînd vă cumpărați «singuri» Flacăra

la chioșc. Cu toate acestea, ne pare rău că nu doriți să renunțați la anonim dar... «Să nu umbrim/ Cerul ei senin...» și să rămîneți mereu «inimoși».

Ioan CIUR — Petroșani. Ne pare foarte rău, dar nu putem purta corespondență cu sutele de concurenți care ne trimit fotografiile. Fotografiile dv. n-au apărut deoarece juriul a considerat că ele nu întrunesc condițiile de calitate pentru a intra în concurs.

RECTIFICARE. În publicarea clasamentului provizoriu pe șapte luni (aprilie-octombrie, inclusiv) al celor ce au indicat cele mai multe rezultate bune (Flacăra nr. 48 din 25 noiembrie) s-a strecurat o regretabilă eroare. Cititorul Silviu Micle din Sighet a întrunit de fapt 6 puncte și nu 5 cum s-a publicat, așa încît el se află, deocamdată, pe primul loc împreună cu Elisabeta Chereșdi din Luduș.

- 145) Mai e mult pînă la stîină?...
Alexandru STĂNICĂ — București
- 146) Spre pîrtie
Ing. Mihai FRANGOPOL — Arad
- 147) Sfîrșit de sezon
Marin NĂSTASE — Galați
- 148) Design
Nicu Dan GELEP — Craiova

În luptă cu timpul (II)

DUPĂ ANIVERSAREA REVELIONULUI INDUSTRIAL

Probabil, pentru anumite unități industriale — destul de numeroase de altfel — revelionul ar fi trebuit să se sărbătorească undeva între sfârșitul lunii septembrie și începutul lui noiembrie. Cel puțin pentru Fabrica de confecții-Focșani el s-a plasat pe data de 18 octombrie, când fabrica a realizat producția planificată pentru primii doi ani ai cincinalului. Cum în afară de acest fapt însemnat am mai putut constata că angajamentul inițial de 42 de milioane lei a fost aproape triplat până la sfârșitul anului — valoarea producției suplimentare este de 125 milioane lei; cum productivitatea în unele secții, ca aceea de confecționare a costumelor pentru bărbați, a crescut cu 45 la sută; cum prin amplasarea judicioasă a mașinilor spațiul a fost folosit mai rațional permițând instalarea de noi utilaje și angajarea a încă 900 de oameni — ei bine, putem trage o liniuță și să constatăm care este bilanțul acestei posibile adunări. Scopul tuturor acestor măsuri este îndeplinirea exemplară a angajamentelor — realizarea cincinalului în numai patru ani. (Se spune, se speră și mai ales se lucrează ca și acest termen să fie devansat).

Unul din secretele acestui succes este și preocuparea pentru autoutilare. S-a calculat, de pildă, că eficiența mașinii de tăiat dornite din buret, inovația mecanicilor specialiști George Dumitriu și Victor Hrițu, este de 507 000 lei. Explicația? Această mașină înlocuiește într-un schimb munca pe care o făceau în 2 schimburi 24 de oameni. Inutil să mai adaug că acești oameni au putut fi repartizați mai bine, iar productivitatea a crescut cu aproape 50%. Dar vreau să notez firescul cu care a răspuns mecanicul Hrițu, găsit de noi făcând o reparație la o mașină de cusut și

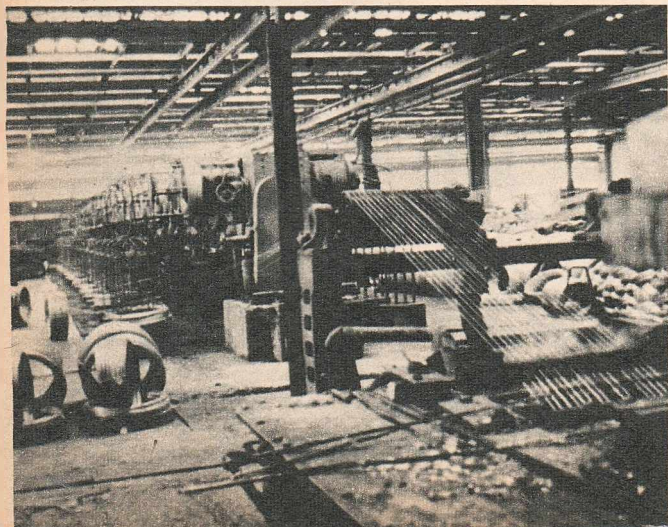
întrebat fiind ce legătură are de fapt mecanica de întreținere cu pernițele:

— Bine, dar cunosc tot ce există în această fabrică! Lucrez aici de peste 10 ani. Cum adică ce legătură am eu cu confecționarea pernițelor? Aduăgă ironic, zimbînd cu înțelegere falsei mele nedumeriri: am, cum să nu am. Și eu și colegul meu Dumitriu sîntem profund implicați în buna desfășurare a procesului de producție. Dacă știm tot ce se petrece pe liniile tehnologice, ideile noi vin cu necesitate...

De la simplu muncitor, la mecanic, la maestrul, la tehnician, la inginer, pînă la director — toți sînt preocupați de bunul mers al fabricii. S-au luat numeroase măsuri eficiente menite să asigure succesul producției în anul 1973. Printre acestea trebuie amintite: organizarea pe unități de producție cu 125-210 oameni, numite în termen de specialitate «prod zonificat», care impune o dotare specifică cu mașini și mobilier industrial proprii fiecărei operații; reamplasarea și utilizarea intensivă a spațiilor de producție; pregătirea cadrelor prin aplicarea unei avansate metode de școlarizare — calificarea accelerată etc., etc. Aici ne vom mai opri puțin pentru a consemna că aplicarea în anul 1972 a unui important plan de măsuri a dus în primele zece luni la o economie de aproape un milion de lei. Astfel, prin reproiectarea, perfecționarea tehnologiilor sau prin încadrarea mai rațională a tiparelor pe suprafața țesăturilor se estimează că vor fi posibile economii de aproximativ 5 milioane și jumătate de lei peste angajamentele actuale.

Rodica POP

ARE DREPTATE DIRECTORUL?

Aflînd că la 25 noiembrie Uzina de sîrmă și produse de sîrmă din Buzău și-a îndeplinit sarcinile pe întregul an, l-am întrebat pe tovarășul Leonida Cazacu, directorul întreprinderii: «Care sînt secțiile al căror aport a fost hotărîtor în obținerea acestui succes?» A fost imposibil să căpătăm un răspuns precis la întrebarea noastră, conducătorul modernei uzine din Buzău susținînd morțiș ca toate — dar absolut toate — secțiile întreprinderii au contribuit din plin la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, la onorarea angajamentelor pe care acest harnic colectiv și le-a luat în cinstea Conferinței Naționale a P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a proclamării republicii.

Într-adevăr, de unde inițial uzina se angajase să depășească planul anual cu o producție globală în valoare de 16 milioane lei, — angajament sporit ulterior la 27 milioane

◀ Instalația de zincare la cald «C 4», realizată în întregime prin autoutilare, a fost readaptată producției de sîrmă subțire (1-1,5 mm), mult cerută pe piața internațională.

— numai pînă la data de 1 noiembrie, producția peste plan atinsese valoarea de 45 milioane lei, întrevăzîndu-se posibilități de noi și spectaculoase depășiri ale angajamentului, cifra preliminară pînă la finele anului fiind cea a unei producții suplimentare totale de circa 60 milioane lei.

Indiscutabil că un asemenea rezultat nu se poate obține decît atunci cînd întregul colectiv al întreprinderii își aduce contribuția sa de muncă, inițiativă, devotament. Totuși este imposibil ca într-o uzină să nu se distingă în mod deosebit o secție sau alta, o echipă sau alta, un om sau altul. Gîndindu-ne că directorul uzinei nevrînd să evidențieze pe unii din considerentul că alții s-ar putea simți nedreptățiți, am dat următoarei întrebări o altă direcție: «Care este produsul uzinei cel mai solicitat, fie de beneficiarii din țară, fie la export?» Răspunsul a fost același: «toate». Toate produsele întreprinderii, — sîrma de diferite calități și diametre, plasele de sîrmă pentru prefabricatele din beton, electrozii de sudură etc. — tot ce se produce în tînăra și dinamica uzină buzoiană este solicitat cu maximum de insistențe, atît de beneficiarii interni cît și de partenerii de tranzații comerciale de peste hotare.

— Poate aveți totuși o marcă de fabrică al unui produs care e mai cunoscut?!...

— Marcă de fabrică? Da. Electrozii de sudură pe care-i producem poartă marca «Ductil».

Privim o cutie pe care e imprimată această marcă. Sub ea, o inscripție în cinci limbi: «Electrodi di soldatur», «Electrodes de soudage», «Schweisselectroden», «Welding electrodes» și, bineînțeles, în românește: «Electrozi de sudură». Din această inscripție rezultă clar răspîndirea produsului cu marca «Ductil» în țări din cele patru puncte cardinale. Iar din certificatele eliberate de Camera de comerț din Uniunea Sovietică, «Lloyd»-ul britanic, diverse alte organisme oficiale similare din S.U.A., Italia și numeroase alte țări rezultă calitatea superioară a electrozilor «Ductil». Faptul ne îndeamnă să încercăm a afla ceva din secretele succeselor uzinei, pornind din secția care produce acești electrozi.

Unul dintre aceste «secrete» ne întîmpină chiar de la intrarea în secție. Este noua linie de presare a electrozilor — a patra — care s-a adăugat recent celor trei linii mai vechi, intrînd în funcțiune la 16 noiembrie și ridicînd capacitatea de producție a secției cu circa 15%.

O nouă capacitate de producție dată în funcțiune — mai devreme decît termenul planificat — ca atîtea altele în miile de întreprinderi ale țării?... Așa am fi tentați să gîndim în prima clipă. Discutînd însă despre măsurile organizatorice luate de inginerul Mitică Ion, șeful secției, interesîndu-ne de munca celor ce au contribuit la această realizare — echipa condusă de lăcătușul Grigore Roșu, cea a maestrului mecanic Nicolae Dragomir ș.a. — aflăm însă că lucrurile sînt mult mai complexe. Această înfăptuire este rodul total al inițiativei, priceperii și spiritului creator al colectivului de aci. În spațiile de producție existente, prin redistribuirea utilajelor din dotatie, prin reamplasarea lor, executîndu-se în același timp unele piese și subansambluri prin autoutotare, fără nici un fel de importuri, această nouă capacitate de producție a fost montată și dată în funcțiune într-un termen record.

E vorba deci de o investiție în primul rînd de inteligentă, inițiativă, dorință fierbinte de a obține cu cît mai puține eforturi financiare, și mai ales valutare, posibilități de sporire a producției.

Lupta pentru calitate și economii declanșează la rîndu-i inițiative valoroase. Vom da două exemple și în această direcție.

Pentru a fi acoperită cu stratul protector care-i dă calitățile de sîrmă zincată, sîrma trebuie să sufere, înainte de a trece prin baia de zinc, o operație de curățire care se numește decapare. Ea se efectuează, după metodele «clasice», cu ajutorul mijloacelor chimice: trecerea prin băi de acid sulfuric, sodă caustică și alte substanțe chimice, precum și prin cîteva băi alternative de apă, toate avînd rolul de a o curăța de oxizi și diverse impurități, a căror prezență pe suprafața sîrmei ar dăuna calității zincării. Din literatura de specialitate s-a aflat că în ultimii ani în tehnologia acestui produs s-a introdus o nouă metodă de decapare — cea mecanică — mult mai ușoară și de mai mare eficiență economică. Directorul uzinei, însoțit de inginerul Nicolae Maier, în acea vreme șeful de secție, în prezent mecanic-șef al uzinei, au fost trimiși peste hotare să se documenteze cu privire la această nouă tehnologie. Convingîndu-se de superioritatea ei, siderurgistii din Buzău au cerut colaborarea ICECHIM. O echipă de cercetători de la cunoscutul institut bucureștean, condusă de cercetătoarea principală Sanda Iordăchescu, și-a asumat sarcina de a rezolva o serie de probleme legate de introducerea noii tehnologii și mai ales pe cea a creării unui lubrifiant special, a cărui formulă chimică constituia un secret de fabricație în uzinele similare de peste hotare. Într-un timp relativ scurt toate aceste probleme au fost rezolvate, și în prezent metoda decapării mecanice se aplică și la Buzău, cu cele mai bune rezultate. Ținînd seama de faptul că decaparea chimică presupunea un consum de 35 litri acid sulfuric la fiecare tonă de sîrmă trasă, importante pierderi de metal, un număr mai mare de muncitori etc., se ajunge la o eficiență economică ce se traduce prin economii de 2,5-3 milioane lei anual — considerîndu-se o producție de 60 tone sîrmă trasă în anul 1973. Extinderea metodei va duce pînă la finele cincinalului la decaparea a 100 000 tone sîrmă trasă anual, cu respectiva creștere și a economiilor.

Prin aceasta, în afara economiilor de acizi și de metal se asigură și creșterea productivității muncii celor ce lucrează la decapare, se realizează o scurtare sensibilă a ciclului de fabricație și o creștere a rentabilității utilajelor.

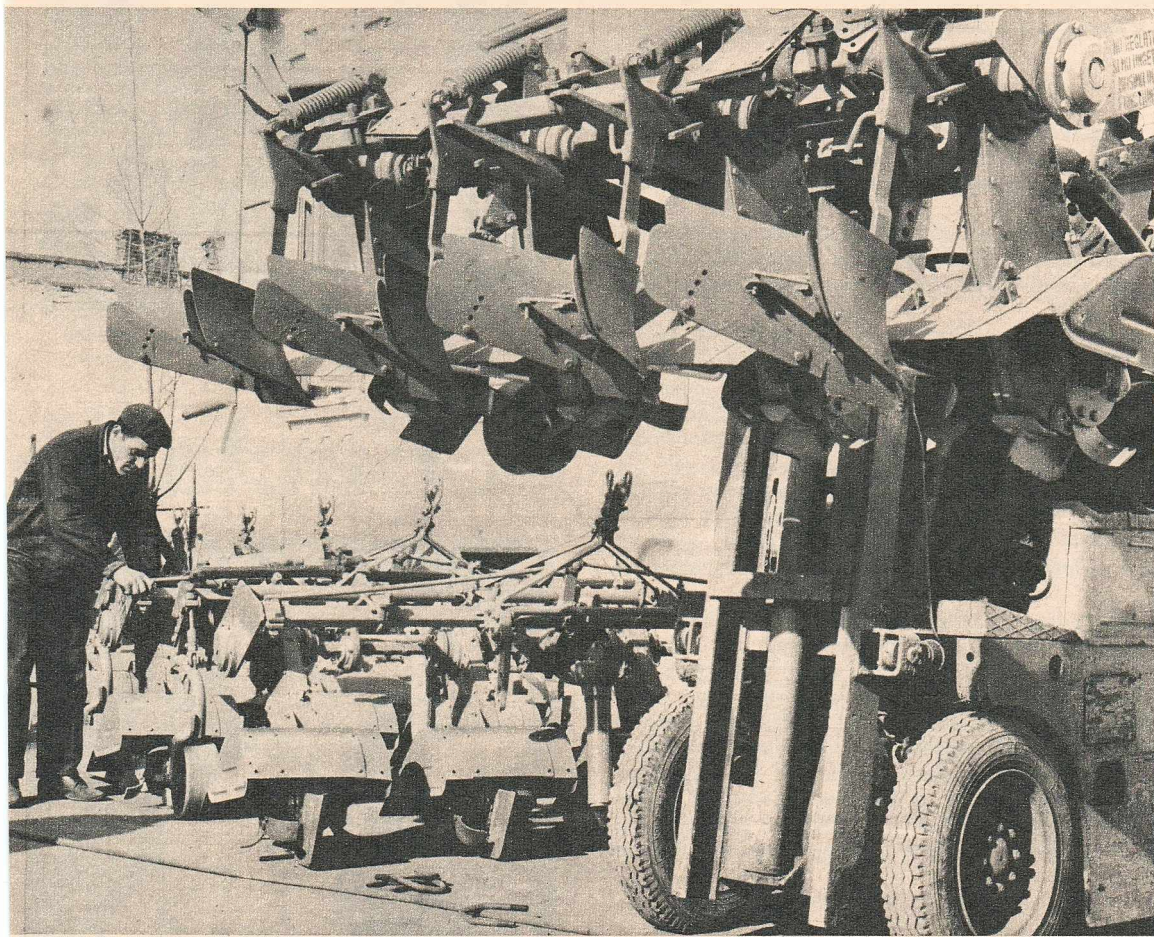
În același timp se elimină o sursă de poluare a apelor folosite în băile instalației de decapare, cu consecințe deloc neglijabile și în ce privește conservarea mediului înconjurător, și în ce privește economiile, deoarece neutralizarea apelor acide presupune instalații speciale, forță de muncă, eforturi financiare.

Toate acestea — și multe alte realizări și preocupări pe care nu le-am mai putut menționa — constituie o premisă de prim ordin în pregătirile pe care uzina le face pentru trecerea la îndeplinirea planului pe 1973. De pe

acum se lucrează intens la realizarea unor noi utilaje menite să asigure fabricarea unui nou sortiment — sîrma pentru șuruburi, ce va fi livrată fabricilor de specialitate din Brașov, Bacău, Tg. Secuiesc ș.a. încă în trimestrul II al anului viitor. Este numai una din sarcinile mari ale uzinei din Buzău, care în anul viitor va trebui să livreze economiei naționale o producție de sîrmă, electrozi și diferite produse de sîrmă cu 44%, mai mare decît cea a anului 1972.

V. SAVIN

ÎNTREGUL SPOR DE PRODUCȚIE — PRIN CREȘTEREA EFICIENȚEI MUNCII

La Uzina de mașini agricole din Craiova, colectivul s-a angajat să realizeze peste plan o producție în valoare de 18 milioane lei.

Colectivul de oameni ai muncii de la Uzina de mașini agricole «7 Noiembrie» din Craiova s-a angajat în cinstea Conferinței Naționale a partidului și a celei de-a 25-a aniversări a republicii să realizeze peste plan o producție în valoare de 18 milioane lei. Cifra, privită ca valoare absolută, poate fi considerată în același timp de cititorii care lucrează în diferite sectoare productive ca un act de curaj economic sau, dimpotrivă, ca nesemnificativ. Este necesar de aceea să precizăm că aceste milioane înseamnă o prezență multiplicată pe ogoarele țării de mașini de prelucrat solul, de împrăștiat îngrășăminte chimice, de recoltat, mașini diverse pentru mecanizarea sectoarelor de legumicultură, pomicultură și viticultură. Într-un cuvînt, un adaos de tehnizare într-unul din sectoarele de bază ale economiei — agricultura — în condițiile efortului general și ale preocupării statornice a partidului de mecanizare încă din acest cincinal a tuturor lucrărilor agricole. Alte două cifre: norma stabilită la indicatorul productivitate a muncii a fost îndeplinită în proporție de 103 la sută, și economia de 200 tone metal demonstrează că finalitatea obiectivelor propuse, importanța lor pentru economia națională nu au constituit pentru uzină motive de a produce orice și oricum. Fiindcă dacă socotim că producția globală în acest interval de timp a fost realizată în aceeași proporție de 103 la sută, putem afirma că întregul spor de producție a fost obținut prin creșterea eficienței muncii. Ar mai fi poate de adăugat la această introducere faptul că în tot acest timp uzina a funcționat cu efectivul de cadre descompletat, lipsind din motive obiective circa 80 de strungari și peste 30 de turnători. Despre felul cum s-a reușit atingerea acestor cifre ne-a vorbit inginerul șef Ion Rogoveanu:

«La începutul anului priveam cu îndoială chiar îndeplinirea sarcinilor de plan. Pe lângă faptul că aveam de recuperat un report din anul precedent, efectivul de muncitori era descompletat, iar secțiile uzinei dispersate în mai multe puncte ale orașului. Antrenați în ampla mișcare națională care a premers Conferinței Naționale și beneficiind de o conjunctură favorabilă (comenzi externe peste plan) ne-am

reconsiderat poziția. În fapt, n-aveam de ales decît o singură cale: raționalizarea procesului de producție, mobilizarea forțelor, a resurselor umane și materiale și folosirea lor cu maximum de randament. În urma studiilor care s-au întreprins în uzină s-a ajuns la concluzia că numai în domeniul transportului (la noi în uzină, din motivele prezentate transportul constituie un element esențial) se poate realiza o reducere cu 25 la sută a personalului și trecerea acestuia în muncii direct productive printr-o mai bună organizare a lucrului la punctele de încărcare-descărcare. Cu acest disponibil de forță de muncă, în sectorul turnătorie au fost obținute suplimentar peste 300 de tone. Am trecut de asemenea la mecanizarea operațiilor de bază prin acțiuni de autoutilare, la mecanizarea unor procese tehnologice privind unele piese de serie mare cum sînt colții de la grapele rigide și altele. În uzină s-a proiectat și realizat o instalație complexă cu ajutorul căreia aceste piese sînt fabricate în flux continuu, realizîndu-se mecanizat operațiile de refulare, ascuțire și tratament termic. În ce privește asimilarea de noi produse, ne-am orientat în special spre utilajele și mașinile cu performanțe tehnice superioare și consum mic de metal, vizînd în același timp ca ele să suplînească golurile ce se resimteau mai ales în mecanizarea unor operații din pomicultură, legumicultură și viticultură. Printre mașinile mai importante asimilate în acest an amintesc: mașina de săpat solul în sere, plugul cu discul universal, echipamentul de împrăștiat îngrășăminte chimice în vil etc. Pe linia modernizării mașinilor de serie mare am urmărit menținerea performanțelor tehnice la nivel mondial, reducerea cheltuielilor materiale pe unitate de produs prin măsuri ca: introducerea de procedee tehnologice noi, turnarea pieselor din fontă cu grafit nodular, debitarea oxiacetilenică prin copiere, călirea izotermică a pieselor, sudarea automată și semi-automată sub strat de flux, debitarea semifabricatelor cu discuri abrazive și metalice etc.»

Nicolae CRISTACHE

dialog cu cititorii

de H. DONA

Ca întotdeauna în preajma marilor sărbătoriri, și de data aceasta, în săptămînile dinaintea celei de-a XXV-a aniversări a republicii ne-au sosit la redacție numeroase scrisori prin care cetățeni din toate colțurile țării, de toate vîrstele și de toate profesiunile își exprimă sentimentele, ne informează asupra îndeplinirilor, ne sugerează teme și subiecte. Tuturor le mulțumim; o parte din informațiile trimise au fost folosite în paginile revistei, cîteva propuneri și-au găsit, sperăm, materializarea. Din păcate, spațiul restrîns de care dispunem, necesitatea de a ogîndi cît mai operativ actualitatea nu ne-au permis să fructificăm toate sugestiile. Dar, bineînțeles, odată cu numărul festiv închinat aniversării republicii (numărul următor al revistei noastre), nu vom pune o surdină preocupării noastre de a prezenta cît mai interesant transformările intervenite în viața statului și poporului odată cu trecerea la construirea socialismului. Sperăm deci că unele dintre propunerile cititorilor vor putea prinde viață în săptămînile și lunile viitoare.

Cititorul Gh. Busuioc din Caransebeș este de părere că n-am procedat bine dînd prea mult relief unor reportaje despre acțiuni desfășurate în diverse țări capitaliste împotriva construirii unor aeroporturi, autostrăzi etc. «Ce e rău într-un aeroport?» ne întreabă, în esență, cititorul nostru. Pusă așa chestiunea, s-ar părea că cititorul bănătean are dreptate. Dar lucrurile nu sînt chiar atît de simple. În fond, acțiunile populare despre care e vorba nu exprimă vreo adversitate față de progresul tehnic luat în sine ci, în primul rînd, protestul împotriva abuzurilor și vexațiilor care însoțesc deseori în lumea capitalistă asemenea realizări (șomaj, exproprierea abuzivă a micilor gospodării țărănești, distrugerea echilibrului ecologic, lichidarea libertăților locale etc.). Nu e vorba deci de o chestiune de tehnică, ci de o chestiune socială și politică. Cînd vorbim despre contradicțiile lumii capitaliste ne referim și la asemenea situații. Progresul tehnic, în loc să fie un instrument de creștere a bunăstării oamenilor devine în prilej de înăsprire a exploatării, de amplificare a nedreptăților. De aceea am vorbit și vom mai vorbi despre acțiuni cum sînt cele la care s-a referit cititorul nostru.

Ne-a bucurat interesul pe care un cititor din Constanța, Octav Manuș, îl manifestă față de un mare scriitor al vremii noastre, din păcate rar amintit în presa literară și, dacă nu mă înșel, absent și din planurile editurilor noastre. E vorba de Curzio Malaparte, fără îndoială unul dintre cei mai mari reporteri ai tuturor timpurilor. Destinul acestui om ciudat a fost el însuși extraordinar. Provenit din marea burghezie florentină, voluntar pe frontul francez la vîrsta de 16 ani, rănit, se apropie de fasciști la întoarcerea sa în Italia. Dar apariția în 1933 a unei cărți repede devenită celebră, «Tehnică loviturii de stat», pamflet anarhizant împotriva hitlerismului, îi aduce o deportare de cinci ani în insulele Lipari. Reîntors în presă, datorită legăturilor sale cu contele Ciano, ginerele lui Mussolini și ministru fascist de externe, pleacă în 1941 corespondent pe frontul de Răsărit, este arestat de Gestapo, reușește să se reîntoarcă în Italia. Luptă în rîndurile partizanilor antifasciști începînd din 1943. După război, Malaparte devine membru al Partidului Comunist Italian, publică o serie de cărți și piese de teatru, vizitează Uniunea Sovietică și China, pentru ca să moară la numai 55 de ani, în 1957, lăsîndu-și vila sa din insula Capri moștenire scriitorilor revoluționari chinezi. Ultimul prieten care l-a vegheat înainte de a închide ochii pentru totdeauna a fost marele conducător comunist italian Palmiro Togliatti. Dintre cărțile sale, «Kaputt», relatare atroce și fascinantă a scenelor trăite în al doilea război mondial, a cunoscut gloria universală. Imaginile celor pietrificați din lacul finlandez înghețat, ale cupei conținînd ochii partizanilor de pe biroul sinistrului poglavnic ustaș Ante Pavelici, a străzilor ieșene pe care se prelinge sudoarea stacojiei a morții și ațitea și ațitea altele, vor rămîne pentru totdeauna în antologia marilor reportaje.

Un cititor (mai bine să nu-i dăm numele) din Vulcan, jud. Hunedoara, ne solicită nici mai mult, nici mai puțin decît să-i publicăm fotografia pe una din copertile Flăcării. Mai trebuie oare să amintim unor asemenea grăbiți amatori de celebritate că rezervăm copertile noastre (în afara cazului în care e vorba de peisaje naturale sau industriale sau de aspecte de la anumite evenimente) numai celor care s-au făcut cunoscuți prin ceva deosebit (muncitori sau oameni de știință, artiști sau sportivi etc). Dacă vrea să ajungă pe copertă, tînărul cititor din Vulcan ar trebui să înceapă a se face remarcat prin niște realizări ieșite din comun.

Pe marginea unui articol publicat acum cinci săptămîni și intitulat «Cine răspunde?», am primit o scrisoare din partea conducerii Întreprinderii de construcții agrozootehnice-București. Scrisoarea — s-o recunoaștem — nu ne-a prea mulțumit. Respingerea — fortissimo — a unor critici este însoțită de recunoașterea — pianissimo — a altora, mai numeroase, de fapt, încurcături și avariile sînt considerate aproape ca un fenomen natural, principalul vinovat e, desigur, beneficiarul, iar în final ni se anunță că stabilirea răspunderilor și evaluarea imputărilor «în curs» (fără nici un termen și fără nici o garanție de reușită). În concluzie, nu putem decît să repetăm titlul articolului: «Cine răspunde?»

...CONSILIER REGAL

de Vasile LIVEANU, doctor în istorie, șeful sectorului de istorie contemporană al Institutului de istorie «N. Iorga»

ENIGMA UNUI MANUSCRIS

La secția de manuscrise și documente a Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România se păstrează o seamă de documente provenite din arhiva fostei Case regale. Printre aceste documente se află fotocopiile unei lucrări memorialistice manuscrise, în limba franceză, și un exemplar dactilografiat al aceluși manuscris.

Păstrarea în arhiva Casei regale a manuscriselor după care s-a făcut dactilografierea nu era uzitată. Cu atât mai mult trezește mirarea faptul că s-a păstrat nu manuscrisul original propriu-zis, ci fotocopia sa. De ce a fost nevoie ca textul să fie mai întâi fotocopiat și numai după aceea multiplicat la mașina de scris?

Lucrarea este destul de voluminoasă, circa 450 de pagini dactilografiate. Ea înfățișează evenimente legate de viața lui Carol II din 1917 pînă în 1934 și în acest context se referă, de asemenea, la situația generală de la curte. Autorul a căutat în mod evident să pună în lumină serviciile aduse lui Carol al II-lea de un anume Jean Naum. Consilier juridic al lui Ferdinand, acesta a devenit — reiese din lucrare — și consilier politic al lui Carol II. În documentele rămase de la Casa regală se întâlnesc, în adevăr, rapoarte iscălite de Jean Naum prin care regele era informat asupra părerilor exprimate de politicieni români, de oameni de afaceri și ziariști englezi, precum și asupra afacerilor unor oameni politici. Sub aceeași iscălitură au apărut în 1936 în ziarul «Adevărul» articole care cuprindeau unele amănunte despre relațiile curții regale cu oamenii politici. Există o serie de indicii care nu lasă îndoială asupra faptului că și manuscrisul amintit aparține numitului Naum.

Lucrarea era scrisă de pe pozițiile unui om care se prezenta pe sine drept servitor credincios al regelui, dar conținea lucruri foarte compromițătoare pentru membri importanți ai camarilei regale, ea constituind un episod și un instrument al înverșunatei lupte pentru influență dintre membrii acestei camarile. De aceea, este de presupus că, potrivit moravurilor curente în acele cercuri, unul dintre personajele de la curte, poate chiar regele, prințind de veste că exista un manuscris care-l privea, a pus pe cineva să se introducă la Naum și să-i facă fotocopieze manuscrisul fără știrea autorului, iar apoi a dat la dactilografiere manuscrisul fotocopiat... Indiferent dacă această presupunere este justă sau nu, fapt este că lucrarea despre care vorbim aruncă asupra vieții de la curte o lumină puternică, provenită de la un om care cunoștea bine situația din chiar interiorul ei. În aceste pagini se redau o serie de fapte relatate de consilierul lui Ferdinand și al lui Carol II.

Tineretea lui Carol II la curtea de la București s-a înscris destul de curînd sub semnul luptei pentru influența asupra lui Ferdinand: Carol era profund nemulțumit pentru că fusese înlăturat din rîndurile factorilor de decizie de alte personaje. Cine erau acestea?

La urcarea pe tron a celui de-al doilea rege al României, — relata consilierul lui juridic Jean Naum — «în anturajul curții trăia prințul Știrbei, eminența cenușie a României, om de o formidabilă putere de intrigă. ...El a captat spiritul vagabond al principesei. (E vorba de Maria de Edinburg, devenită prin căsătoria cu Ferdinand de Hohenzollern-Sigmaringen principesă moștenitoare și apoi regină a României — n.r.). Regina Maria era de mult în relații intime cu prințul Barbu Știrbei» (titlurile de noblețe nu erau admise de legea României; exista însă uzanță ca descendenții vechilor domni români să fie numiți prinți). Relațiile soției sale cu prințul au contribuit — scrie J. Naum — ca regele Ferdinand să ajungă la «lucruri triste» (aluzie la patima alcoolului) și să ia obiceiul unei vieți șterse.

Numit, pentru salvarea aparențelor, în funcția de administrator al Domeniilor Coroanei, Știrbei era mereu la palat și împreună cu Maria domina pe rege. Administratorul Domeniilor Coroanei «veghia la interesele sale materiale, precum și la interesele și țelurile sale politice», și mulți ani l-a sprijinit pe cumnatul său Ionel Brătianu, șeful partidului liberal și prim-ministru la încoronarea lui Ferdinand. Ionel Brătianu și Barbu Știrbei au fost în timpul domniei lui Ferdinand oamenii cu cea mai mare influență politică la palat.

EMINENȚA CENUȘIE... ȘI ALTE «EMINENȚE»

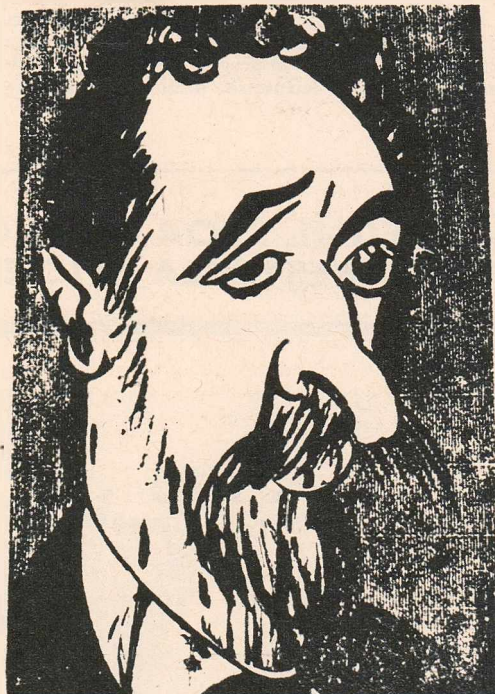
Afirmațiile lui Jean Naum privitoare la rolul lui

Barbu Știrbei la palat sînt confirmate de alte izvoare. Generalul Mossolov, care a fost în 1916-1917 trimis personal al țarului pe lângă regele și guvernul României, apoi ministru al guvernului provizoriu rus în România, scria și el în memoriile aflate în fondul Casei regale de la Biblioteca Academiei că «tot ceea ce privea curtea și dinastia se găsea în mîinile ferme și abile ale prințului Știrbei. Acesta din urmă, așa cum am putut s-o constat în timpul șederii mele în România, acționa în deplin acord cu Brătianu. Anturajul acestor doi șefi forma, în devotamentul său, un fel de gard viu împrejurul familiei regale, pe care o proteja, bucurîndu-se în același timp de protecția ei».

În memoriile publicate ale reginei Maria se poate urmări cum în 1917-1918 diverse hotărîri ale lui Ferdinand erau luate după sfatul și inspirația lui Barbu Știrbei. Numele lui revine deseori în memorii, ca cel al omului care prezenta regelui problemele cele mai importante și soluțiile lor. Cu o precizare: în memoriile tipărite Barbu Știrbei era numit totdeauna «prințul Știrbei». În versiunea dactilografiată a memoriilor reginei Maria, aflată în același fond al Casei regale, Barbu Știrbei era numit familiar Barbu. O mîină grijulie a șters însă peste tot, cu cernelă, numele Barbu, trecînd deasupra titlatura oficială «prințul Știrbei», care a și apărut în textul tipărit al memoriilor. Textul inițial oglindea o familiaritate probabil socotită în ultimul moment nepotrivită pentru a fi făcută publică.

Cine erau însă cei doi oameni care au beneficiat de influența politică preponderentă la curtea regelui Ferdinand?

Barbu Știrbei era membru în consiliul de administrație al întreprinderii industriale cu cel mai mare capital din România — întreprinderea petrolieră «Steaua Română». Era membru în consiliul de administrație al celei mai mari întreprinderi forestiere — Goetz, în consiliul de administrație

ASASINUL...

Preț 15 Bani.

Excelență, Majestatea Sa nu poate să vă primească.
Spune-mi c'om vîntul eu Dozoru!

Memoriile consilierului regal Jean Naum, la care se referă paginile de față, se ocupă îndeaproape de marea influență la palat a lui Ionel Brătianu. Presa democratică a vremii a demascat cu vigoare pe șeful liberalilor. Dovadă, aceste două desene din «Facia», semnate de Iser, care evocă unul din «meritele de seamă» ale acestui om politic: represiunea sîngeră a marii răscoale țărănești de la 1907 — care-i netezește «drumul spre guvern».

al Băncii Generale Române — a treia bancă din țară din punctul de vedere al mărimii capitalului. Făcea parte din consiliile de administrație ale multor altor întreprinderi. Avea mari moșii în județele Ilfov, Dolj, Prahova, Iași ș.a.

Ionel Brătianu era șeful familiei Brătianu, care controla citadelele marelui capital românesc: Banca Națională și Banca Românească, aceasta din urmă deținînd stocuri de acțiuni și un cuvînt hotărîtor în alte zeci de întreprinderi industriale și bancare. Membrii familiei Brătianu dețineau moșii în județele Argeș, Vîlcea, Ilfov.

Astfel, familia regală, ea însăși proprietară de întreprinderi industriale și moșii (Domeniile Coroa-

nei administrate de Știrbei constituiau un exemplu de reunire a unor mari exploatare agricole și industriale), acorda influență hotărâtoare la curte tocmai unor reprezentanți tipici ai claselor exploatare.

«TAKE IONESCU PROMISESE LA HOTELUL MAURICE BANCHERILOR FRANCEZI PETROLUL ROMÂNIEI...»

Relațiile personale dintre regina Maria și Barbu Știrbei au netezit, firește, terenul pentru influența la curte a cumnatului prințului, liderul partidului liberal, Ionel Brătianu. Mult mai important însă pentru acapararea acestei influențe a fost faptul că liderii partidului liberal erau exponenții marii burghezii care posedau și moșii, ai marelui capital care domina atunci viața economică și socială a țării și constituia, în societatea timpului, cel mai puternic instrument de influențare a conducerii de stat.

În anii de după primul război mondial, forța economico-socială din acea vreme a marii burghezii a dat liderilor liberali posibilitatea de a influența cîrmuirea statului chiar atunci cînd la guvern s-au aflat alte partide. Tocmai din această cauză, după cum se va vedea mai jos, unele încercări ale lui Ferdinand de a înlocui tutela liderilor liberali printr-un guvern personal au dat greș.

Revenind la memoriile lui Jean Naum, trebuie spus că acestea sînt revelatorii pentru modul în

a baionetelor, iar delegații care votaseră pentru constituirea partidului au fost arestați și dați în judecată.

«MAJESTATEA SA S-A POMENIT ÎN TOIUL PROCESIUNII SINDICALIȘTILOR...»

După cum se vede, financiarul străin, prin intermediul consilierului juridic al Curții regale, au intervenit direct pe lângă monarh pentru a-și exprima îngrijorarea provocată de crearea apropiată a Partidului Comunist. Regele, care n-avea mare nevoie, de altfel, de un impuls exterior, s-a grăbit să transmită primului ministru temerile și exigențele financiarilor străini. Șeful guvernului, la rîndul său, s-a grăbit să ia măsurile dorite nu numai de financiarul străin și de palat, dar și de întreaga reacțiune burgheză din țară. Este semnificativ însă accesul pe care, prin diverse căi, marea finanță îl avea la palatul regal și ecol imediat al cerințelor ei, concordante în cazul amintit cu cel al claselor dominante din România.

Rolul regelui în represiunile din mai 1921 continua un șir îndelungat de acțiuni asemănătoare ale monarhiei Hohenzollernilor. Amintim în acest sens evenimentele din decembrie 1918 din București. Cu trei zile înainte de masacrul din Piața Teatrului, fostul prim-ministru Marghiloman, primit în aceea zi în audiență la palat, nota în memoriile sale, publicate în 1924: «Regele este foarte mișcat de incidentul de dimineață. Majestatea Sa s-a pomenit în toiul procesiunii sindicaliştilor care mergeau pe Știrbei Vodă spre Piața Teatrului. Ei nu s-au descoperit și au început să strige: *Trăiască Republica*».

Răspunsul regelui la manifestarea antimonarhistă a muncitorimii bucureștene nu a întârziat. Regimentul 9 Vînători care a executat represiunea din Piața Teatrului — consemnează aceleași memorii ale fostului prim-ministru — se bucura de încrederea specială a regelui și purta numele prințului moștenitor.

Mai semnalăm că relatările manuscrisului fotocopiât de la secția de manuscrise a Bibliotecii Academiei sînt confirmate de alte documente. În arhiva Siguranței s-a găsit un raport informativ din prima săptămînă a lunii mai 1921, care semnală că pentru bancherii străini care au angajat în Rusia mari capitaluri pierdute în urma Revoluției socialiste, constituirea Partidului Comunist Român însemna pregătirea revoluției, și această situație îi împingea la «rezerve în afacerile comerciale cu țara». Represiunile dezlanțuite împotriva tînărului Partid Comunist Român cu intervenția activă a monarhiei avea printre altele și rostul de a evita «rezervele» bancherilor străini, care își vedeau pe bună dreptate primejduite interesele prin înființarea partidului revoluționar.

UN VALET GĂSEȘTE O HÎRTIE CARE CUPRINDE LISTA GUVERNULUI...

Dacă în luarea de măsuri represive împotriva forțelor revoluționare acordul dintre diversele grupări din sînul claselor dominante se putea stabili mai ușor, atunci cînd era vorba de acapararea puterii — rivalitatea, lupta dintre diferitele grupări atingeau forme acerbe. Imediat după arestarea delegaților la primul congres al P.C.R., prințul moștenitor Carol («consiliat», se afirmă în manuscrisul fotocopiât de același Naum) a prezentat regelui și reginei proiectul formării unui «guvern puternic în afara partidelor», în fapt un guvern personal al regelui, care ar fi întărit controlul nemijlocit al monarhiei asupra conducerii statului.

Regele Ferdinand a fost de acord cu planul, a procedat la alcătuirea listei viitorului guvern și a chemat chiar la palat, pentru o discuție, un consilier al curții de casație pe care voia să-l numească în fruntea proiectatului guvern. Un valet al regelui, recrutat de Ionel Brătianu ca agent informator plătit, a găsit din întîmplare o hîrtie care cuprindea lista guvernului și informații asupra proiectelor regelui. Șeful liberal a reușit să dejoace proiectul regal, care ar fi împins pe liderii liberali pe un plan secundar. Acest episod, în care Carol își manifestase clar veleitățile la o dictatură proprie, a ascuțit și mai mult lupta pentru putere între liderii partidului liberal, care nu voiau să cedeze pozițiile lor politice preponderente, și prințul moștenitor Carol. Meandrele acestei lupte aveau să-l aducă pe viitorul rege Carol, încă înainte a urcării sale pe tron, în legături și mai strîns cu oamenii de afaceri români și străini, cu cercurile politice cele mai reacționare.

«NICOLAE TONITZA — Orele 3 1/2 p.m. Lupta (diptic, imaginea I) (1919)»

În imagine, faimosul desen al lui Nicolae Tonitza «Orele 3 1/2 p.m. Lupta». 13 decembrie 1918.

Însemnările lui Jean Naum aduc date interesante despre punerea la mezat a bogățiilor țării și exigențele nesățioase ale financiarilor străini. Politica de concesiuni față de monopolurile occidentale, practică «cu schimbul» de partidele la guvern, își găsește o oglindire cu mare putere de sugestie în această caricatură din presa vremii: «adversarii politici» Mitiță Sturza și Petrace Carp sînt perfect de acord cu concesionarea petrolului...

«Cum Mitiță (lul conu Petrace) Cumnate, s'a încheiat și chestia cu petrolul! Trebuie să ne cartelăm pentru altceva!!»

130 453 184 lei

Familia regală, fiind una dintre familiile de mari capitaliști ale țării, avea strînse relații de afaceri cu capitalul străin. Acestea se întrevăd și din testamentul din 1937 al reginei Maria, aflat de asemenea la secția de manuscrise și documente a Bibliotecii Academiei. Averele lășate de regină se ridică la 130 453 184 lei. Din aceștia, peste 21 de milioane lei în acțiuni, alte hîrtii de valoare și numerar erau depuși la bănci străine. Alte peste zece milioane lei erau investite în întreprinderi din țară în care capitalul autohton colabora cu cel străin; o sumă aproximativ egală era depusă la bănci din țară cu capital român și străin — fără a mai vorbi de zecile de milioane investite în acțiuni ale întreprinderilor cu capital românesc sau depuse la băncile cu capital românesc. Interesele familiei regale se confundau astfel cu interesele marelui capital român și străin.

care, cu participarea monarhiei, se luau decizii de mare importanță cu consecințe nefericite în istoria țării. Autorul, vorbind despre sine la persoana a treia, povestește că în primăvara anului 1921 Jean Naum, consilier juridic al Curții regale, s-a întors din Paris aducînd vestea că «francezii (e vorba de marii financiar francezi — n. red.) voiau să pună mina pe bogățiile țării. Take Ionescu, fostul șef al conservatorilor-democrați, promise la hotelul Maurice bancherilor francezi petrolul României».

Între timp se apropiase data congresului Partidului Socialist, convocat la București pentru 8 mai 1921, la care urma să se voteze constituirea Partidului Comunist Român. Perspectiva apropiatei creări a partidului revoluționar în țara noastră alarmează cercurile financiare străine, care vizau la acapararea bogățiilor României. «La Paris lumea era aproape sigură că România era în ajunul unei revoluții și că comuniștii vor reuși. Punînd în curent pe rege și regină de ceea ce se credea și se spunea în străinătate, Naum, din ordinul regelui, se prezentă președintelui Consiliului de Miniștri, pe atunci generalul Averescu, astăzi mareșal, pentru a-i spune crudul adevăr. Acestea s-au petrecut într-o sîmbătă. După ce a ascultat și a meditat lung timp asupra faptelor, generalul răspunse: «Așteptați pînă miercuri și dacă lucrurile nu vor fi în ordine, veți raporta Majestății Sale. Dar — adăugă el cu un suris fin — cred că lucrurile vor fi puse în ordine și d-voastră veți putea pleca din nou în străinătate pentru a da asigurările necesare...»

Primul congres al Partidului Comunist Român a fost întrerupt, cum se știe, prin intervenția brutală

PORTRETUL ENGLEZ

de Cornel BOZBICI

O sală cu portrete engleze e un salon monden cu mulți necunoscuți. Gentlemen and ladies privesc indiferenți din cadrele lor către posteritate sau fac muzică pe malurile Tamisei ca familia Sharp. Al patrulea conte de Pembroke, al treilea conte de Devonshire, al patrulea duce de Hamilton, al 14-lea lord Willoughby de Broke etc., etc. Secolele trec nemiloase, ștergînd din memorie nume atît de celebre odinioară, numai ecranele picturii păstrează, cu o falsă fidelitate, chipurile acestor personaje cîndva, probabil, ilustre.

Portretul — cum s-a spus — a fost marele viciu al artei engleze. Și totul se datorează unui accident al istoriei. După ce Holbein cel Tânăr sosește în insulă aducînd cu el mesajele vizuale ale Renașterii, puritanismul se instalează pentru cîteva secole în arta britanică. Alegoriile mitologice sînt uitate, tragediile biblice interzise, efect al rivalității bisericii anglicane cu catolicismul. Pe ecranele pînzei nu au acces decît acești gentlemen and ladies. Nici eroi, nici sfinți, nici îngeri; nimic glorios, nimic supranatural ori magic, fapt care îl va face pe Ruskin să spună mai tîrziu, cu amărăciune, vorbind despre pictura engleză: «...și în loc să rostim cu evlavie numele unei Madonna di san Sisto, nu putem decît șopti cu modestie: «Doamna Pelham dînd puilor de mîncare» (!). Puritanismul anglican deschide deci un drum de multe secole portretului englez. Cei care-i vor fi fixat canoanele constructive și-l vor impune vor fi însă străinii veniți de pe continent, pelegrii ai șevaletului, flamandul Van Dyck (1599 — 1641), olandezul Peter Lely (1618 — 1680) și germanul Kneller (1646 — 1723), cei trei pictori principali ai curții. Primul va crea prototipul vizual al gentilomului englez: «o figură elegantă, ușor melancolică, arborînd o expresie distantă, aproape disprețuitoare», cum remarcă cu pertinentă critică de artă David Piper; la fel și convențiile de decor împrumutate din recuzita manierismului, apoi mișcarea în cadru a personajului, dar mai ales insidioasa înfrumusețare a cîmpului fizionomic. Cel de-al doilea va adăuga acestui realism voluptăți carnale manieriste și game cromatice noi. În sfîrșit, cel de-al treilea îi va sugera convențiile barocului.

S-a vorbit deseori despre persistența influență a școlii olandeze și flamande asupra picturii engleze din secolele XVII—XVIII, în condițiile în care chiar și la începutul secolului al XVIII-lea Anglia mai importă pictori din Tările de Jos. Influențele și afinitățile există în mod evident: gustul pentru real și minuția detaliului, simțul viu al culorii, redarea carnației ca în tehnicile flamande și cultivarea portretelor de grup.

▲ J.S. SARGENT: «Domnișoarele Vickers» (1884).

PETER LELY: «Margaret Hughes»

Singurul moment cînd artiștii englezi devin ei înșiși este acela cînd tentează o evadare în ficțiune, cînd se adresează literaturii. Dar și atunci realul îi copleșește, poate că ei îi simt pe acești eroi livrești ca pe niște oameni vii, pe care îi poți întîlni oricînd.

Dar oricare ar fi contaminările, portretistica engleză își definește personalitatea în

secolul XVIII. William Hogarth (1697 — 1764), considerat ca adevăratul întemeietor al școlii engleze de pictură, impune acesteia canoanele realismului și deschide porțile satirei. Recuzita, gestul, îmbrăcămintea, rezumă caractere. Burghezul e coborît din rigiditatea cadrelor și aruncat în lume, apoi lăsat să-și ducă existența cotidiană, în

timp ce ochiul pictorului îl urmărește atenție malițioasă și-i analizează cu rău comportamentele. Iar concluziile sale sînt deloc flatante...

După 1750 portretul englez trăiește o deceniu de strălucire. Dacă Allan Ramsay (1713 — 1784) perpetuează portretul «parat», oficial, fără adîncimi psihologice un «necrolog vizual», în schimb Jc Reynolds (1725 — 1792) îi conferă farmecul raleții, dinamica acțiunii și mai ales, pe fiecare model, acea atitudine care-i lează cel mai bine caracterul. Apoi Th Gainsborough (1727 — 1788)... Mai sofisticat, dar mai spontan, mai puțin zual ca Reynolds, dar mai sentiment Oriunde și-ar plasa modelele, în mi naturii ori în spațiul unui cadru nu orice ar picta, un portret de grup reprimînd o pereche, o familie întregă și singur personaj, el o face cu rafină și eleganță, adăugînd darurilor na ceva mai multă frumusețe. Ne aflăm lume fericită, fără drame. Pentru o pare, nici Sir Joshua, nici Gainsborough se hazardează dincolo de porțile palatelor, de curtea conacului și numai ar ies să vadă caii pe cîmp ori amurgul vinători în pădure. Nu îndrăznesc? H Read impută artiștilor englezi că «curaj și viziune». Ruskin, o prea modestie și o îndeminare simplă: «Tot făcut, au făcut bine și n-au încercat care să nu poată fi cucerit cu certitudine. Ei știau că pot picta bărbați și femei însemna că pot picta și îngeri. Talenți nu li s-a părut niciodată atît de marea să-și pună întrebarea în ce fel trebu utilizeze». E totuși nedrept Ruskin cîm mari artiști. E prea sever cu niște oameni care, deși obosiți de atîția domni și doamne, își mai consumă talentul și sensibilitatea pictîndu-i. «Mi-e lehamite de portreți», scrie Gainsborough prietenului său son — și ce mi-aș lua viola-da-gama m-aș duce într-un sătuc unde să pot peisaje și să mă bucur în tihnă și pe bruma ce mi-a rămas din viață... Dar putem răzvrăti în nici un chip împotriva acestor lucruri, știi, Jackson: trebi tragem la ham și să ne mulțumim cu

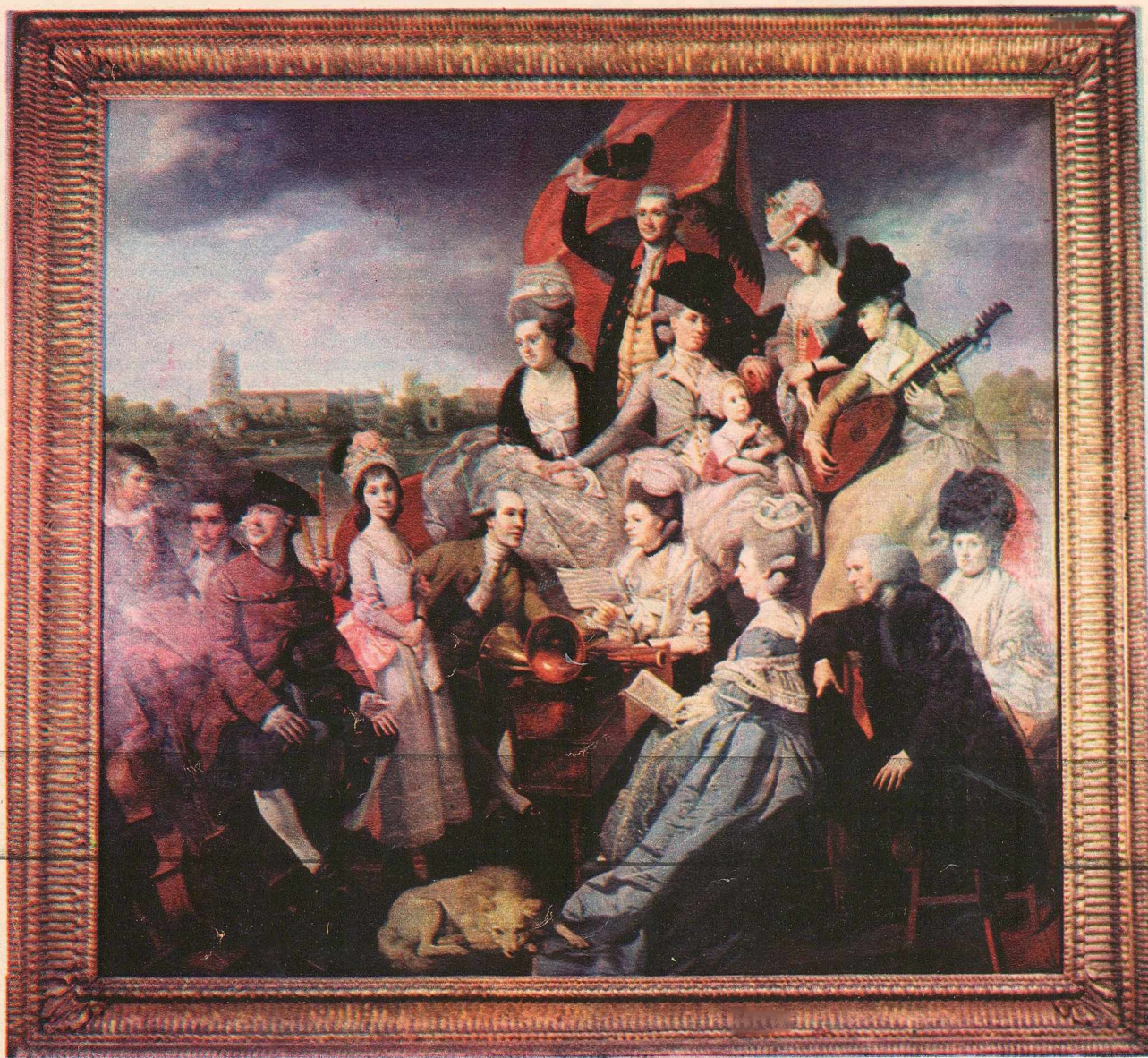
«Portretul unei necunoscute (circa 1600).

VAN DYCK: «Elizabeth Cecil, contesă de Devonshire» (1639).

JOSHUA REYNOLDS: «Lady Frances Marsham» (1777).

GRAHAM SUTHERLAND: «Scriitorul Somerset Maugham» (1949).

J. ZOFFANY: «Familia Sharp concertind pe Tamisa, la Fulham» (1781).

chetul zurgălăilor. E al dracului de greu. Singura mea mîngiere este că am cinci viola-da-gamba, trei Jayes și două Barak-Notmans».

George Romney (1734–1802), Joseph Wright (1734–1797), Johan Zoffany (1733–1810), George Stubbs (1724–1806), Henry Raeburn (1756–1823), în sfîrșit, Thomas

Lawrence (1769–1830) completează gloria acestui secol al portretisticii engleze. Genul va cunoaște un declin odată cu apariția unei noi tehnici de redare a realului: fotografia. Secolul XIX nu se anunța prea darnic; reevaluările erau severe. Și totuși această artă minunată de a vorbi despre chipul omului cu ajutorul culorilor nu

sucombă. G.I. Watts (1817–1904), portretistul epocii victoriene, apoi J.A.M. Whistler (1834–1903) și I.S. Sargent (1856–1925) îi vor continua valorile tradiționale. Contrar poate așteptărilor, nici secolul XX nu va arunca portretistica britanică în desuetudine. Rezistind tentațiilor de încifrare a imaginii, dar punindu-se de acord cu noile

modalități de a crea un mediu vizual, Graham Sutherland (n. 1903), în afară de botanica sa fantastică sau de creaturile ireale din lumea insectelor, ori David Kockney (n. 1937) mai perpetuează chipurile contemporanilor pe pinză, într-o vreme cînd aceste ecrane sînt cucerite de puterea magică a ambiguităților cromatice.

Istoria numerelor este determinată de aceleași legi ca și istoria numerelor: se înalță de la concret la abstract, prin energia metaforică a limbajului, datorită contradicției dintre nevoia de a spori comunicarea și nevoia de a micșora efortul comunicării. «Omul primitiv — scrie Al. Graur — avea o foarte slabă capacitate de abstracție, el era izbit, la fiecare obiect, de tot felul de amănunte superficiale și nu era în stare să-i distingă trăsăturile esențiale. De aceea nu putea nici grupa mai multe obiecte într-o singură categorie, fiecare unitate din fiecare speță era văzută separat, astfel că nu se puneau problema creării unui plural».

*

Crearea numeralilor și a formelor de plural a devenit posibilă abia din clipa în care gândirea a reușit «să lase la o parte amănunțele neesențiale și să claseze împreună două sau mai multe exemplare dintr-o specie, legate între ele prin trăsături esențiale». Câtă vreme există un cuvânt diferit pentru fiecare subspecie de salcâm, nu poate să apară expresia: 4 salcâmi. Numărul este rezultatul capacității umane de a face abstracție de calitatea unor obiecte pentru a reține numai cantitatea lor. Gândirea umană s-a ridicat treptat de la noțiuni de subspecie la noțiuni universale, de la «dual» la «infinite».

Însă vreme îndelungată oamenii n-au reușit să depășească ideea de «2». Nici astăzi indigenii tribului Pitta-Pitta din Queensland nu dispun decât de două numerali: ouro=1 și pākoula=2. Pentru 3, ei spun pākoula-ng-ouro (ng fiind eufonic), iar pentru 4 spun pākoula-pākoula. Probabil că oamenii au ajuns la numeralul «5» numărându-și degetele de la o mână. «In sumeriană, limbă care se vorbea în Asia Mică între mileniul al IV-lea și al II-lea înainte erei noastre, pentru 6 se folosea 5+1, în loc de 7 se zicea 5+2 și tot așa pînă la 9, marcîndu-se în felul acesta rolul important pe care-l avea numărul 5, adică numărul degetelor unei mâini». Verbul grecesc pempazomai, care a derivat de la pemp — 5 și însemna întii «a număra pe degete» și apoi «a socoti» pare să confirme și el legătura dintre numeralul 5 și mână.

Scrierea numerelor începe cu răbojul. În chineză, — înseamnă 1, = înseamnă 2, ≡ înseamnă 3; la romani, 1 era notat I, 2 era notat II, 3 era notat III, 4 era notat IIII. De ce chinezii au scris numerele cu trăsături orizontale, iar romanii cu trăsături verticale? Nu cumva această deosebire se datorează diferenței dintre mentalitatea «relaționistă» a vechilor chinezi și mentalitatea «substanțialistă» a romanilor, determinată la rîndul ei de deosebirea dintre o cultură preponderent orală, preocupată mai ales de raporturile dintre fenomene, și o cultură preponderent scrisă, atentă mai ales la unitatea dintre fenomen și esență? Linia orizontală pare să exprime mișcarea gândirii de la un fenomen la altul, iar cea verticală, mișcarea gândirii de la superficialitatea fenomenului la adîncimea esenței...

Contradicția dintre nevoia de a înmulți mijloacele de comunicare și nevoia de a reduce efortul comunicării i-a silit la un moment dat pe romani să imagineze semnul V pentru cinci, iar pe chinezi semnul + pentru zece. «De aici înainte, numărătoarea e luată de la început, astfel că 6 e VI, adică 5+1, 7 e VII, adică 5+2, ceea ce, evident, scutește de unele eforturi, căci altminteri 7 ar fi trebuit scris IIIIIII. În același sens s-a ajuns cu timpul să se marcheze 4 numai cu două semne, IV, în loc de IIII, și la fel 9 cu IX, deci s-a convenit ca o cifră mai mică pusă în stînga uneia mai mari să fie scăzută din aceasta din urmă, realizîndu-se astfel o economie de semne». Pentru numerele mai mari, romanii au trebuit să adopte sistemul grecesc, iar mai tîrziu a fost adoptat aproape de toată lumea sistemul arab. Un număr ca 388 se scria CCCLXXXVIII, deci erau necesare 11 semne în loc de 3. «Se poate spune astfel — conchide Al. Graur — că scrierea numerelor este primul germen al limbajului universal, care se va introduce peste noaptea în lumea vremii». Însă limbajul, chiar cînd va fi «universal», nu va putea să aibă precizia aritmeticii, deoarece el exprimă nu numai cunoștințele generale și comune ale oamenilor despre realitate, ci și atitudinea lor particulară și individuală față de ea. Limbajul nu va fi niciodată numai «denotativ», ci și «conotativ». El nu este numai cognitiv, ci și emoționant. Spre deosebire de «tabla înmulțirii», el are totdeauna un anumit stil.

Aritmetica este un sistem semiotic în care semnificantul grafic nu reprezintă un semnificant fonetic, ci simbolizează direct o semnificație intelectuală. «Limbajul aritmetic n-are grafeme, ci numai simboluri. El este lipsit de a doua articulație a limbajului. De aceea, el nu se poate îmbogăți dinăuntru, ci numai prin adăugiri din afară. Pe de altă parte, semnificațiile intelectuale la care se referă aritmetica reflectă numai raporturi cantitative. Numărul descalifică, dezindividualizează și, lăsat singur, tinde să dezumanizeze. Însă omul nu se reduce la cunoaștere, cunoașterea nu se reduce la logică și logica nu se reduce la matematică».

Vorbînd despre numerele magice, autorul semnaleză predicția diverselor limbi pentru numerele 3, 5, 7. «În toate poveștile, împăratul avea 3 fii sau 3 fiice, niciodată 2 sau 4». În India, 5 e număr magic, iar în Biblie, păcatele capitale sînt 7, vacile grase și cele slabe sînt 7, cartea are 7 peceti, capdelabrul are 7 brațe etc. Oare nu inegalitatea socială este vinovată de atenția sporită acordată numerelor impare? Înainte de a ajunge să cunoască relațiile dintre lucruri, gândirea, care ia naștere și se desfășoară în limbaj, trebuie să parcurgă relațiile dintre oameni. Autoritatea stăpînului, a regelui, a împăratului, a despotului presupune superioritatea incontestabilă a unei ființe «fără pereche». Așa a început, probabil, venerarea numerelor fără soț: al treilea fiu era mai bun decât ceilalți doi, a cincea esență — chintesența — era superioară celorlalte patru, a șaptea zi a săptămîinii era mai sfîntă decât celelalte șase. Se pare că extinderea și adîncirea democrației apropie veacul 20 de o concepție binară asupra lumii, în care locul central îl ocupă cifra 2... Gîndirea oamenilor va deveni, în sfîrșit, consecvent dialectică.

timpul creației

Numeroasele emisiuni consacrate evenimentului major al acestei luni — un sfert de veac de la proclamarea republicii — aduc în plină proiecție imaginile sugestive ale unui nou timp în istoria țării: timpul creației, timpul rapidei și continue dezvoltări a producției materiale.

Micul ecran oferă, un tablou cuprinzător în imagini a ceea ce s-a realizat în județele țării, mai ales în ultimii ani, reconstituind, astfel, geografia nouă, industrială, a României socialiste. Nici o carte, nici o enciclopedie și nici cea mai exactă statistică nu pot avea o asemenea forță de convingere ca «serialul» acesta neîntrerupt de imagini filmate în cele mai diverse zone ale țării, în care elementele naturale, de o rară frumusețe, coexistă cu siluetele zvelte ale fabricilor și numeroaselor instituții unde se consumă inteligența și spiritul inventiv al poporului.

Trebuie subliniată abnegația, pasiunea reporterilor și a operatorilor televiziunii (pe cine am putea oare omite?) și efortul lor nu numai de a înregistra pe peliculă spații arhitecturale dar și oameni, nenumărați oameni, de toate categoriile, cu care au întreținut dialoguri semnificative și de la care am aflat nenumărate fapte și idei. Meritul televiziunii în această perioadă de timp stă tocmai în relevarea pregnantă a unei înalte conștiințe colective, a efortului pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, a realizării parametrilor de eficiență în cele mai diverse domenii. În fond, o înregistrare convingătoare și obiectivă a datelor unei realități prin ea însăși dinamică și revelatoare.

● Spectacolul literar-muzical-coregrafic are tradiție, chiar dacă mai mult școlară, organizat la finele anului și întrunind tineri cu vocație. El se distingea printr-o anume solemnitate, înmănunchind într-un program tipărit frumos versurile marilor poeți, coruri și fragmente muzicale din repertoriul clasic.

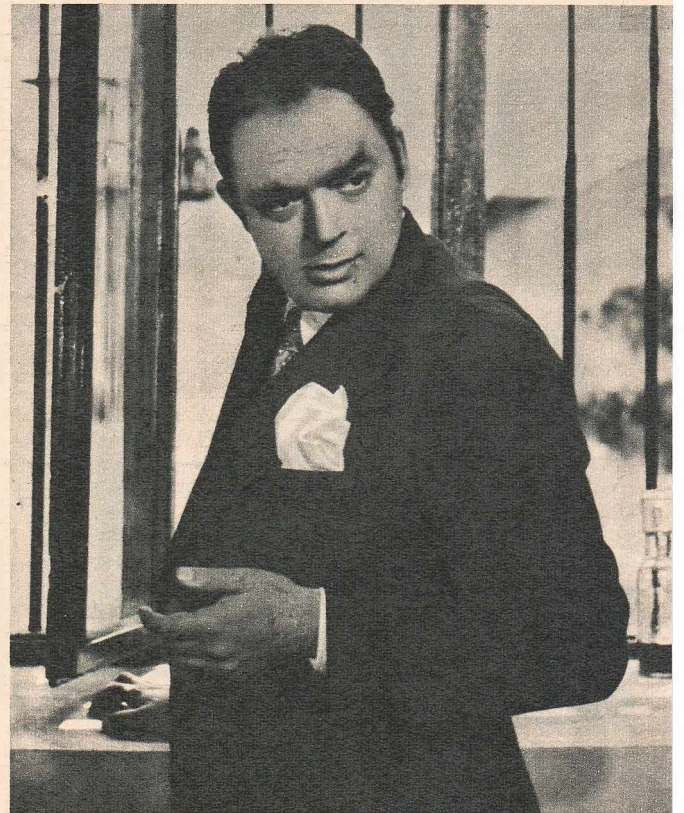
Televiziunea a reluat genul sub titlul «La porțile dorului». Salutăm inițiativa, mai ales pentru faptul că ne prilejuiește întîlnirea cu ce este mai valoros în creația poetică, coregrafică, muzicală și în domeniul interpretării.

«La porțile dorului» nu poate fi făcut cu diletanți și începători. Genul și tradiția lui, un anume caracter festiv solicită forțe artistice de prima mînă. Și acest lucru a fost înțeles. Corul Madrigal, Nicolae Herlea, Magda Ianculescu, Leny Dacian (ca să cităm numai cîteva), valoroși actori ai teatrelor bucureștene au onorat spectacolul desfășurat în două părți.

«La porțile dorului» (sau cu alt titlu) trebuie, credem, să intre în cadrul emisiunilor permanente.

Acest fel de spectacol nu are nimic desuet și promovează creații de calitate artistică superioară.

● La ultima «Stea fără nume», apreciatul cîntăreț și președinte al juriului Octav Enigărescu a făcut la sfîrșitul emisiunii considerații competente asupra desfășurării concursului și a lansat un nou apel pentru... exigență. De ce îndemnul la exigență la sfîrșitul emisiunii și nu... la începutul ei? Nu era mai bine?

PREMIERĂ ROMÂNEASCĂ:

Nu cred că are vreun rost să judecăm filmul cu romanul alături. De la cea dintîi întîlnire au trecut 16 ani, cititorii de atunci au străbătut cel puțin două vîrste psihologice, iar *Bariera* este o carte care te trage înapoi, către momenturile primei lecturi. Are blestemul parfumurilor făcute să-ți amintească mereu de cineva, de ceva. Și apoi, Teodor Mazilu a contribuit direct la acest botez cinematografic al eroilor săi, așa încît eventualul strigăt «trădare» din partea celor care încep orice discuție despre o ecranizare cu principiul «spiritul cărții» ar suna oarecum în deșert. Filmul realizat de Mircea Mureșan după scenariul lui Mazilu își cîștigă locul pe care îl merită fără prea multe apeluri afective la amintirea cărții. Important este că îl recunoaștem și pe scriitor, și pe regizor. O anumită sobrietate și simț al ordinii ce-l caracterizează pe cineast își spun cuvîntul și aici, își fac simțite prezența în această evocare a unei lumi aflate cîndva dincolo de *barieră*, acolo unde mizeria, nevoile, durerea, revolta, păcatele, totul căpăta alte culori. Pentru alcătuitoarii mitologiilor mahalalelor de altădată toate acestea la un loc dădeau *pitorescul*, «mizeria altuia», cum bine i s-a spus. Nu este nevoie de demonstrații pentru a susține că cinematograful este mai vulnerabil în fața acestui pitoresc decît literatura, că o poartă sau o fereastră care într-o carte nu are nici o importanță, poate deveni pe ecran cine știe ce simbol. Severitatea lui Mureșan este o modalitate de a recupera, cinematografic, tandrețea ascunsă a personajelor lui Mazilu. Autorul nu-și îngăduie digresiuni, popasuri, floricele de stil (cu excepția finalului), mai mult decît atît, el preferă să intervină ca un comentator obiectiv în rezumarea unor întîmplări și destine. Chiar dacă uneori amintirile celui din afara ecranului sînt pîndite de pericolul de a se suprapune cu cele ale eroului principal, fragmentele de viață evocate pe peliculă se supun aceleiași idei, urmărite pe tot parcursul narațiunii: rezistența la umilință, la necazuri și nedreptăți a unei categorii sociale condamnate să

«BARIERA»

trăiască în marginea societății, dar nu a valorilor umane. Tot ceea ce năvălește în memoria protagonistului, Vițu, în zilele dinaintea condamnării sale, este marcat de sentimentul că cei apropiați lui, oamenii în mijlocul cărora i s-au scurs anii, nu și-au întinat demnitatea, că au înțeles să-și ducă traiul cu fruntea sus și la bine, și la rău. Acestui bilanț sentimental și de conștiință pe care îl întreprinde Vițu înaintea morții, îi răspund pe ecran «felii de viață», mai consistente sau mai fragile, în funcție de importanța pe care le-o acordă memoria, mai capricioasă sau mai obsesivă. Tehnica narativă la care au apelat autorii, continua aducere a trecutului în prezent, implică totdeauna riscul unei lecturi întrerupte a filmului, dar cum în caleidoscopul de imagini hotărît de autori sînt puține pasaje gratuite (secvențele la zi, cu eroi ajunși la vîrste patriarhale, unele repetări insistente ale culoarelor închisorii), spectatorul este în câștig. Selecția afectivă, interesul pentru anumite momente operează pe loc și bănuiesc că nici scenaristul, nici regizorul nu se vor supăra dacă filmul lor va însemna, finalmente, pentru cei care îl văd, existența unor scene cu relief pregnant: petrecerea, mică oază de destindere și de libertate, un fel de haz de necaz, în care Mihaela Mihai, Gina Patrichi și Dan Nuțu susțin un recital comic în trei pe tema «vieții în înalta societate». Întîlnirea la piață a circiumăresei cu femeia nevoiașă (Draga Olteanu și Gina Patrichi), relațiile neașteptate pe care le stabilesc și le distrug în câteva minute, ascendentul demnității asupra parvenitismului și mitocăniei, toate acestea conduc către o secvență bine susținută. Iar dacă ne-am angajat să desprindem părți dintr-un întreg, trebuie să relevăm scena care ni se pare a fi cea mai substanțială și mai edificatoare: descinderea șefului de post în casa pictorului Rădulescu. Pare a fi o secvență realizată după un minuțios travaliu, de la decor și lumini la atitudinea personajelor și adresa replicilor. Liniștea, calmul întreținut cu grele eforturi de către Vițu și Rădulescu

juicînd table, șiretenia discuțiilor evazioniste ale polițaiului bîntuit deangoase și întrebări fundamentale caricaturale, adevărul brusc aruncat în față de către pictor, «cum o să fiu prieten cu o lichea», sînt numai cîteva dintre treptele acestei confruntări esențiale. Secvența respectivă oferă și actorilor Octavian Cotescu, Ion Besoiu, Toma Caragiu o materie primă deosebită. Fie și numai pentru ea, am putea afirma că Ion Besoiu s-a întîlnit cu unul din cele mai frumoase roluri din cariera sa, căruia i-a răspuns cu întreaga sa maturitate artistică și poftă de joc. Cît despre Cotescu, acest actor atît de special, cîștigat definitiv de cinematografie, ne dăruiește un personaj de mare omenie și frumusețe sufletească. Vițu al său este ironic și blajin, obișnuit sau mereu la pîndă, iertător sau neînduplecat, păstrînd mereu de partea lui înțelepciunea și încrederea.

Știa regizorul ce știa cînd, înainte de terminarea filmului, anunța distribuția ca pe un atu.

Spre deosebire de alte împrejurări în care s-a mizat pe numele interpreților, aici actorii au fost onorați de partituri, chiar și cele secundare permit portrete demne de reținut. Pe cîțiva i-am amintit, să mai semnalăm prezența lui Mircea Albulescu într-un rol insolit dar care convine talentului său, gata să dea la iveală chipuri ciudate, să notăm apariția lui Gheorghe Diniică. Cumplit de nechemat interpretul băiatului, Fănică; de la o vreme nu prea o nimerim cu tinerii neprofesioniști. Spunînd asta, o exclud pe Mihaela Mihai, care încă de la debutul său în «Asediul» s-a comportat ca o adevărată actriță. O muzică cu precizie funcționalitate, elaborată de Radu Șerban, imaginea, semnată de un mai vechi colaborator al lui Mircea Mureșan, operatorul George Cornea, — un ochi sensibil și cultivat — contribuie la definirea lumii de pe ecran.

Magda MIHĂILESCU

de la A la Z

de Constantin POPESCU

HERRAND Marcel

Actor francez de teatru și film, născut la Paris, la 8 octombrie 1897; mort în 1953. Debutază în teatru în 1917 la André Antoine și joacă apoi la Jacques Copeau, la compania Pitoëff, și din 1932 într-o sală proprie, «Rideau de Paris». Tot în 1932 va debuta și în film, dar nu va depăși niciodată nivelul unor roluri de compoziție limitate, în filme de valoare inegală, considerate doar o sursă de venit în plus, capabilă să atenueze unele necazuri financiare d-ale companiei sale teatrale. Abia din 1941 va cunoaște cu adevărat binemeritata glorie a ecranului cu cîteva roluri de mare substanță psihologică și deosebit relief dramatic ca acelea din cele două filme capitale ale lui Marcel Carné: Trubadurii diavolului (Les visiteurs du soir, 1942) și Oameni și măști (Les enfants du paradis, 1944), din Viperă (Martin Roumagnac, 1946), unde susținea cu brio confruntarea cu Gabin și Marlene Dietrich, sau din Ruy Blas (1947), unde Jean Cocteau făcea din el un intrigant de clasă ale cărui manevre diabolice curmau tragic povestea de dragoste dintre Jean Marais, Don Cesar, și Danielle Darrieux, regina Spaniei. Mai putem menționa dintre filmele în care a strălucit prin prestanță și sobrietatea jocului său: Galeria nr. 13 (1941), Conte de Monte-Cristo (1942), Misterele Parisului (1943), Le père Serge (1945), Les Chouans (1946), Fantomas (1947), L'impasse de deux anges (1948), Une histoire d'amour (1951), Fanfan la Tulipe (1952) etc...

HERSHOLT Jean

Actor american de film, de origine daneză, născut la Copenhaga, la 12 iulie 1886; mort la 2 iunie 1956. Unul din cei mai mari actori de compoziție ai ecranului. Rămîne în istoria cinematografului pentru marea sa creație din filmul lui Stroheim: Greed (Rapacitate, 1923/24), rol de o extraordinară factură dramatică. Este începutul unei cariere bogate în succese, al unei cariere de treizeci de ani unde numărul (apreciabil) al filmelor egalează pe cel al marilor performanțe. De o umanitate profundă, personajele interpretate de acest mare actor de dramă merg la inima spectatorului, emoționează de multe ori mai intens decît cele ale protagoniștilor. Din noianul de realizări ce-i marchează filmografia vom menționa mai ales: Cazul sergentului Grea (1930), Susan Lennox (1931), Păcatul Madeleinei Claudet (id.), Emma (1932), Grand-Hotel (id.), Dineu la ora opt (1933), Oameni în alb (1934), Vălul pictat (id.), Îngerul străzii (1937), Heidi, fecița muntilor (id.), Rapsodia diabolică (1938), Paradisul vagabonzilor (id.), Meet Dr. Christian (serial, 1939/40), Stage Door Canteen (1943), Run for Cover (1955).

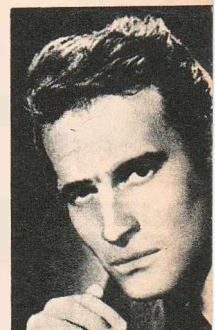
HESSLING Catherine

Actriță franceză de film, născută Andree Madeleine Heuschling. Debutază în film în 1924, devenind vedeta feminină a primelor filme ale lui Jean Renoir (cu care se căsătorește în 1920): Catherine (Une vie sans joie, 1924) și La fille de l'eau (id.). Era, după spusele lui Renoir, «o actriță fantastică», în măsura în care se preta perfect indicațiilor de joc ale sale, dovădindu-se mai ales o actriță ideală pentru filmele de avangardă ale anilor '20. Va interpreta la rînd aproape toate filmele soțului său: Nana (1926), Charleston (1927), Marquita (id.), La petite marchande d'allumettes (1928), precum și cele ale bunului lor prieten Alberto Cavalcanti: La petite Lili (1927), En rade (1928), Le petit chaperon rouge (id.), Yvette (id.). Toți trei, Catherine, Jean Renoir și Cavalcanti au interpretat un film realizat la Berlin de amicii lor, cineastii Carlo Koch și Lotte Reininger: Die Jagd nach dem Gluck (1929). În anii următorului va fi revăzută doar în două filme: Du haut en bas (1933, r.: G.W. Pabst) și Crimă și pedeapsă (1935, r.: Pierre Chenal). Actriță de o extremă sensibilitate, dotată cu un autentic temperament dramatic, C.H. n-a stiut sau n-a putut să-și adapteze stilul de joc exigentelor filmului vorbitor. A dispărut practic de pe ecran din 1935, rămînînd doar o vedetă a filmelor de cinematecă.

HESTON Charlton

Actor american de film, teatru și TV, născut la Evanston (Illinois—S.U.A.), la 4 octombrie 1921. După ce studiază la Northwestern University, lucrează în teatru, la radio și televiziune, și după întoarcerea din război se dedică serios scenei, dirijînd compania Thomas Wolfe Memorial Theatre din Asheville, și făcînd apoi o serie de experiențe în regia teatrală, pe Broadway, deținînd de asemenea importante roluri, mai ales în repertoriul shakespearian. În 1950 un grup de tineri cineamatori universitari dirijat de David Bradley (producător, scenarist și protagonist) realizează o versiune pe 16 mm a dramei Julius Caesar de Shakespeare, în care C.H. deține un rol principal. Acest film îi deschide porțile studiourilor și, în același an, devine protagonistul unui film politic de W. Dietrich: Dark City. Statura sa impunătoare, jocul său de o mare sobrietate, naturalitatea sa și aerul său franc l-au sortit de la început rolurilor de oameni de acțiune, eroilor virili și cu caracter integru. Este solicitat de toți marii regizori, de la King Vidor: Ruby Gentry (1952), la William Wyler: Ben-Hur (1958), de la Orson Welles: Stigmatul răului (1957), la Carol Reed: Agonie și extaz (1964). Este folosit cu aceeași eficacitate în povestile biblice: The Ten Commandments (1956), de Cecil B. de Mille, și The Greatest Story Ever Told (1962), de George Stevens, ca și în filmele de acțiune, moderne: The Pigeon That Took Rome (1961) sau Planeta maimuțelor (1967), de Franklin Schaffner, în westernuri: Fărma din Arizona (1958) și Major Dundee (1963), sau în filme de capă și spadă: Cidul (1961), de Anthony Mann, și The War Lord (1965). Simpla lui prezență pe generic conferă filmului o ținută aparte și face dintr-o superproducție un film de artă. E cazul unor pelicule ca: The Buccaneer (1958), Diamond Head (1962), 55 Days at Peking (id.), Khartoum (1966), Battle Horns (id.), Will Penny (1967), Counterpoint (id.), The Master of the Islands (1970), I am Legend (1971)...

arta omagiază aniversarea rep

OMAGIU MARI SĂRBĂTORI

Prezenți la fiecare sărbătoare, la fiecare eveniment sau aniversare, artiștii amatori cinstesc în aceste zile un sfert de veac de la proclamarea republicii.

Mișcare culturală deosebit de variată, arta amatoare se manifestă în toate domeniile, de la coruri și orchestre pînă la formații de dansuri, de la spectacole de teatru la artiști plastici, de la brigada artistică de agitație la cineaști. Lăsînd pentru cîteva ore unealta de muncă, artistul amator vine în lăcașurile de cultură pentru a-și oferi talentul și aptitudinile unor spectatori entuziaști, vine să-și exprime bucuria acestei vieți libere.

Manifestările închinare republicii sînt de o amploare puțin obișnuită. Nu există club, casă de cultură sau cămin cultural care să nu-și fi înscris în activitatea sa un spectacol, o expoziție, un recital prin care să-și exprime dragostea fierbinte față de patria socialistă. La Craiova și la Slobozia, la Vaslui, Hunedoara, Sibiu, Ploiești s-au organizat gale de filme create de amatorii ce activează în cinecluburi. La Deva, Oradea, Pitești, Constanța s-au deschis expoziții de fotografii artistice, create de fotografi amatori; la Bistrița, Botoșani, Brașov a avut loc vernisajul unor expoziții de artă plastică și artă populară. La Reșița, Bitrău-

Harghita, Zalău, Oltenița s-au organizat reuniuni corale, iar la Gîrbova-Alba și Brașov, concerte ale fanfarelor. Festivaluri de tradiție ca «Zaharia Bîrsan», — festival de teatru scurt de la Cluj — «Constanța '72» sînt dedicate acum acestei sărbători, cu un repertoriu adecvat. Sînt în plină desfășurare nenumărate festivaluri și recitaluri de poezie patriotică: la Filași-Dolj s-a intitulat sugestiv «Poezii cîntă patria» și a fost organizat în colaborare cu revista «Ramuri». Este semnificativ faptul că la spectacolele festive care au loc în fiecare județ, formațiile care au cîntea să participe au fost selecționate, în urma unor întreceri și concursuri, rămîind în finală, într-adevăr, cei mai buni din cei buni. Zeci de asemenea întreceri poartă nume ca: «Slăvim republica» (Brăila), «Patrie, pămînt de aur» (Dîmbovița), «Țării, inima și cîntul» (Vaslui), «Te cîntăm, republică» (Prahova), «Țara mea de glorie, țara mea de dor» (Brașov), «Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie» (Buzău), «Omagiu patriei socialiste» (Sălaj), «Republică, măreață vatră» (Harghita), «Cîntare României socialiste» (Vâlcea).

Mihai CRIȘAN

PRINOSUL ARTIȘTILOR PLASTICI

Arta în sine este o redescoperire a umanului, o întîlnire între sentimente omenești. Și ca tot ce este omenească are o permanență cu intensități diferite determinate de evenimentele istorice. Un astfel de eveniment, pe drept epocal, a fost proclamarea republicii la 30 Decembrie 1947. Aniversarea sfertului de veac prilejuiește numeroase manifestări artistice. Astfel, într-o amplă expoziție retrospectivă, organizată de Muzeul de artă al R.S.R., vor fi reconsiderate etape străbătute de artiștii noștri în acești 25 de ani, prin prezentarea unor opere valoroase care stăruie în memoria noastră și ne înlesnesc o emoționantă întîlnire, prin fiorul de autenticitate și de istorie pe care-l conțin. Ideile și aspectele din viața poporului nostru sînt reactualizate în aceste opere ce au figurat cu ani în urmă fie în expoziția Flacăra, din 1948, prima manifestare realizată de artiștii noștri după glorioasa proclamare a republicii, fie în prima Expoziție de stat a artelor plastice sau în expozițiile închinare unor evenimente epocale, ca aceea ce a comemorat 60 de ani de la răscoala din 1907 sau aniversarea semicentenarului înființării Partidului Comunist Român ș.a., ce au solicitat creatorilor realizarea unor compoziții cuprinzătoare semnificațiilor acestor evenimente din istoria patriei noastre.

Operele unor artiști ca Lucian Grigorescu, I. Țuculescu, D. Ghiță sau acelea ale unor artiști actuali, talente recunoscute și pe plan european, punctează creația desfășurată în acești 25 ani, cu lucrări bogate în sensuri patriotice și strălucitoare în realizarea plastică.

Alături de retrospectiva de la Muzeul de artă aportul artiștilor contemporani este configurat în Salonul municipiului București, ce se va deschide în sălile Dalles, și unde atenția ne este atrasă de lucrările unor artiști cu renume ca Al. Ciucurencu, prezent cu o nouă variantă a compoziției sale «13 Decembrie», sau C. Baba, Covaliu Brăduț, Sabin Bălașa, Codiță Pavel și, fără îndoială, ale pictorilor mai tineri al căror entuziasm și dăruire ne oferă plăcute surprize și la Expoziția de grafică organizată la Muzeul Simu.

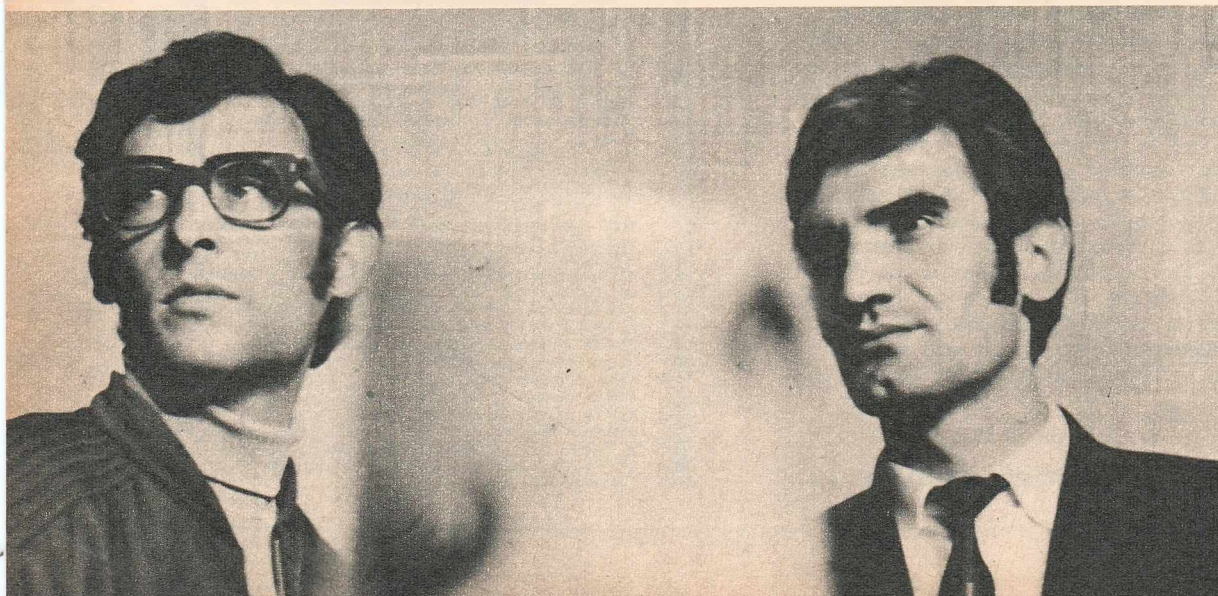
Înălțătorul eveniment al aniversării republicii este consemnat și de pregătirea a numeroase alte expoziții în țară sau în străinătate, acestea din urmă fiind adevărate ferestre deschise spre spiritualitatea și realizările poporului nostru; și nu este lipsit de interes să arătăm diversitatea lor, de la expoziția retrospectivă a pictorului Ștefan Luchian, ce se va deschide la Dresda, în R.D.G., la expoziția de artă decorativă ce s-a deschis recent la Budapesta; de la expoziția de grafică militantă din Cuba, la ample expoziții de carte, ce prezintă la Moscova, Varșovia, Praga, Sofia și în alte capitale imagini și realizări din cultura vastă, editorială, de care beneficiază poporul nostru; de la expozițiile personale ale pictorilor Michaela Eleutheriade și Gh. Ionescu, ce se vor deschide la Tirana, în R.P. Albania, la expoziția de muzică românească, a cărei premieră va avea loc în R.D.G., sau la numeroase expoziții de fotografii documentare consemnînd în imagini succesele și biruințele poporului nostru pe drumul fărurii societății socialiste multilateral dezvoltate.

Sîntem astfel în prezența unor participări active, entuziaste și patriotice ale artiștilor noștri, operele lor fiind pagini de înaltă creație artistică ce îmbogățesc și împlinesc cutezător și cuprinzător tezaurul artistic al patriei noastre.

Mircea DEAC

Ansamblul artistic al sindicatelor din jud. Bihor se pregătește intens în aceste zile pentru spectacolele omagiale închinare aniversării republicii (sus).

◀ *La Teatrul popular din Mediaș, — una dintre formațiile fruntașe ale țării — în pregătire un recital de poezie patriotică.*

ublicii

CÎNTURI, JOCURI, TE SLĂVESC ȚARĂ MÎNDRĂ, acesta a fost titlul spectacolului prezentat de Liceul de coregrafie din București la Casa de cultură a tineretului din sectorul 4 în cinstea apropiatului eveniment, aniversarea republicii. O manifestare amplă a tineretului și entuziasmului, o mărturie vie, impresionantă, a iubirii tineretului nostru față de patrie, de partid. Prin cîntece, dansuri și poezii, talentații interpreți au exprimat în frumosul lor spectacol puterea de muncă și de luptă, idealurile, năzuințele poporului, ale tineretului nostru.

CARTEA ELOGIAZĂ REPUBLICA

● La Editura politică se află sub tipar lucrarea unui colectiv de autori de la Academia Ștefan Gheorghiu, *Pentru Republică în România*. Volumul analizează într-o structură organică procesul revoluționar care a dus la răsturnarea monarhiei și instaurarea republicii, semnificația acestui eveniment, evidențind în mod deosebit rolul maselor populare, al forțelor social-politice înaintate, în frunte cu Partidul Comunist, care au dus la instalarea unui regim democratic. Înfrățind marile transformări din viața țării, începute odată cu insurecția din august 1944, autorii reliefează perspectivele deschise de abolirea monarhiei.

● La aceeași editură, volumul lui Constantin Olteanu, *1947 — un an al transformărilor revoluționare*, deși abordează o perioadă scurtă din istoria partidului și a țării, analizează cu competență măsurile economice luate de guvernul dr. Petru Groza din inițiativa P.C.R., precum și măsurile cu caracter politic și organizatoric impuse de această perioadă. Din perspectiva unui sfert de veac scurs de la acest eveniment apare limpede caracterul științific-realist al politicii Partidului Comunist în acest moment-cheie al vieții țării noastre.

● Editura Cartea românească este prezentă deja în librării cu volumul lui Radu Anton Roman, *Ohaba, țara asta*, carte de adînc patriotism, pe linia frumoaselor laude aduse pămîntului românesc de la Alecu Russo și pînă la Nichita Stănescu.

● *Discobolul* lui Ion Potopin, o carte de asemenea închinată țării, într-o formulă clasică și accesibilă.

● La rîndul său, Florea Miu, în *Cîntece de piatră*, înalță un cîntec plin de subcilități pămîntului natal.

● Pornind de la surse folclorice, Miron Georgescu, în *Poezii*, valorifică în mod substanțial și cu aleasă expresie experiența poeziei populare.

● «Volumele lui Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș, Adrian Păunescu (reeditarea «Istoriei unei secunde») sau ale Anei Blandiana — proaspăt editate — ne-a precizat Mihai Gafița, redactor șef al Editurii Cartea românească, sînt puse sub semnul unei adînci iubiri pentru țară, pentru tradițiile acestui popor, pentru modalitatea lui de expresie». Lor li se adaugă și romanul «Moromeții», editat tot în preajma aniversării, volumul al doilea, prin modificările aduse, fiind o adevărată ediție nouă. La aceeași editură, nuvelele lui Călin Gruia, strînse sub titlul *Cu ochii ca iarba*, aduc sub ochii cititorilor întîmplări și sensuri din vremea celui de-al doilea război mondial.

● «Editura Minerva, ne-a spus tovarășul director Teodor Virgolici, va omagia cea de-a 25-a aniversare a republicii prin publicarea antologiei *Glasurele Patriei*, selecție de versuri de la începuturi și pînă la cei mai tineri poeți. Antologia va apărea în colecția B.P.T. și este întocmită de H. Grănescu, avînd o prefață de I.D. Bălan».

● Un colectiv de specialiști de la Institutul «G. Călinescu» va publica, de asemenea, culegerea de studii *Reviste progresiste din perioada interbelică*.

● Editura Minerva va fi prezentă în librării și cu volumul *Auri sacra fames* (Cumplita foame de aur), antologie și prefață de Al. Hanță. După cum ne informează îngrijitorul ediției, volumul cuprinde «pagini de literatură anti-monarhică de la Budai Deleanu și pînă la scriitorii încă în viață».

palestra

de Victor BĂNCIULESCU

panoplia anului

Sînt clipe cînd ne bintuie voluptatea amintirilor. În amurg gîndim înapoi, ca să știm ce avem de făcut la răsărit. Spre sfîrșit de an bilanțurile au devenit tradiționale nu numai din pricina necesităților statistice, ci și dintr-un dulce viciu neînfrînat care pretinde să-ți biciuești memoria, bifînd pe un nevăzut răboj momentele remarcabile.

Așa ne-am obișnuit să facem și iată, a venit vremea să ne întrebăm: cu ce se înscrie în mîntea noastră anul sportiv 1972?

Calendarul a fost dominat fără îndoială de evenimentele olimpice, în cele două ipostaze: de iarnă și de vară. Prima etapă, în marșul palmareselor, a fost consemnată la Sapporo, cu prologul foarte agitat al «cazului Schranz» și apoi cu suita amețitoare a evoluțiilor pe gheață și pe zăpadă, în decorul plin de exotism al unui Extrem-Orient care a schimbat nînsirea florilor de cîreș cu vijeliile albe ale unei incredibile ierni. Cumularzii Ard Schenk și Marie-Theres Nadig, perechile sovietice de balerini pe gheață, fantasticii săritori de la trambulină, rapizii schiori alpini, bobul lui Wicki și săniuțele miraculoase ale sportivilor din R.D.G. — au format un tablou feeric care, ca o mostră reușită, a deschis apetitul telespectatorilor pentru marele spectacol estival de la München. O singură scenă amăgitoare în finalul festivalului olimpic japonez: invitația la revedere în vestul sălbatic al Denverului din Colorado. Gazdele presupuse nu vor fi acasă, dar Jocurile din 1976 se vor ține; unde? — vom afla în februarie viitor.

Apoi, a doua jumătate a anului a fost stăpînită de emoțiile, frămîntările, ambițiile, triumfurile și tristețile Olimpiadei din capitala bavareză. În prefață: eliminarea Rhodesiei (ca păstrătoare a discriminărilor rasiale în sport). În cuprins: sfîrșitul domniei de 20 de ani a severului Avery Brundage și alegerea noului președinte al C.I.O., lordul Killanin, precum și tragicele evenimente din Satul olimpic și de pe aeroportul Fürstenfeldbruck. În punctul nodal al compoziției cu 21 de capitale (sau tot atîtea discipline sportive): eroii, oricum s-ar numi ei și de oriunde ar proveni. Anul olimpic stă sub semnul lui Mark Spitz (7 medalii de aur!) și Olga Korbut (gimnastă puberă balansînd între lacrimi și glorie), Lasse Viren (urmașul lui Nurmi) și Valeri Borzov (noul rege al sprintului mondial), Heide Rosendahl (întruchiparea vedetei feminine) și Ludmila Braghina (prototipul rezistenței femeiești), John Aki-Bua (ugandezul cu picioare de gazelă) și Vasili Alekseev (cu forța tăietorilor de pădure), de ce nu chiar Gheorghe Berceanu («Herculele de buzunar», cum i se spune) și Ivan Patzaichin (pescarul din Delta Dunării care era cît pe-aci să se ofere ca subiect lui Claude Lelouch, dar pînă la urmă a intrat în filmul marilor triumfători). Pot fi citate zeci de alte nume care vor persecuta memoria oamenilor de-a lungul anilor, pînă cînd alți eroi se vor înscăuna mai zdravîn.

Ce a mai oferit anul sportiv 1972? Tumultuosul (în culise) și destul de platul (la masa de joc) «meci al secolului» de la Reykjavik, care a dat lumii un campion de șah genial și sofisticat, capricios și venal, în persoana lui Bobby Fischer. Cursa de urmărire pe toate meridianele și pe courts-uri de toate compozițiile, după titlul de cel mai bun tenisman al globului, care a revenit lui Ilie Năstase, românul logodit cu racheta și căsătorit cu belgianca Grazia Dominique. Confirmarea unui nou as incontestabil al pedalei, Eddy Merckx, care a încheiat anul cu un «record al recordurilor»: 49.431 km într-o oră. Apariția în fotbal a două echipe de superclasă: Ajax Amsterdam printre formațiile de club și reprezentativa R.F.G. printre echipele naționale. Începutul încheierii unui mit, cel al supremației hocheiului pe gheață (chiar profesionist) canadian, Străfulgerarea de cometă a noului as al volanului, brazilianul Emerson Fittipaldi. Și poate și altele...

Cum se vor încheia toate acestea? Cu tradiționalele clasamente ale celor mai buni, celor mai vestiți, celor mai populari sportivi ai lumii. În unele țări, pe plan național, operația e săvîrșită. Ludvik Danek, discobolul, în Cehoslovacia. Ulrika Knappe, acrobată a săriturilor în apă de la platformă și trambulină, în Suedia. Cine va fi alesul în România? Oricine ar fi, sportivii noștri de talent, cu faimă internațională și cu medalii pe piept, n-ar trebui văduviți de frumoasa sărbătorire publică anuală, cea mai de preț răsplată pe care o pot obține în mijlocul poporului căruia-i aparțin!

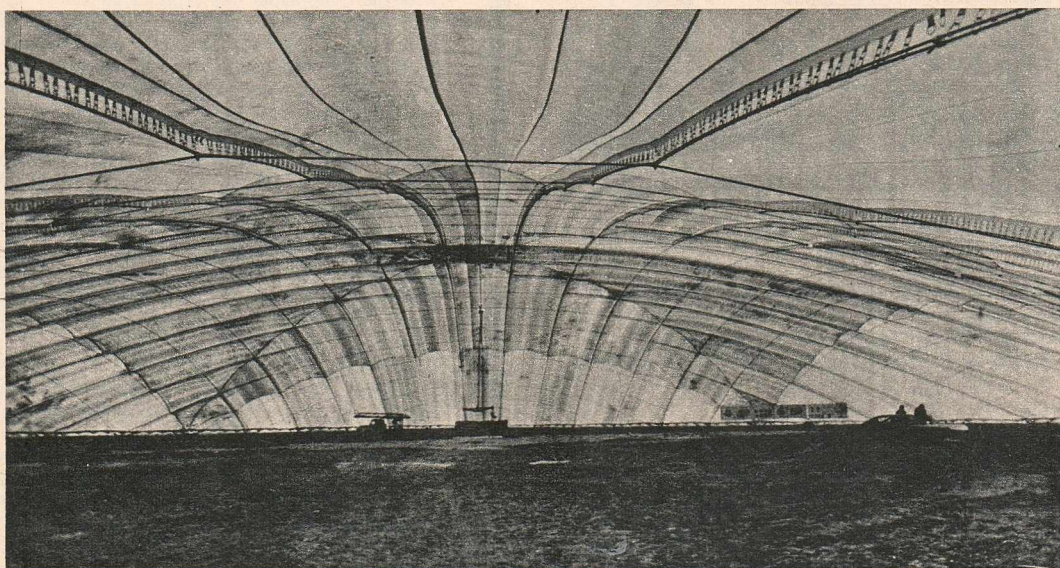
PE EROI NIMENI NU-I UITĂ

Tinerii artiști plastici elvețieni se pregătesc intens pentru viitoarea lor expoziție de la Lucerna, unde vor fi prezentate 60 de opere. Titlul expoziției — «Tell '73» — este simbolizat de un măr gigant străpuns de o săgeată aiodoma. Cu un diametru de 3 metri, mărul poate adăposti 17 persoane. A fost creat de Peter Travaglini și lansat pe luciul lacului Lucerna, unde va pluti în tot timpul expoziției.

PORUMBEII VENEȚIEI

O fotografie cu porumbei în Piața San Marco, iată cel mai autentic document doveditor că ai trecut prin Veneția. Fără el nu te va crede nimeni, întrucât fotografierea cu porumbeii pe brațe constituie o tradiție și o atracție de prim rang pentru turiști. Un astfel de document vi-l prezentăm cu aceste rînduri. Sînt cinci scriitori români, prezenți la Veneția în anul 1927 la un congres: Caton Theodorian, Mihail Sorbul, Ion Minulescu, A. de Herz și Liviu Rebreanu. În jurul lor, sute de porumbei. Pe vremea aceea Veneția avea cel puțin 50 000 de astfel de prietenoase zburătoare; astăzi numărul lor trece de 150 000 și au devenit din atracție turistică o primejdie pentru monumentele arhitectonice, pe care le degradează.

LE UMBLĂ MINTEA...

Stocarea în condiții de siguranță a unor cantități de produse petroliere din ce în ce mai mari cere constructorilor soluții cu totul și cu totul altele decît cele clasice. Iată unul din proiecte realizat de curînd la Buc, în apropiere de Paris: este cea mai mare structură gonflabilă din lume, acoperînd o suprafață de 100 de hectare.

S-A ÎNSURAT DULGHERUL...

...și, după tradiție, tovarășii de breaslă au încrucișat deasupra cortegiului nupțial teslele, principalele lor unelte cu care-și cîștigă pîinea. Frumoasă tradiție, cu grijă păstrată la Schwäbisch Gmünd, în Republica Federală a Germaniei.

ARE DINȚI SĂNĂTOȘI

Ceea ce seamănă, tulburător, cu o uncăltă de tortură medievală este în realitate gingia cu dentiție a unei specii de pești răpitori recent descoperiți în Pacific, un exemplar fiind adus la Seaquarium din Miami, Florida. În vitrină mai merge, dar ce te faci că înotînd în apele Oceanului te întilnești cu posesorul unor asemenea dinți fantasmagorici?

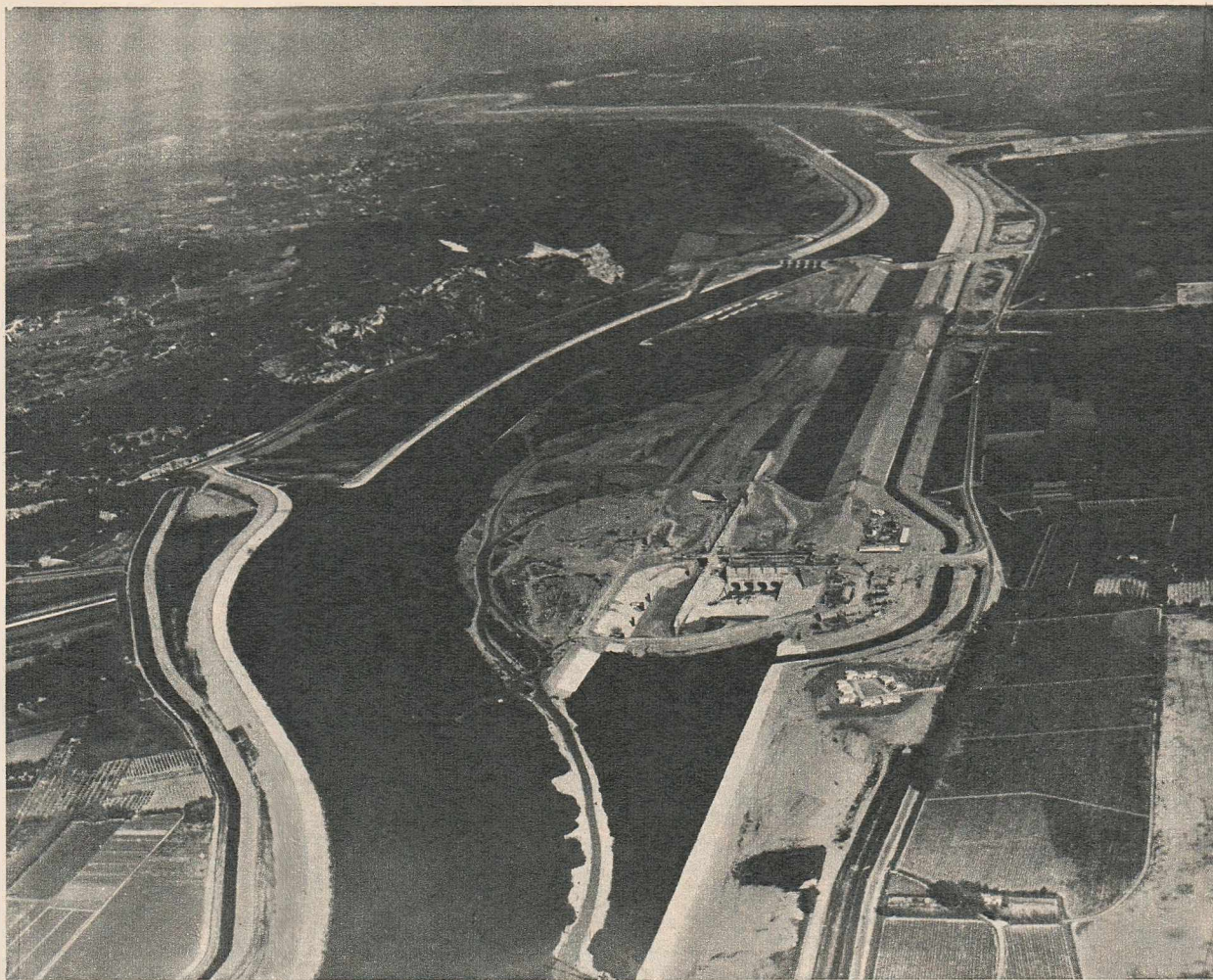

cititori către cititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel: teme diverse = D; automobilism = A; cinema = C; enigmatică = E; filatelic = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = m; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V.

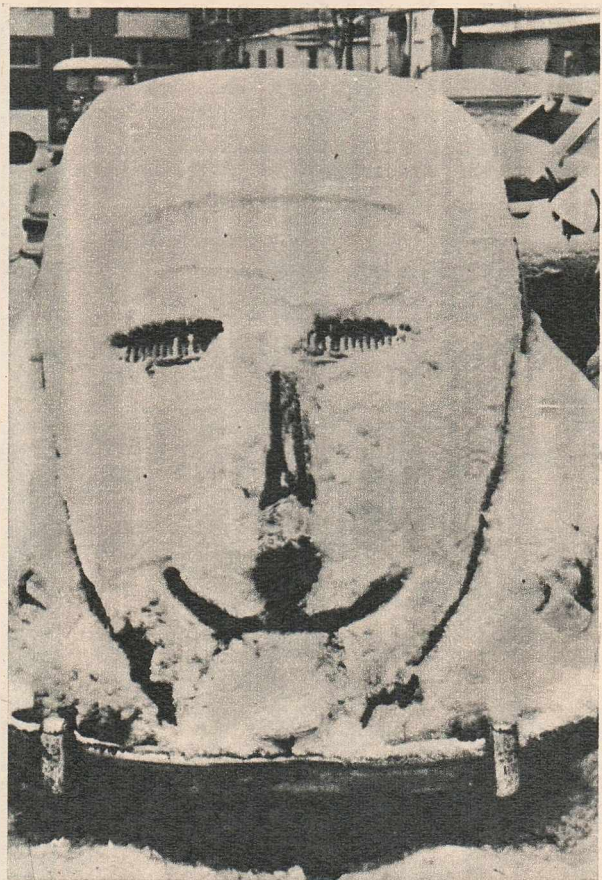
Doresc să corespundez următorii cititori:

Balmuş Mihai, 21 ani, muncitor, Iași, str. Păcurari nr. 140; M, schimb de discuri; **Cionoiu Carmen**, elevă, București, sect. 8, Calea Griviței nr. 212, bl. Y, sc. A, et. I, ap. 7; L, Lb; **Roibu Mariana**, elevă, Iași, str. Stejar nr. 21 B, bl. A2, sc. B, et. X, ap. 42; D; **Godeanu Octavian**, Brăila, hotel «Traian», cam. 607; D; **Morariu Constantin**, 19 ani, elev, Lupeni, str. Pandurilor nr. 7, jud. Hunedoara; D, V; **Dabu Răzvan**, 24 ani, teh. electronist, București, sect. 7, Drumul Taberei nr. 53, bl. R6, sc. A, et. IX, ap. 37; P, Fa; **Flutur Aurel**, 19 ani, elev, com. Grănicești nr. 15, jud. Suceava; D; **Boțan Ondilia**, Arad, str. Postăvarul nr. 2, et. II, ap. 65; D; **Turcan Ștefan**, 19 ani, elev, com. Grănicești nr. 244, jud. Suceava; D; **Chira Viorela**, 45 ani, prof., București, sect. 4, str. Tomis nr. 70; D; **Ozarkevici Dorin**, 19 ani, frigotehnician, Rădăuți, str. V.I. Lenin nr. 34; P, S, Fa, V; **Branter Silvia**, 16 ani, elevă, Sighetul Marmăției, str. Unirii, bl. 15, sc. 1, ap. 25, cart. C.E.I.L., jud. Maramureș; P, Fa; **Vălăreanu Lelu**, 24 ani, stud., Sibiu, str. N. Copernic nr. 6, ap. 10; D; **Țigănuș Gigi Adrian**, 18 ani, Buzău, str. Zimbrului nr. 26; D, V; **Căciulă V. Jean**, 21 ani, stud., București, sect. 7, cămin stud. Grozăvești, bl. B, et. II, cam. 219; D, V; **Anca Eugen**, 18 ani, București, sect. 6, str. Topologului nr. 3, bl. 4, et. III, ap. 33, of. p. 14; P, S, V; **Crețu Dumitru**, 18 ani, muncitor, com. Pojorita, str. Putnei nr. 211, jud. Suceava; P, S, Fa, V; **Furiș Mihai**, 19 ani, stud., București, sect. 4, str. Matei Basarab nr. 7; C, L, Lb, M, P; **Netcu Paul**, I.A.S.-Ostrov, ferma 4, jud. Constanța; P, V; **Ghiță Paul**, 22 ani, com. Mărunței, of. p. Caracal 2, jud. Olț; A, C, S, Fa; **Mihailov Marina-Manuela**, 17 ani, elevă, Tulcea, str. I.L. Caragiale, bl. A3, sc. A, et. III, ap. 14; T, V; **Popelca Virgil**, 23 ani, învățator, Șc. gen. Bumbuești, com. Boișoara, jud. Vilcea; psihologie, M, P; **Pancu Carmen**, 19 ani, elevă, Rădăuți, str. 13 Septembrie nr. 4; D, Fa, V; **Andrei Mariana**, 23 ani, Iași, Pav. Nicolina, bl. F2; D, V; **Manolescu Constantin**, 20 ani, montator, com. P. Apostoli, jud. Prahova; L, P, Fa, V; **Urzică Nuțu**, 16 ani, elev, Iași, str. Păcurari, bl. 101, et. I, ap. 2; D, Fa, V; **Romanescu Felix Eduard**, 23 ani, funcționar, Dorohoi, str. Luminii nr. 8; D, V; **Grigoraș Sebastian**, electrician, Timișoara, cart. Blășcovici, str. Vidin nr. 9; P, S, T; **Stănescu Mircea**, 21 ani, stud., București, sect. 8, str. Renasterii nr. 32; turism, I, P, S; **Mitrache Tatiana**, 17 ani, elevă, București, sect. 8, str. Nuvelei nr. 67; psihologie, L, M, P; **Gherghisan N. Victor**, 19 ani, Galați, str. Lăpușneanu, bl. C8, ap. 36, cart. Măzeca; C, M, P, S, V; **Caliceanu Petre**, 17 ani, Craiova, Calea București, bl. 5, sc. 2, ap. 15; Ft, M; **Ciucă Nelu**, 18 ani, elev, București, sect. 7, str. Migdalului nr. 6; P, Fa, V; **Popa Eliza**, 17 ani, elevă, Timișoara, str. Ing. Saligny nr. 2; P; **Costelus Gh. Constantin**, 23 ani, bobinator, Craiova, str. Caracal nr. 3, ap. 43; M, P; **Tuguș Nicoleta**, 18 ani, Tg. Jiu, str. 1 Mai, bl. H2, sc. III, ap. 60; D, Fa; **Teodorescu Ion**, 19 ani, tâmplar, com. Dobrețu, jud. Olț; Ft, P, V; **Cremencigni Doina-Mariana**, București, sect. 7, str. Bujoreni nr. 19, bl. C6, sc. 2, ap. 50; Ft, Lb, T, Fa, V; **Vaida Lavinia**, 35 ani, funcționară, București, sect. 8, str. Izlaz nr. 5, of. p. 2; D, V; **Lăsculescu Irina**, elevă, Timișoara, Aleea Sportivilor, bl. H8, sc. C, ap. 2; D; **Ciobotaru Marcelina**, 20 ani, Huși, bd. 1 Mai nr. 29; D; **Vartic Lidia**, 18 ani, elevă, Tg. Neamț, str. T. Vladimirescu nr. 1 A; D, Fa, V; **Bălan Victor**, 19 ani, Țigăna II, bl. E4, sc. 2, ap. 23; D; **Doczi Iudka**, 18 ani, funcționară, Tg. Mureș, str. Moldovei, sc. B, et. II, ap. 8; P, Fa, V; **Vasile Viorela**, 17 ani, elevă, Moreni, bd. Petrolului nr. 13, bl. B, sc. A, ap. 13; D, V; **Miclos Petru**, 23 ani, tehnician, Turda, str. Axente Sever nr. 20; M; **Ivan Lazăr**, 18 ani, Cluj, str. Bistriței nr. 21; Ft, Fa; **Bunel Dorin**, 23 ani, com. Rucăr, jud. Argeș, post-restant; P, V; **Petrescu Monica**, 19 ani, stud., Sibiu, str. Moldovanu nr. 5; D; **Bătinăș Iosif**, 24 ani, Cluj, str. Borhanci nr. 40, ap. 97; D, V; **Vilcu Mariana**, 17 ani, elevă, Buzău, str. Culturii nr. 11; M, P, V; **Florea Viorela**, 18 ani, elev, Brașov, str. Prunului nr. 28, cart. Noua; M, P, S; **Paraschiv Elena**, 25 ani, laborantă, Ploiești, str. Horiei nr. 18; P, V; **Gîrbaci Sorin**, 18 ani, elev, București, sect. 5, str. Cap. Ușurelu Ion nr. 14, bl. M2, et. I, ap. 13; L, Lb, M, P; **Frinco Tita**, 20 ani, com. Siliștea, jud. Constanța; P; **Luca Angela**, 18 ani, elevă, Galați, str. Dumitru Chicuș nr. 85; C, M, P, V; **Ignat Sorin**, 20 ani, planificator, Brașov, str. Săcelilor nr. 24; D, V; **Tomșoiu Petrică**, 19 ani, elev, Tulcea, str. Păcii nr. 84; S, Fa, V; **Vișan Vladimir**, Caracal, str. Ion Creangă nr. 8; V; **Hagi Ecaterina**, elevă, Sighetul Marmăției, str. 23 August nr. 34, jud. Maramureș; S, V; **Copaciu Mariana**, 16 ani, elevă, com. Ciamegiu, jud. Bihor; P, T; **Răduică Constantin**, 24 ani, prof., Rm. Vilcea, Zona 1 Mai, bl. 3, sc. B, ap. 10; P, Fa; **Pintilie Nicu**, 20 ani, laborant chimist, Iași, str. Mizil nr. 8, et. I, ap. 42; P, S, V; **Guță Constantina**, elevă, com. Gura Șuții, jud. Dimbovița; P, V; **Stoici Ion**, 35 ani, ing., București, sect. 7, Calea Giulești nr. 133, sc. A, ap. 2; D; **Holban Mișu**, 17 ani, operator chimist, Iași, str. Mizil nr. 8, cămin tineret U.F.S.; M, P, S, V; **Grigorescu Mircea**, București, sect. 2, str. Nicolae Cinea nr. 32; P, V; **Naghi Mircea**, 27 ani, tâmplar, București, sect. 2, str. Viroagei nr. 2; P, T; **Cirlan G. Magdalena**, com. Independența, str. Gării nr. 36, jud. Galați; Lb; **Bogariu Lenuta**, 22 ani, Brad, str. 1 Mai, bl. C13, ap. 1, jud. Hunedoara; M, Fa, V; **Iordache Angela**, 19 ani, bobinătoare, București, sect. 2, str. Măgura Văii nr. 2; P, T; **Niculescu Ștefan**, 23 ani, stud., București, sect. 7, str. Flămînda nr. 96, ap. 92; D; **Miță Daniel**, 28 ani, București, sect. 5, bd. Metalurgiei nr. 42, sc. A, et. I, ap. 6; D; **Diaconescu Victoria**, 18 ani, Moreni, bd. Petrolului nr. 11, bl. A, sc. A, et. IV, ap. 19, jud. Dimbovița; P, V.

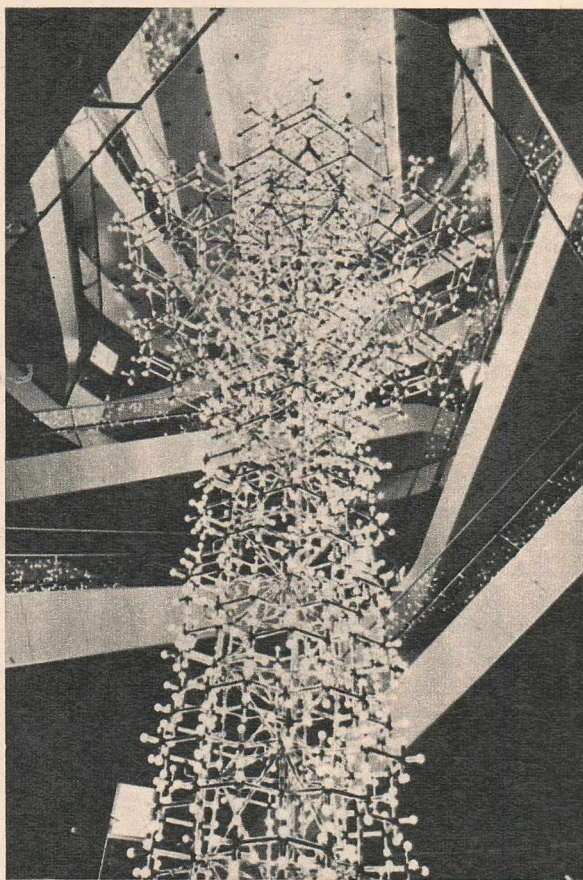
ÎN RENOVARE

Evoluția spre gigantism a navelor fluviale de transportat mărfuri este uneori împiedicată de configurația naturală a cursurilor de apă, în primul rând de meandre. Pentru curmarea unui asemenea impediment de pe fluviul Rhône, la nord de orașul Avignon, s-a luat măsura tăierii unui canal navigabil rectiliniu. Cu această ocazie insula Bathelasse, din mijlocul fluviului, va fi despicată în două.

OMUL DE ZĂPADĂ...

...poate să fie uneori chiar și un Volkswagen aflat în stare de hibernare în plină stradă. Pentru asta e nevoie doar de puțină imaginație. Iar dacă e vorba de imaginație, copiii au — precum se știe — stocuri supranormative.

LUMINĂ, MAI MULTĂ LUMINĂ!

Marea atracție a noului supermagazin Horten din Bremen (Republica Federală a Germaniei) o constituie acest turn prevăzut cu 4 800 de becuri electrice. În jurul lui se intersectează cele 18 scări rulante ale magazinului, cu balustrade din sticlă care reflectă sursa luminoasă într-un ansamblu de mare efect.

F Nr. 51 (915)
CUPON DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

PENTRU LUNA CADOURILOR

Fabrica de produse cosmetice

MIRAJ

(fosta Macul roșu)

vă oferă cele mai noi sortimente din gama de produse

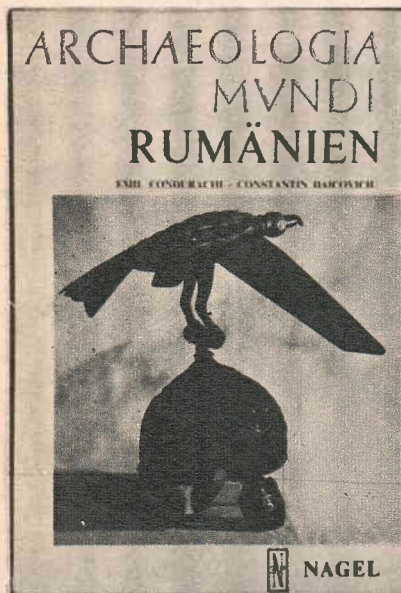
FARMEC LUX

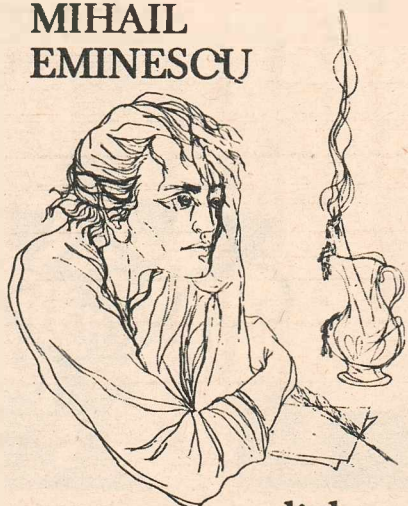
A woman with long brown hair is sitting in a chair, leaning back with her hands resting on a stack of wrapped gifts. She is wearing a yellow top and a white fur collar. The room is decorated for Christmas. A large brick fireplace with a black metal grate is the central focus. On the mantel, there are several lit candles in ornate holders, including a large black candelabra with a red candle and a smaller one with a yellow candle. To the left, a Christmas tree is decorated with green branches, red and white ornaments, and a red ribbon. The floor is covered with a patterned rug, and several wrapped gifts are scattered around the woman's chair. The overall atmosphere is warm and festive.

Și dumneavoastră puteți fi primii în alegerea
unui cadou util și frumos.
MAGAZINELE BUCUREȘTENE vă așteap-
tă!

prezențe românești în librăriile lumii

MIHAIL
EMINESCU

roemeense gedichten

Printre acele edituri occidentale care și-au făcut o obișnuință din a prezenta opiniei publice unele dintre cele mai importante realizări și aspecte privind România, «Les Editions Nagel» (Paris–Geneva–München) ocupă un loc de frunte. Publicarea volumului de articole și cuvântări ale președintelui Consiliului de Stat Nicolae Ceaușescu — «Pentru o politică de pace și colaborare internațională» — a reprezentat, desigur, un moment de vîrf al activității editoriale a casei «Nagel» pe acest tărîm.

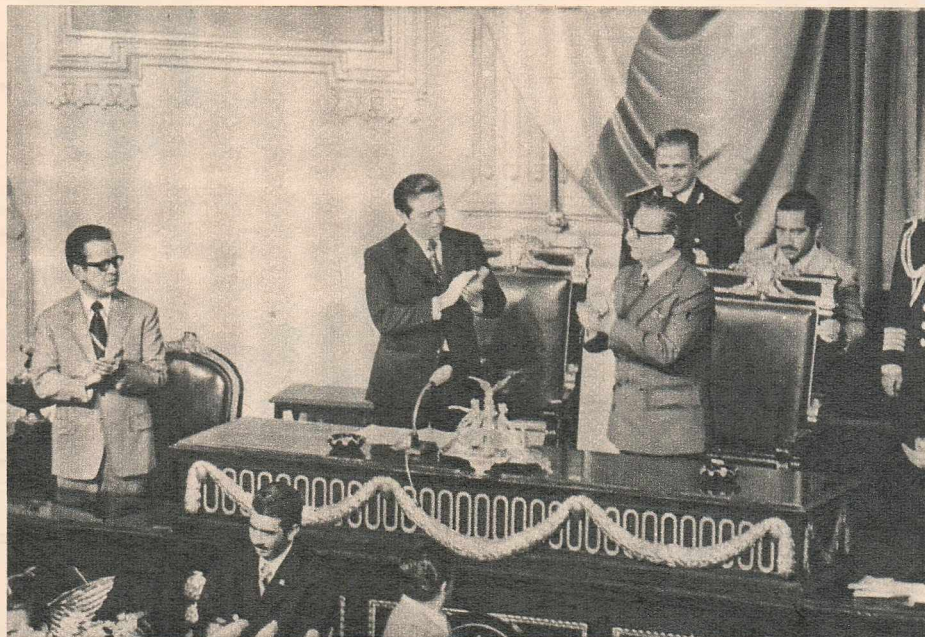
Recent, în prestigioasa editură a văzut lumina tiparului încă o lucrare consacrată țării noastre: versiunea germană a volumului «România», apărut în cunoscuta colecție «Archaeologia Mundi», sub îngrijirea lui Jean Marcadé, profesor de arheologie la Universitatea din Bordeaux. Lucrarea este rodul activității academicienilor E. Condurachi și C. Daicoviciu, «doi dintre eminenții arheologi ai vremurilor noastre», cum îi apreciază prof. Marcadé. Cele 196 fotografii alb-negru și color, de o calitate cu totul excepțională, sînt datorate artistului fotograf Gérard Bertin din Geneva, care ne-a vizitat țara cu doi ani în urmă pentru a immortaliza pe peliculă cele mai reprezentative mărturii arheologice descoperite în România. Volumul debutează cu o amplă prezentare a istoriei arheologiei românești, capitolele următoare ocupîndu-se de diferite aspecte ale vieții social-economice și culturale din epoca preistorică pînă la stăpînirea romană, Dacia sub stăpînirea romană și Dacia după stăpînirea romană, scoțînd în evidență continuitatea populației daco-romane pe teritoriul de azi al României.

În editura «Meulenhoff» din Amsterdam a apărut de curînd ediția a doua a volumului de versuri «Mihail Eminescu, poet român». În așteptarea ecourilor la cea de-a doua ediție vom consemna cîteva dintre aprecierile care oglindesc caldă primire făcută primei ediții (1969) atît de către presa de specialitate cît și de publicul larg, aprecieri culese și transmise de profesorul Gerard Van Redder, autorul versiunii olandeze a stihurilor eminesciene.

«România m-a fascinat întotdeauna. Eminescu este un foarte mare poet, iar traduceriile din versurile lui sînt foarte reușite» — afirma prof. dr. J. Waumens de la Universitatea din Utrecht. «În ultimul timp citesc cu mare interes poezia românească. Eminescu este într-adevăr demn de renume său» — arăta prof. dr. A.I. Sivirski de la Universitatea din Leyda, iar profesorul P.I. Meetens, președintele Societății olandeze de literatură, menționa: «Nu cunosc limba română pentru a face comparație cu originalul, dar din traduceri pot deduce ambianța acestor poezii, care este fermecătoare».

pe străzile seoulului

După prima reuniune de la Seul a Comitetului de coordonare Nord-Sud, Pak Sen Cer, al doilea vicepreședinte al Cabinetului de Miniștri al R.P.D. Coreene, a declarat în cadrul unei conferințe de presă că organizarea oficială a Comitetului de coordonare și începerea activității lui constituie un nou pas în dezvoltarea relațiilor dintre Nord și Sud, un succes important al poporului coreean în lupta pentru reunificarea țării. Referindu-se la importanța lichidării atmosferei de neîncredere dintre Nord și Sud, el a menționat că principiul relațiilor reciproce trebuie să-l constituie colaborarea, în scopul lichidării scindării teritoriale și pentru accelerarea reunificării pașnice a țării. În fotografie: reprezentanții R.P.D. Coreene salutați cu prietenie pe străzile din Seul.

turneul președintelui allende

Înfățișarea luptei poporului chilian pentru construirea unei vieți noi, a măsurilor întreprinse de guvernul Unității Populare pentru recuperarea bogățiilor naturale și resurselor naționale din minile trusturilor străine, denunțarea agresiunii economice din afară la care e supus statul chilian — iată temele principale abordate de președintele Republicii Chile, Salvador Allende, cu interlocutorii săi, în cadrul turneului pe care-l întreprinde într-o serie de țări din America Latină, Africa, Europa, precum și cu prilejul discursului rostit în fața Adunării Generale a O.N.U. În fotografie: președintele Allende salutat cu căldură în parlamentul mexican. În comunicatul comun dat publicității la sfîrșitul vizitei în această țară, la invitația președintelui Luiz Echeverria, se menționează că cele două țări sprijină «dreptul inalienabil și suveran al popoarelor de a dispune în mod liber de toate resursele lor naturale și de a urma, fără amestec din afară, formele de dezvoltare cele mai adecvate realităților naționale».

PARIS — impunătoarea manifestare a unității populare

«O demonstrație de forță și coeziune», o manifestare avînd «caracterul grandios al unei sărbători a unității populare» — în acești termeni a caracterizat presa franceză impunătorul miting ce a reunit aproximativ 100 000 de militanți și simpatizanți ai Partidului Comunist Francez, ai Partidului Socialist și ai Mișcării Stîngii Radical-Socialiste, în marea sală a Palatului expozițiilor de la Porte de Versailles și în parcul înconjurător. Desfășurată sub lozincă «Pentru victoria programului comun, pentru un guvern al stîngii unite!», această adunare populară — în cadrul căreia au luat cuvîntul Georges Marchais, secretarul general adjunct al P.C.F. (în fotografie, al doilea din dreapta, alături de scriitorul Louis Aragon), François Mitterand, secretar general al Partidului Socialist (primul din stînga), și Robert Fabre, președintele Mișcării Stîngii Radical-Socialiste (primul din dreapta) — s-a încheiat prin adoptarea unui apel în care se afirmă că «participanții la această puternică manifestație națională vor acționa cu însuflețire și hotărîre în sprijinul înțelegerii realizate, pentru a atrage majoritatea cetățenilor la marele curent unitar care va permite instaurarea unui guvern al stîngii unite și victoria programului comun».

EIRE și ULSTER — spirală violenței

După promulgarea legii cu privire la «delictele împotriva statului», urmărind să pună capăt activității teroriste a organizației «Armata Republicană Irlandeză» în Republica Irlanda (Eire), pe tot teritoriul țării se iau măsuri severe împotriva tuturor celor bănuți că ar face parte din I.R.A.: orice suspect este amendat

și condamnat la închisoare. Legea a fost votată în urma tentativei unui comando al I.R.A. de a-l elibera din închisoare pe Sean Mac Stiofain, șeful «aripii provizorii», și a unor atentate cu bombe care au avut loc la Dublin (foto 1), soldate cu doi morți, două sute de răniți și avarierea a numeroase clădiri. O recrudescență a activității teroriste a «aripii provizorii» a I.R.A. s-a semnalat și în Ulster, unde s-au produs noi incidente violente, atacuri cu bombe și rachete. Spirala violenței a continuat cu replica dată extremiștilor catolici de extremiștii protestanți (în fotografia 2: distrugerii provocate în cartierul catolic Bogside din Londonderry).

pentru prima oară

După acordarea statutului de observator permanent la O.N.U. Republicii Democrate Germane, după primirea R.D.G. în UNESCO, reprezentanții acestei țări (în fotografie, în dreapta, alături de delegații R.F.G.) au participat pentru prima oară în mod oficial la o conferință a Națiunilor Unite—respectiv la Conferința comună a O.N.U. și a Organizației maritime consultative interguvernamentale, consacrată transportului cu ajutorul containerelor.

realități din lumea capitalului

TOKYO — necazurile «civilizației moderne»

Potrivit unor estimări mai mult sau mai puțin exacte, la sfârșitul secolului 90% din populația globului va locui în imense orașe. Problemele ridicate

de marile aglomerări urbane sînt de pe acum foarte complicate. Cele mai mari orașe ale lumii au jucat un rol important în dezvoltarea națională, politică, economică și culturală. Dar tehnologia, care în trecut a înlesnit procesul de urbanizare, a ajuns azi o cauză de deteriorare a vieții a zeci de milioane de oameni. «Civilizația modernă a creat în marile orașe o sumedenie de probleme» — a declarat la prima conferință internațională a reprezentanților marilor orașe ale lumii, desfășurată la Tokyo,

gubernatorul capitalei japoneze, Ryokichi Minobe. Aceste probleme îmbracă aspecte foarte variate: de la lipsa de locuințe, eliminarea resturilor industriale și menajere, poluarea aerului și a apei, congestiunea traficului și supraîncărcarea mijloacelor de transport.

Pentru experții niponi toate aceste chestiuni se pun cu mare acuitate. Una dintre cele mai grave este cea a traficului. Împinsul și loviturile administrate celor care vor să urce într-un autobuz, vagon de metrou sau tren local au ajuns să fie considerate un ajutor dat de autorități. Oficiul este făcut de funcționari specializați, care au misiunea de a se îngriji ca în fiecare mijloc de transport să intre cît mai mulți pasageri. Situația transportului în comun e cu atît mai complicată cu cît majoritatea populației active a megalopolisului nipon locuiește în suburbii.

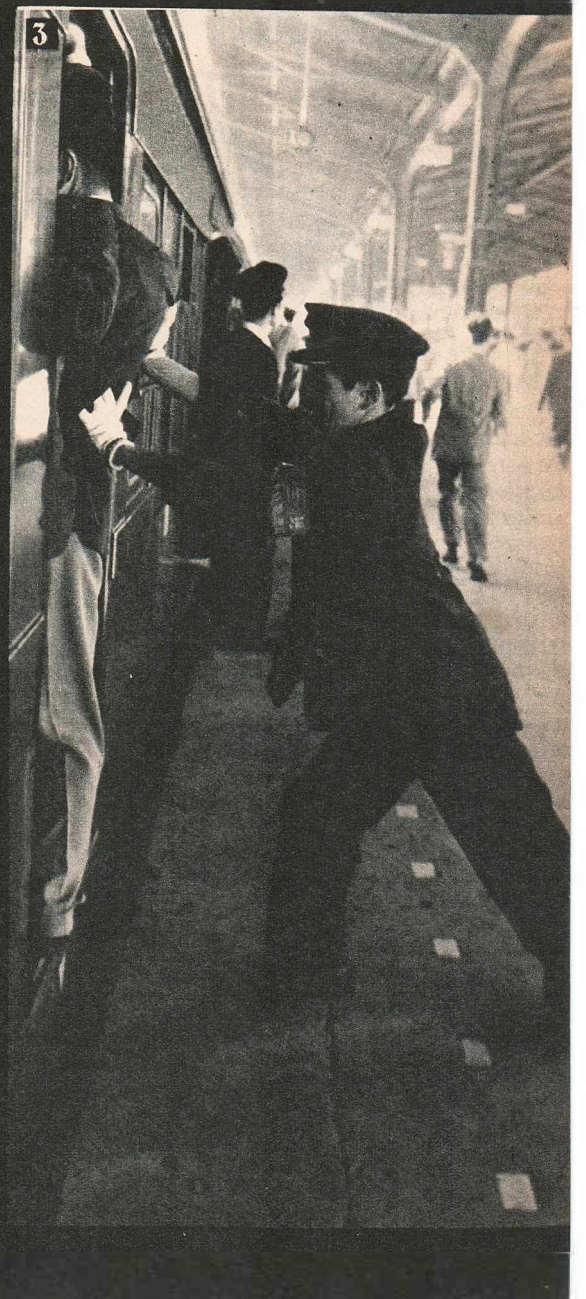
Circa 380 000 vehicule folosesc zilnic autostrăzile care fac legătura cu capitala. Cifra, după cum apreciază experții, exprimă o valoare foarte apropiată de punctul de saturație. Darea în folosință a două noi șosele a adăugat traficului zilnic 50 000 de vehicule, provocînd o paralizie de proporții ce a obligat să se procedeze imediat la închiderea a 14 dintre căile de acces ale orașului. Cît despre traficul mașinilor în interiorul orașului, s-a calculat că, la orele de vîrf, nu poate fi depășită viteza de 5—10 kilometri pe oră. Motiv pentru care cei care vor să ajungă la timp la lucru sau la o întîlnire preferă totuși mijloacele de transport în comun.

Rezolvarea acestei probleme — numai una din cele care afectează grav modul de viață al locuitorilor celui mai mare oraș al lumii — ca și a celorlalte dificultăți cu care sînt confruntate marile orașe în general, implică — după cum se remarcă și cu ocazia recentei conferinței de la Tokyo — nu numai probleme tehnice, ci și opțiuni politice de fond.

1) Cu 5—10 kilometri pe oră.

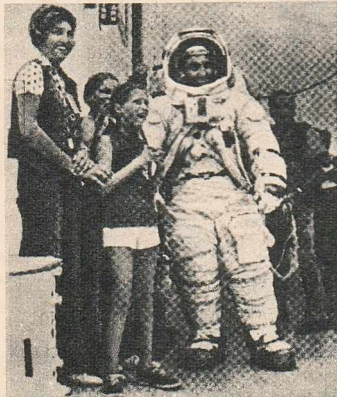
2) Valuri uriașe de oameni curg neconținut spre stațiile metroului.

3) Funcționar însărcinat cu împinsul.

glob comentariu foto

programul «omul pe lună» — punct final

Pus sub semnul incertitudinii în două rânduri, chiar în faza premergătoare lansării, prin amenințarea cu greva lansată de 60 specialiști ai companiei «Boeing» implicați în programul pregătirii zborului cosmic (acțiune evitată prin acordul intervenit,

de ultim moment), și apoi cu doar 30 de secunde înainte ca «Apollo-17» să se desprindă de rampă, datorită defectării sistemului de presurizare la unul dintre rezervoarele cu oxigen, ultimul zbor din cadrul programului american «Omul pe lună» a devenit fapt cu o întârziere de 2 ore și 40 de minute. Pentru prima dată s-a efectuat lansarea unei nave cu direcția Selene pe timp de noapte. De asemeni, tot o «premieră» o constituie prezența la bordul modulului lunar «Challenger» a primului savant american lansat în cosmos, geologul Harrison Schmitt (în fotografia din stînga, în cursul «repetiției generale», alături de soția și fiica comandantului misiunii, Eugene Cernan), care și-a propus să selecționeze și să aducă pe pământ rocile lunare cele mai vechi și cele mai recente, văzute vreodată de către om. În imaginea de jos, zona Taurus-Littrow, unde Schmitt și Cernan au avut de efectuat 8 experiențe științifice, în cadrul a trei ieșiri în afara «Lem»-ului.

dublă istorie

În anii războiului s-a stabilit în colhozul «Laciplesis» de pe malurile Daugavei familia unui ostaș al Armatei Roșii căzut pe front. După un an, din această familie nu mai rămânea în viață decât un băiat de opt ani, Vasili Fedotov. Cei ce au trebuit să hotărască soarta copilului nu s-au putut îndura să se despartă de el și Vasia a fost declarat «fiu al colhozului», al întregii colectivități. A început să meargă la școală. Învăța cu seriozitate și pasiune. Iar carnete de note îi erau semnate de președintele colhozului, Edgar Kauliņš, azi deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. și Erou al Muncii Socialiste.

Anii au trecut și Vasia Fedotov s-a dovedit a fi nu numai un elev sîrguincios, ci și un mic muncitor destoinic și îndemnatic pe terenul experimental al școlii. «O să fie un colhoznic bun» — spuneau cei mai în vîrstă. Vasia a deprins meseria grea de agricultor, pe cea de grădinar, de legumicultor. La numai 13 ani a fost distins cu o diplomă a Expoziției realizărilor economiei republicane. Colhoznicii și-au felicitat «fiul» și i-au dăruit un aparat fotografic și o bicicletă. Apoi l-au trimis la școala de mecanizatori. Cînd Vasia și-a exprimat părerea că învățase destul

și colhozul ar avea nevoie și așa de el, Edgar Kauliņš i-a replicat cu fermitate că, într-adevăr, colhozul are nevoie de oameni, dar de oameni învățați. «Studiază fiule, — i-a spus — o să fie de lucru pentru tine». Președintele avea dreptate. Epoca mecanizării agriculturii reclamă specialiști.

Proaspăt absolvent al școlii tehnice, Vasili Fedotov a luat în primire o combină. Apoi Vasia a mai lipsit cîțiva ani pe care i-a petrecut pe băncile facultății. Cînd s-a înepoiat, realitatea întrecuse cu mult visurile cele mai optimiste ale președintelui Kauliņš. Colhozul avea cam o sută de mașini, tractoare și combine. Și cine ar fi putut îngriji mai bine parcul colhozului decât specialistul în mașini agricole Vasili Fedotov? «Laciplesis» este azi un colhoz distins cu Premiul Lenin, are realizări economice însemnate, venituri de milioane, un cartier de case noi, o fabrică de conserve de legume. În acest salt uriaș s-a împletit și soarta inginerului Fedotov, pe care colhozul l-a crescut, căruia i-a dat posibilitatea să se califice și i-a dat de lucru ca unui adevărat fiu.

N. LISS și V. PETROV
(Agenția «Novosti» — Moscova)

1. Ultima promoție de absolvenți ai școlii de zece ani a colhozului.
2. Sectorul serelor.
3. Încă o familie se mută în locuință nouă.

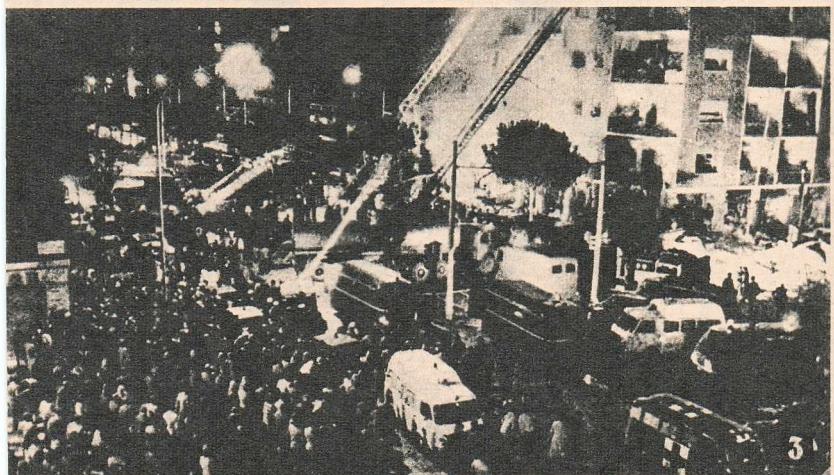

PUBLICOM

ELNETT - SATIN

Lac pentru fixarea părului, fabricat în R.P. Bulgaria după licența firmei «OREAL» — Paris:
— asigură coafurii durabilitate și o ferește de umezeală;
— dă părului o formă frumoasă și îi păstrează luciul și moliciunea naturală;
— se îndepărtează ușor și complet prin simpla periere a părului.

pharmachim
BULGARIA

PREGĂTIRI PENTRU SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

cu podoabe și lumini

Orașele lumii se pregătesc să întâmpine apropiatele sărbători de iarnă, străzile au început să se împodobescă cu lumini, apar simbolurile cu care este așteptat fiecare nou început de an. La Varșovia, pe o porțiune a străzii Marszałkowska, una dintre marile artere ale capitalei poloneze, vitrinele magazinelor par tăiate în zidurile unui castel medieval cracovian (fotografia 1). De tradiția sărbătorilor de iarnă țin și ghirlandele de lumini care dau strălucire străzilor în foarte multe orașe ale lumii (în fotografia 2 — o stradă din Amsterdam).

...și artificii ucigătoare

Vă prezentăm, în același context, imagini deloc festive înfățișând, dimpotrivă, un eveniment tragic, legat însă, în felul lui, tot de pregătirile pentru sărbătorile de iarnă. Este vorba de explozia de o mare violență care a avut loc la Roma, făcând numeroase victime — 27 morți și 120 răniți — și lăsând fără acoperiș peste 300 persoane. Explozia s-a produs de la parterul unui imobil de 10 etaje, într-un magazin transformat parțial de proprietarul lui, Alberto Latini (fotografia 4), într-un depozit clandestin de substanțe explozive ce trebuiau să servească la fabricarea artificilor pentru sărbătorile de iarnă. Ca urmare a exploziei, care a spulberat primele cinci etaje ale clădirii și a avariat și imobilele din jur, a izbucnit și un incendiu, sporind proporțiile sinistrului (în fotografia 3 — pompierii la lucru).

agendă

Dezignarea lui PETER J. BRENNAN în funcția de ministru al muncii, în locul lui James Hodgson, care și-a anunțat demisia din motive personale, a dat naștere în S.U.A. la numeroase comentarii. Brennan, președinte al Uniunii sindicatelor lucrătorilor din construcții din New York, — menționează observatorii scenei americane — s-a făcut remarcant ca un lider sindical de dreapta, sprijinind războiul din Vietnam și împiedicând mult timp accesul în sindicat, ca și pe șantiere, al muncitorilor de culoare — negri și portoricani.

Un nou val de acțiuni represive a fost dezlanțuit de poliția spaniolă împotriva persoanelor cu vederi progresiste, a militanților sindicali. Între aceștia din urmă se află și MARCELINO CAMACHO, arestat și judecat împreună cu alți nouă militanți sindicali, pentru care procurorul a cerut condamnarea la... 162 ani închisoare. Această condamnare a conducătorilor sindicali, au declarat membrii unei delegații sindicale spaniole sosite în Italia, «are scopul de a lovi și înfricoșa clasa muncitoare spaniolă».

ANNEMARIE RENGER, membră a prezidiului Partidului Social-Democrat din R.F.G., a fost recomandată deputatilor social-democrați de către prezidiul partidului, cu mare majoritate de voturi, pentru alegerea ca președintă a Bundestagului. În vîrstă de 53 de ani, Annemarie Renger este prima femeie care, după acceptarea numirii sale, deține această înaltă funcție în Republica Federală a Germaniei.

Într-o cuvîntare rostită la Modena, în cadrul căreia a menționat că Italia acționează pentru definirea «posibilităților zone de convergență și înțelegere» între diferitele țări europene, ministrul de externe italian GIUSEPPE MEDICI s-a referit și la necesitatea eliminării tuturor cauzelor încordării din regiunea Mării Mediterane. «Italia — a subliniat Medici — este de părere că securitatea și cooperarea în Europa trebuie să se extindă și asupra bazinului mediteranean».

Studierea posibilităților de extindere a relațiilor economice dintre Republica Democrată Germană și Statele Unite a constituit obiectul vizitei în S.U.A. a unei delegații conduse de GERHARD BEIL, secretar de stat la Ministerul pentru Relații Economice Externe al R.D.G. Membrii delegației au purtat convorbiri cu reprezentanți ai vieții economice și financiare din mai multe orașe americane; Gerhard Beil a fost de asemenea primit de liderii majorității democratice și a celei republicane din Senat, Mike Mansfield și, respectiv, Edward Brooke.

După ce s-a aflat 23 de ani în opoziție, Partidul Laborist din Australia a revenit la putere — postul de prim-ministru (ca și cel de ministru de externe) revenindu-i liderului partidului, EDWARD GOUGH WHITLAM. Una dintre primele măsuri adoptate de noul cabinet a constituit-o inițierea de contacte între reprezentanții diplomației ai Australiei și R.P. Chineze la Paris, în vederea stabilirii relațiilor diplomatice între cele două țări.

cronica de trei secunde

Minunate erau cărticelele acelea care te învățau cum să citești, cum să vorbești, cum să te întreb și cum să răspunzi în limba franceză. Minunate erau povestioarele lor, tipărite cu litere mari — povestioare de început al lumii, de o simplitate înmărmuritoare, încît descoperindu-le azi, după ce știi pe dinafară «Demonii» și «Cintăreața cheală», după ce ai devorat un «Le Monde», și în aceeași zi «Caragiale-Opere» (ediția M. Preda), nu poți crede că vreo dată, în decursul vieții tale, ai citit și ai comentat această lecție (fără de care n-ai fi ajuns la Balzac și Stendhal).

«O FOARTE CURIOASĂ MAȘINĂ»

— Papa, spuseră copiii, zi-ne o ghicitoare.

— Bine, răspuse tatăl, care era medic (precizare de un realism mai stupefiant decît orice absurdism). Cunosc o mașină deosebită făcută din ceva care nu-i atît de dur ca oțelul — dar nici mai tare decît pielea brațului vostru — și care totuși... (acest «totuși» ține de abis) bate de mai mult de 4 000 de ori într-o oră, de mai mult de 100 000 ori pe zi, de 36 000 000 și 700 de mii de ori pe an. Uneori — dar nu prea des (absolut teribilă această apozitie!) — această mașină durează un secol. Ce e?

— Oh! spuseră copiii, trebuie să fie o mașină rară și scumpă!

— Nu, deloc. Săracul o posedă ca și cel bogat. Voi înșivă aveți una, fără să știți... nu e nevoie să vă căutați prin buzunare... e în pieptul vostru: ea orimește tot singele care circulă prin venele voastre; e inima.

Aceasta e povestea mirolantă care — în carte,

precum toate textele — era însoțită de «explicațiuni și întrebări». Explicațiunile vizau cuvintele necunoscute. Care erau aceste cuvinte?

1. Ghicitoare — joc care constă în găsirea unui cuvînt. 2. A bate — a face o mișcare regulată. 3. Secol — durată a 100 de ani. 4. Rar — prea puțin răspîdit și care se găsește cu greu. 5. Venă — mic tub prin care circulă sîngele. Explicațiunile erau urmate de întrebări care se mai numeau — incredibil de exact — idei: «1. Ce au cerut copiii tatălui lor?

2. Ce face mașina aceea curioasă de care vorbește dînsul?

3. Cine sînt cei care posedă această mașină?

4. Quelle est-elle?»

Desfid inteligența care ar fi putut găsi o sinteză mai armonioasă între cuvinte (și ce cuvinte!), explicații, idei și text, desfid scriitorul care ar fi putut aduce o lumină mai rece, mai cinică, — pentru a utiliza limbajul modern — mai absurdă și mai voioasă în această problemă prin care trece suflul acesta enigmatic și metafizic al întrebării finale: «Quelle est-elle?... Pentru a-mi reveni, nu pot decît să recapitulez povestea aceea, din noiembrie, cu unul, Ronald Patokar, băiat la 28 de ani, care s-a urcat în avion la Orlando, în Florida, și poliția i-a găsit în buzunar un pistol. Ronald a recunoscut că vroia să deturneze avionul pentru ca să se ducă la Portland, în Oregon, să-l vadă pe tatăl său. Băiatul nu-și văzuse niciodată tatăl. Poliția l-a predat psihiatrului.

Explicații? Întrebări? Idei?

Quelle est-elle?

Radu COSAȘU

CARTE

● **Almanahul «Scinteia» 1973** constituie, în mod evident, o frumoasă performanță publicistică. Conținutul lui enciclopedic e transmis cititorului printr-o mare diversitate de forme vii și atractive. Expunând și dezbătând marile probleme ale contemporaneității, vehiculând date la zi, inedite, lucrarea informează și orientează în varii domenii de activitate: politic, economic, social, științific, cultural, sportiv. Pentru cititorul dornic de informație, paginile Almanahului «Scinteia» 1973 formează, rînd pe rînd, adevărate surprize.

● **Emil Giurgiuca: Semne pe scut.** Cartea cuprinde următoarele cicluri de poeme: Oracol; Steme și nimburii; Arc diurn; Pe o margine de vreme; Poeme regăsite. Și în acest volum, ca și în celelalte anterioare, poezia lui Emil Giurgiuca, nefăcînd nicînd concesii modelor trecătoare, se definește printr-o distinsă sobrietate. «Cuvintele» poetului «măsoară» printr-o gravă orchestrație «vremea adîncă din țară», munții natali, elegiacele amintiri, anotimpurile unui suflet mereu deschis sentimentelor nobile, generoase (Editura Eminescu).

● La Editura Minerva a apărut volumul 5 din **Opere** (Pădurea spinzuraților) de Liviu Rebreanu. Ediție critică de Nicolae Gheran. Addenda de Cezar Apreotesi și Valeriu Dumitrescu.

● Semnalăm la Editura «Kriterion» apariția cărții lui Sütő András: **Un leagăn pe cer.** Traducere de Romulus Guga.

● Tot la aceeași editură: **Arta populară din Cașin** (în limba maghiară) de Dr. Kós Károly.

● La Editura militară a apărut romanul **Muntele morții** de Theodor Constantin.

● Radu Bogdan semnează la Editura Meridiana cartea de eseuri **Reverii lucide.**

● Numărul pe decembrie al publicației lunare **Magazin istoric** prezintă o multitudine de subiecte consacrate aniversării unui sfert de veac de la proclamarea republicii. Documente, texte și fotografii inedite sînt prezentate în pagini intitulată: Sfert de veac republican de N. Ionel, P. Nichiștea, Al. Popescu; Maiestatea Șa Republica se îndreaptă spre tron de dr. Gh. Tuțui; Ciudata «grevă regală» și firescul ei eșec de prof. univ. dr. Aron Petric; Un mesaj de Anul nou de Petre Iosif; Mutare cu regele, dar... mat de Gelu Ureche, Marian Ștefan; Alături de Republică de locotenent-colonel dr. Ilie Ceaușescu; Din însemnările unui fost aghiotant regal, de general locotenent în rezervă Emilian Ionescu; Ultimele zile ale monarhiei, prima zi de Republică de conf. univ. dr. Ștefan Lache; Membru al primului Prezidiu de Ion Niculi...

● La Ateneu (22 și 23 decembrie): Orchestra simfonică a Filarmonicii, dirijor **Mircea Basarab**, cu o primă audiție — «Improvizații dramatice» de Irina Odăgescu, Concertul pentru vioară în Mi major de J.S. Bach și Tablouri dintr-o expoziție de Musorgski-Ravel. Solist, violonistul bulgar **Gheorghei Budev.**

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● **Joe Hill.** Titlul original al filmului, «Balada lui Joe Hill», spune mai multe despre acest omagiu pe care un cineast angajat, Bo Widerberg, — cunoscut însă la noi doar printr-o creație eminamente lirică, «Elvira Madigan» — îl aduce unui erou militant de la începutul secolului. Imaginea — Petter Davidson. Interpreți — Tommy Berggren, Anja Schmidt, Kelvin Malave, Evert Anderson, Cathy Smith, Hasse Persson, David Moritz, Richard Weber. Filmul a fost distins cu Premiul Juriului la Festivalul de la Cannes 1971.

● **Sfîrșitul Liubavinilor.** Film dinamic, caractere puternice, prefigurînd personaje angajate de partea istoriei sau în conflict cu legile ei. Scenariul este inspirat de un roman al lui Vasili Suksin. Regia — Leonid Golovnia. În distribuție — Albert Akciurin, Marianna Vertinskaja, Valeri Hlevinski, Galina

Tommy Berggren

lațkina, Vladislav Dvorjetki, A Vanin, E. Izotov.

● **Bărbatul care a venit după bunica.** Comedie — comedie, ușoară — ușoară, dar problema este cum nu se poate mai de actualitate: rolul bunicilor la casa omului. Morala: nu lăsați bunicile să se recăsătorească. Regia — Roland Oehme (studiourile Defa-Berlin). Interpreți — Winfried Glatzeder, Rolf Herricht, Marita Böhme, Katrin Martin, Rolf Kuhlbach, Ilse Voigt, Marianne Wünsch.

● Nu pierdeți aceste scurt-metraje — **România, țara mea, Anotimpul miresei, Mahmudia, Avram Iancu.**

● Mari actori pe ecranele noastre — Gian Maria Volonté (Cazul Mattei), Steve McQueen, James Coburn, Charles Bronson (Marea e vadare), Dustin Hoffman, Martin Balsam (Micul om mare).

MUZICĂ

● Ciclul «Cvartetul românesc» inițiat în cinstea aniversării republicii continuă cu lucrări de Marian Negrea, Anatol Vieru și Paul Constantinescu, în interpretarea eminentului cvartet al Filarmonicii clujene alcătuit din Ștefan Ruha, Vasile Filip, Vasile Horvath și Iacob Dula (18 decembrie, Sala mică a palatului).

● Clavecinista iugoslavă **Olivera Djurdjevič** prezintă al treilea concert din Integrala concertelor pentru clavecin și orchestră de J.S. Bach (nr. 1 și nr. 5) cu Orchestra simfonică a RTV dirijată de **Carol Litvin**. În restul programului — uvertura «Coriolan» de Beethoven și Simfonia concertantă pentru două pianouri de Dinu Lipatti; soliști, **Sofia Cosma** și **Corneliu Gheorghiu** (17 decembrie, studioul din str. Nufierilor).

lată și programele «săptămînărilor»:

● La Ateneu (22 și 23 decembrie): Orchestra simfonică a Filarmonicii, dirijor **Mircea Basarab**, cu o primă audiție — «Improvizații dramatice» de Irina Odăgescu, Concertul pentru vioară în Mi major de J.S. Bach și Tablouri dintr-o expoziție de Musorgski-Ravel. Solist, violonistul bulgar **Gheorghei Budev.**

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

● În studioul din str. Nufierilor (21 decembrie), Orchestra simfonică a RTV, dirijor **Emanuel Elenescu**, cu Simfonia a II-a de Beethoven, Concertul pentru pian de Cornel Țăranu — solistă, **Liana Șerbescu**, și Uvertura fantezie «Romeo și Julieta» de Ceaikovski.

PLASTICĂ

● **Sticlă și ceramică.** O expoziție de obiecte din Republica Democrată Germană. Organizatorii și-au propus să demonstreze că nu există o incompatibilitate de ordin estetic între produsul unui artist decorator (ceramist etc.) și cel proiectat de un designer și destinat reproducerii în serii industriale (Orizont).

● La Ateneu român sînt prezentate lucrările unui pictor marocan: **Fatmi El Fathemy.** Sînt impresii optice transcrise pe pînză cu sensibilitate și fantezie cromatică.

● **Simona Nistor** expune în holul Universității populare (Dalles) circa 50 de picturi pe sticlă, mai ales flori și peisaje, dar și echivalențe ale unor fenomene și elemente fizice («Involburare nucleară», «Străfulgerare protonică» etc.).

● În sala Casei corpului didactic din București poate fi vizitată expoziția de pictură și grafică «Impresii din Făgăraș» a cenaclului «Ion Andreescu» (bd. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 32).

● **M. Gabudighian** — afișe. Mesajele optice ale lui M. Gabudighian au nu numai virtutea de a vehicula cele mai adecvate simboluri pentru temele date, dar ele însușează și certe valori sugestive menite să capteze retina. Dacă adăugăm și acuratețea realizării artistice, vom înțelege succesul acestor «plakate» selectate pentru a marca diverse evenimente expoziționale sau culturale (Ateneu tineretului).

● A fost furat un tablou celebru de Giorgione (1477-1510 aprox.), «Madona cu pruncul pe tron între sfinții Liberale și Francisc», din capela domului din Castelfranco. Pictat în 1504, tabloul are o dimensiune apreciabilă: 200 x 152, și reprezintă o lucrare din faza de maturitate, cînd artistul a atins o incomparabilă măiestrie în tratamentul valorilor cromatice și al atmosferei.

DISC

● «Melodii de Alexandru Mandy»! În sfîrșit, a apărut și primul disc, mai acătării (ca dimensiuni), al unuia din cei mai originali și interesanți compozitori de muzică ușoară. Dar Alexandru Mandy este și poet, și compozitor, și trubadur modern. Melodiile sale nu s-au născut pentru a fi fredonate sau cîntate la nunți și botezuri. Cîntecele lui se ascultă! Cu înfiorarea datorată grăuntelui de ceață și sămînței de dor ce zace în fiecare din noi. Reascultați deci «N-ați văzut o fată», «Masa tăcerii», «Primul loc pe pămînt», «Cîntec pentru bradul meu», «Sorocova», «Nu stingiți stelele», «Pămîntul». Le cîntă Sergiu Cioiu, Mihaela Mihai, Doina Spătaru și Cornel Constantiniu (EDD-1312).

● În cazul lui Alexandru Mandy s-ar fi convenit ca «Electrecordul» să adauge în mapa discului, pe lîngă fierbîntea prezentare a lui L. Sărățeanu, și o filă împăturită în patru sau în opt, cu poeziile care au generat cîntece de pomină.

● Achim Nica, apreciat și îndrăgit solist de muzică populară, nu se află la primul său disc. De astă dată ne dăruiește «Neaua ninge, geru-i mare», «Fetele de prin Banat», «Mîndră cu părul tăiat» și «Ș-așa-mi zice frunza-n vie». Spusa cu «Bănatu-i fruncea» se vede că nu-i vorbă goală... (45-EPC-10 256).

TEATRU

● **Un fluture pe lampă** de Paul Everac (Teatrul Național «I. Caragiale»): piesă de problematică politică și amplă construcție dramatică, «angajînd într-un conflict acut numeroase personaje ce reușesc să schițeze un portret colectiv al jalnicei lumi a transfulgilor și o

imagine a destinului lor penibil. Spectacolul, lucrat de regizorul Horea Popescu cu știutul său simț al proporțiilor și cu finețe psihologică, beneficiază de o distribuție de zile foarte mari: Victor Benghiuc, Florin Piersic, Emil Botta, Cella Dima, Ioana Bulcă, Ilinca Tomoroveanu, Matei Alexandru, Emanoil Petruț, Gh. Cozorici, Marin Moraru, George Motoi, Gh. Dinică, Nelly Sterian, Fory Eterle, N. Brancomir, C. Diplan și alții.

● **Casa care a fugit pe ușă** de Petru Vintilă; **Fata Morgana** de Dumitru Solomon; **Moștenitorul păcălit** de Gh. Vlad și **Slavă republicii** — recital de versuri patriotice, iată programul de spectacole dedicate aniversării republicii de către teatrul «Victor Ion Popa» din Birlad, care le va prezenta acit la sediu cît și în diferite localități din județ. Parte din spectacole vor fi urmate de discuții cu publicul.

● **Cabaret în alb și negru** (Teatrul de stat din Pitești): din fericita colaborare a scriitorilor Aurel Felea și Sadi Rudeanu cu compozitorul Aurel Giroveanu și tînărul regizor Radu Boroianu a rezultat un spectacol de acuratețe și eleganță a montării, de conținut pozitiv, bine ferit de caria umorului indoelnic, de interpretare fină și discretă. Să menționăm actorii Cristina Niculescu, Dina Popescu, Gigi Niculescu, Dragoș Mirzan.

● **O fată imposibilă** de Virgil Stoescu (Teatrul «Mihai Eminescu»-Botoșani): comedie sprințară, cu evidente intenții educative, inspirată din viața tinerilor absolvenți repartizați la țară și stimulînd actorii la crearea citorva tipuri succulente. Regia: Marietta Sadova. Interpreți: Diana Cheregi, Radu Panamarenco, Eugen Mazilu, Eleonora Luminița Gheorghiu, Boris Perevoznic ș.a.

Ilinca Tomoroveanu

TV

ANIVERSIND REPUBLICA. Cronica marii întreceri larg desfășurate în cinstea republicii, în text și imagini — zilnic la **Teledin** de la ora 20.00 ● Comentariile pe marginea celor 40 de steme continuă cu **Teledin** (duminică), Timis (marți), Tulcea (miercuri), Vaslui (joi), Vlcea (vineri) ● **Planul pe 1973** în atenția reporterilor TV (luni, miercuri, vineri, ora 20.00) ● Eugen Barbu, cu un reportaj despre Slatina, în ciclul **Arc peste timp** (sîmbătă, ora 20.00) ● Selecțiuni din spectacolul folcloric dedicat aniversării republicii, «Printre făuritorii Mioriței» (joi, ora 20.30).

REPORTAJ-ANCHETĂ. «Luxul de a face... lux» — o anchetă de Ilie Nedelcu (luni, ora 20.55) ● **În direct**, de la Uzinele «Electronica», transmite Aristide Buhoiu (joi, ora 21.00, pr. 2).

DEZBATERI. Pe marginea lucrării «Tradiții ale solidarității româno-sovietice» din colecția «Idee contemporane» a Editurii politice (miercuri, ora 21.45, pr. 2).

ȘTIINȚĂ. Cercetări și proiecte originale românești pentru con-

Zbigniew Cybulski

strucția supernelor de 55 000-150 000 tone (marți, ora 18.00).

TEATRU. **Seară de teatru** foarte promițătoare: Dina Cocea, Kovacs György, Ion Marinescu, Const. Codrescu, Mihai Fotino ș.a. în «Întîlnirea peste ani» de Lucia Demetrius (marți, ora 20.20).

FILM. Fermeătoarea peliculă de desen animat franco-belgiană «Asterix și Cleopatra» (duminică, ora 20.20) ● Cunoscutul film al lui Francesco Rosi «Cu miinile pe oraș» aduce din nou pe micul ecran pe Rod Steiger (miercuri, ora 21.00) ● «Mama», ecranizare după romanul omonim al lui Maxim Gorki. Doi mari interpreți: Vera Mareșkaia și Alexei Batalov (vineri, ora 20.50) ● Daniel Olbrychski în filmul «Boxerul» — producție a studiourilor poloneze (sîmbătă, ora 18.00, pr. 2).

MUZICĂ. Retrospectivă la cel de-al V-lea Festival internațional «George Enescu» (duminică, ora 11.10) ● **Interviziunea** închină o seară discului românesc: corul Madrigal, Ludovic Spiess, Maria Conescu, Dida Drăgan, Doina Badea, Jean Păunescu, Cornel Constantiniu ș.a. (duminică, ora 21.35) ● Tot duminică: concursul coral **Cîntare patriei** (ora 18.00) ● Un sfert de veac de muzică românească — emisiune de Ada Brumaru (vineri, ora 21.30, pr. 2).

FOLCLOR. Ultima emisiune **Floarea din grădina** vorbește încă o dată (dacă mai era nevoie) de succesul incontestabil al acestei emisiuni (luni, ora 21.35) ● Cîntă Natalia Gliga (vineri, ora 20.30).

VARIETĂȚI. Recital cu public George Enache, invitați: Dida Drăgan, Marcel Anghelescu, Amza Pellea (sîmbătă, ora 21.50).

SPORT. Volei masculin: Dinamo-T.S.K.A. și baschet Steaua-Dinamo (duminică, ora 14.00) ● Handbal: Steaua-Opsal Oslo (miercuri, ora 20.10).

TINERET. Reportaje interesante, muzică, dans, poezie, jocuri relaxante — în sumarul emisiunii **Seară pentru tineret** (luni, ora 20.00, pr. 2).

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la concursul Pronosport nr. 51, etapa 17 decembrie 1972

I. Bologna-Napoli	1, X
II. Cagliari-Sampdoria	1
III. Lanerossi-Juventus	X, 2
IV. Milan-Lazio	1
V. Palermo-Fiorentina	1, X
VI. Roma-Inter	1, X, 2
VII. Ternana-Atalanta	1
VIII. Torino-Verona	1
IX. Catania-Cesena	1
X. Como-Varese	X
XI. Foggia-Bari	X
XII. Genoa-Catanzaro	1
XIII. Mantova-Reggiana	X, 2

flacăra **F** *album*

MARIA CORNESCU, un glas îndrăgit,
o reprezentantă de frunte a frumuseților cîntecului nostru popular.

Fotografie de Octavian STĂCESCU

